

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„ZDRAVÁ ŠKOLA“

Základní škola a Mateřská škola Tatenice

Tatenice 149, 561 31 Tatenice

I. Identifikační údaje

II. Charakteristika školy

III. Charakteristika ŠVP

IV. Učební plán

V. Učební osnovy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

ANGLICKÝ JAZYK

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – RUSKÝ JAZYK

MATEMATIKA

INFORMATIKA

PRVOUKA

VLASTIVĚDA

PŘÍRODOVĚDA

DĚJEPIS

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

FYZIKA

CHEMIE

PŘÍRODOPIS

ZEMĚPIS

HUDEBNÍ VÝCHOVA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

TĚLESNÁ VÝCHOVA

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

PRACOVNÍ ČINNOSTI

NEPOVINNÝ PŘEDMĚT – NÁBOŽENSTVÍ

VI. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

I. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Tatenice
Úplná adresa: Tatenice 149, 561 31
Právní forma: příspěvková organizace

Telefonní spojení: 465 381 232

Datová schránka: cibsr4i
E-mailové spojení: skola@zs.tatenice.cz
www stránky: http://www.zsmstatenice.cz

RED IZO: 650 048 482
IČO: 709 859 87

Ředitel školy: Mgr. Martin Joza
Koordinátor ŠVP: Mgr. Natálie Kráčmerová

Součásti školy: základní škola IZO: 102 654 085 kapacita 200 žáků
mateřská škola IZO: 107 590 310 kapacita 50 dětí
školní družina IZO: 118 000 381 kapacita 30 žáků
školní jídelna IZO: 102 930 406 kapacita 170 jídel

Název zřizovatele: Obec Tatenice
Adresa zřizovatele: Tatenice 86, 561 31
Telefonní spojení: 465 381 230
E-mailové spojení: ou@tatenice.cz

Poslední zařazení do sítě škol:

Č.j.: 19 377/03-21, rozhodnutí ze dne 27. 5. 2003 s účinností od 1. 1. 2003.

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

.....
Mgr. Martin Joza
ředitel školy

II. Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Základní škola Tatenice je umístěna téměř ve středu vesnice, která se nachází na pomezí Čech a Moravy. Objekt školy tvoří budova, která se skládá ze dvou částí. Původní budova pochází z roku 1886.

Podle dohadu německé školní kroniky z roku 1874, bylo vyučováno v obci od roku 1350. Od roku 1874 do roku 1938 jsou dějiny školy zapsány ve dvou knihách, které se uchovaly. Škola byla až do roku 1945 německá, měla 4 třídy a někdy až 247 žáků. Byla při zřízení škola mateřská a lidová škola zemědělská. Budova z roku 1886 byla postavena v hodnotě 27 000 zlatých. Byla tehdy nejpěknější z venkovských škol na Moravě. V roce 1946 bylo do školy zapsáno 28 českých dětí a 87 německých dětí. Ve školním roce 1949/1950 byla do zdejší budovy přestěhována střední škola z Krasíkova. Vzdělávalo se zde 111 dětí z Tatenice a okolních vesnic – Krasíkova, Hoštejna, Kosova, Hynčiny, Křižanova a Žichlínka.

V 80. letech se ve škole vzdělávalo 230 žáků a podmínky pro výuku byly velmi stísněné. Kabinety se nacházely v půdních prostorách, šatny v suterénu. V roce 1993 bylo rozhodnuto o přístavbě školy. 1. 9. 1996 byl zahájen provoz v přístavbě školy, která byla vybudována v hodnotě 20 mil. Kč.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola Tatenice je úplná škola s devíti postupnými ročníky.

Člení se na 1. stupeň (1. – 5. ročník) a 2. stupeň (6. – 9. ročník). Součástí školy jsou dvě třídy družiny a vlastní školní jídelna.

Škola má kapacitu 200 žáků.

Školu navštěvují žáci i z okolních obcí. Z Krasíkova, Strážné, Cotkyle, Janoušova, Lubníka ...

2.3 Vybavení školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami. Nachází se zde jednotlivé třídy a odborné učebny včetně kabinetů se sbírkami učebních pomůcek. Učebny jsou funkčně zařízeny, vybavení kabinetů pomůckami je na dobré úrovni.

Prostorové

Areál školy tvoří budova, která se skládá ze dvou částí – původní budovy, pocházející z roku 1886 a přístavby, vybudované v roce 1996.

Původní budova slouží převážně prvnímu stupni. Jsou zde umístěny všechny učebny prvního stupně, školní družina, kabinety učitelek z prvního stupně, V této části budovy je dále umístěna školní knihovna, učebna hudební výchovy a ředitelna.

V přístavbě školy se nacházejí odborné učebny. Jedná se o učebny informatiky, fyziky a chemie, přírodopisu a zeměpisu, matematiky, českého jazyka a dějepisu, rodinné výchovy, technické výchovy, výtvarné výchovy. Dále se zde umístěná keramická dílna, malá tělocvična, jídelna, školní kuchyň, šatny pro žáky a byt 4 + 1.

V areálu školy mimo hlavní budovu se nachází velká tělocvična. Venkovní prostory tvoří multifunkční hřiště, doskočiště, workoutové hřiště, krytá učebna a prostor s herními prvky.

Žákům a zaměstnancům školy je umožněno stravování ve školní jídelně umístěné v přístavbě školy, která současně slouží jako výdejna pro MŠ.

Škola je vytápěna zemním plynem. Kotelna je umístěna v suterénu původní budovy.

Technické

Vybavení školy pro výuku je na dobré úrovni. Vedení školy se daří, za přispění obce a různých dotačních projektů, průběžně modernizovat vybavení školy.

Škola je zasíťovaná internetem a pokryta bezdrátovým signálem.

Hygienické

Na škole jsou průběžně plněny požadavky hygienických norem, toalety pro žáky i učitele jsou vybaveny potřebným hygienickým materiálem.

Školní jídelna splňuje požadavky hygienických norem pro školní stravování.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Vedení školy tvoří ředitel a zástupce školy. Kvalitní úroveň vzdělání zajišťuje zkušený pedagogický sbor, který vytváří pozitivní pracovní klima. Pedagogický sbor se skládá z učitelů 1. a 2. stupně, vychovatelek a asistentek. Většina pedagogických pracovníků je aprobovaných a pravidelně se vzdělávají v rámci DVPP. Ostatní zaměstnanci se pravidelně zúčastňují vzdělávání v rámci svých profesí. Postupně jsou všichni proškolení v oblasti BOZP a první pomoci.

2.5 Dlouhodobé projekty

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin a podle náplně učiva. Některé projekty jsou organizovány v rámci ročníku, jiné v rámci jednotlivých stupňů školy nebo v rámci školy.

Dlouhodobým projektem je výchova ke zdraví a řemeslům, která je zahrnuta v činnostech školy.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, má 4 členy, činnost školské rady se řídí schváleným jednacím řádem. Vyjadřuje se ke školnímu vzdělávacímu programu, projednává návrh rozpočtu, schvaluje výroční zprávu, školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků žáků.

Informovanost rodičů o prospěchu a chování žáků je pravidelná v rámci triád. Na webových stránkách školy jsou uvedené konzultační hodiny výchovného poradce a metodika prevence, během kterých se rodiče mohou informovat na své děti.

Škola spolupracuje s poradenskými středisky v Ústí nad Orlicí, Šumperku, s SPC Kamíněk a SVP Mimóza v Ústí nad Orlicí, s orgánem sociálně-právní ochrany dětí OSPOD a PČR. Pedagogičtí pracovníci zodpovědně konzultují se zaměstnanci poradny všechny problémy, týkající se vývojových poruch chování a učení žáků. Ve spolupráci s uvedenými středisky jsou pro žáky pořádány preventivní semináře a semináře podporují zdravý životní styl.

Úzká je spolupráce s TJ Sokol Tatenice, hasiči, obci, DDM Lanškroun a okolními základními školami.

III. Charakteristika ŠVP

3.1

Základní orientace učebního plánu

- zdravý způsob života a péče o zdraví
- zásady hygieny pedagogického procesu
- integrace dětí různých schopností
- ekologické a estetické prostředí
- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

Program je orientován směrem k žákovi s cílem podporovat zdravý životní styl v průběhu získávání znalostí a dovedností, jež dobře uplatní v životě.

Chceme vést žáky k porozumění hodnoty zdraví a přijetí odpovědnosti za ochranu zdraví vlastního i ostatních.

Dbát na osobní tempo dítěte, střídání činností, pohyb a zavádění do výuky kooperativní vyučování, kterým vedeme žáky k týmové práci a k vzájemné pomoci.

Chceme dát rovné vzdělání všem žákům, pro dítě má velký význam, aby ve třídě byly zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi.

Chceme vést žáka k pochopení vztahů člověka a přírody, odpovědnosti za jednání jedince i celé společnosti.

Budeme u žáků rozvíjet dovednost chránit se před riziky, které ohrožují jejich zdraví fyzické, psychické a sociální.

3.2 Hlavní cíle vzdělávací strategie

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělávání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

Hlavní vzdělávací cíle:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
  - připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
  - vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací: rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
  - učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být ze ně odpovědný
  - vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Hlavní vzdělávací cíl	Úloha školy
1) Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení	<ul style="list-style-type: none"> • využívat metody práce, které umožňují přímou zkušenost • vést k samostatnosti, organizaci vlastní práce • vést žáky k vytváření vlastního úsudku, k iniciativě, tvořivosti a zodpovědnosti • dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů – internet, exkurze • naučit žáky pracovat s informacemi • rozvíjet komunikační schopnosti, učit spolupráci • naučit žáky prezentovat vlastní výsledky • učit žáky hodnotit a sebehodnotit výsledky práce • během výuky respektovat věkové zvláštnosti • pracovat v motivujícím a přátelském prostředí
2) Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • některé poznatky žákům nepředkládat v hotové podobě – vyhledávat, třídit, srovnávat • uplatňovat mezipředmětové vztahy • rozvíjet schopnosti logického myšlení a uvažování • využívat praktická cvičení
3) Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	<ul style="list-style-type: none"> • vést žáky k souvislému projevu a vyjádření své myšlenky • vytvářet prostor pro setkávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky) • podporovat dodržování etiky komunikace – naslouchat, respektovat různé názory • vést ke spolupráci • pracovat v týmu
4) Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	<ul style="list-style-type: none"> • jasná pravidla ve škole – práva, povinnosti, sankce • atmosféra demokracie a přátelství

	<ul style="list-style-type: none"> • kooperativní učení, spolupráce ve výuce • spolupráce s rodiči a dalšími partnery
5) Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> • učit žáky samostatně se rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí • vést k nutnosti dodržovat mravní hodnoty a slušné jednání • vhodnou formou prosazovat své zájmy • učit se argumentovat
6) Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet u žáků citovou otevřenost vůči prostředí, ve kterém žijí • učit se orientovat ve vlastním citovém životě a v citových vztazích • využívat pomoc dospělých při řešení vlastních citových vztahů • učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city • učit a rozvíjet k ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a kulturním hodnotám
7) Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	<ul style="list-style-type: none"> • ekologické a čisté prostředí školy • podporovat a vést žáky k spoluúčasti na účelném, funkčním, estetickém a bezpečném prostředí školy • dbát na zdravý stravovací a pitný režim • kompenzační a hygienické přestávky v učení • prevence používání návykových látek, šikany a násilí • vztahy ve škole – úcta, uznání • vést k respektování individuálních rozdílů
8) Vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	<ul style="list-style-type: none"> • chápat principy demokracie v osobním životě, ve škole a společnosti • být otevřený vůči spolužákům • rozvíjet solidaritu s druhými • integrace žáků vyžadujících zvláštní péči • multikulturní výchova – způsob života lidí z jiných kultur

	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjet ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
9) Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat sebehodnocení žáků • osvojování základních pracovních dovedností a návyků • výstupní hodnocení žáků

Klíčové kompetence

Představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně důležitá. Klíčové kompetence se prolínají a lze je získat jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Prostřednictvím postupného osvojování klíčových kompetencí je možné naplňovat výše uvedené cíle vzdělávacího programu.

RVP ZV	Úloha školy
1) Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • bude kladen důraz na čtení s porozuměním • práce s textem, vyhledávat informace • realizovat vlastní nápady žáka • podporovat tvořivost a samostatnost • naučit se využívat informačních zdrojů (internet, encyklopedie, časopisy, literatura) • zadávání poutavých domácích úkolů • vytváření projektů v rámci školy • spolupráce – práce v týmu • rozpoznávat podstatné informace od méně podstatných • schopnost aplikovat získané vědomosti a zkušenosti • podporovat sebehodnocení
2) Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá a řeší problémové situace, pochopí problém a přemýšlí o jejich příčinách a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • schopnost hledat různá řešení problémů a umět je

	<p>obhájit</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně řeší problémy a samostatně volí způsoby jejich řešení • učí se zodpovídat za své činy a jednání • kriticky myslí a je schopen obhájit svá rozhodnutí a výsledky svých činů • vyhledává informace a pomoc při řešení problémů
3) Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • všestranně a účinně komunikuje a spolupracuje se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu • vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně • vhodně obhájí své názory, umí naslouchat druhým a respektuje jejich názory • rozumí různým typům textů, obrazovým materiálům, gestům, zvukům a jiným komunikačním prostředkům – reaguje na ně a využívá ke svému rozvoji • využívá různé informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem
4) Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje dohodnutá pravidla chování a podílí se na jejich tvorbě • odmítá narušování pravidel a dobrých vztahů v kolektivu • dovede spolupracovat a střídát sociální role ve skupině • umí vyjádřit svůj názor a respektovat názor druhých na základě ohleduplnosti a úcty • dovede přiznat chybu • umí poskytnout pomoc i o ni požádat • vhodně diskutuje a oceňuje zkušenosti druhých • ovládá a řídí své jednání a chování • dovede se vyrovnat s úspěchem i neúspěchem svým i druhých • spoluvytváří atmosféru demokracie a přátelství
5) Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • reprezentace školy, třídy, vlastní osoby v rámci pravidel slušného chování mezi lidmi

	<ul style="list-style-type: none"> • úcta k výsledkům práce své i ostatních • schopnost domýšlet důsledky svého chování a jednání • dovednost pečovat o vnitřní a vnější prostředí školy • seznamovat se respektovat odlišnosti jiných národů a národností • vědomí toho, že mohu ovlivnit život ve třídě nebo v zájmových a mimoškolních činnostech • potlačování sociálně patologických jevů – odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí • poznávání kulturního dědictví • sběr a třídění odpadů a druhotných surovin – ochrana životního prostředí • chápat základní ekologické, respektive enviromentální problémy • umět najít na druhém člověku vždy něco dobrého – najít jeho přednosti • umět řešit krizové situace z běžného života a poskytnout účinnou pomoc, záchrana lidského zdraví a života
6) Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> • umí bezpečně, účinně a hospodárně používat materiály, nástroje a vybavení • dodržuje pravidla bezpečnosti ochrany zdraví a životního prostředí, pracovní postupy • plní své povinnosti a závazky kvalitně podle svých možností a schopností • objektivně hodnotí výsledky své práce a práce svých spolužáků, váží si výsledků práce druhých, chrání kulturní a společenské hodnoty • reálně posuzuje své možnosti a schopnosti při profesní orientaci
7) Kompetence digitální	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a

	<p>sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
--	---

3.3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem/dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák/dítě, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP (pokud je navržen ŠPZ). PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími

požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazován na doporučení ŠPZ předmět speciálně pedagogické péče. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Pokud vyučující pedagog vyhodnotí, že má žák při vzdělávání takové potíže, že je potřebné jeho vzdělávání podpořit podpůrnými opatřeními, zvláště pokud je potřeba spolupráce více pedagogů, je žákovi vytvořen Plán pedagogické podpory.

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. U PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Východiskem pro poskytování podpůrných opatření prvního stupně jsou:

- pozorování v hodině, rozhovor (se žákem nebo zákonným zástupcem žáka)
  - prověřování znalostí a dovedností žáka a reflexe jeho výsledků
  - analýza procesů, výkonů a výsledků činností žáka, využívání portfolia žákovských prací
  - analýza domácí přípravy žáka a dosavadního pedagogického působení školy
- PLPP zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci speciálního pedagoga, případně výchovného poradce
  - PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření
  - Před zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností

- Výchovní poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s třídním učitelem, rodiči žáka, ostatními pedagogy, vedením školy i žákem samotným
- PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření 1. stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu
- PLPP se aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka
- PLPP má písemnou podobu
- Poskytování podpůrných opatření škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů (třídní učitel – pedagog – speciální pedagog - výchovný poradce)
- S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka, PLPP obsahuje jména a podpisy osob, které s ním byly seznámeny

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou minimálně jednou ročně.

Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu pro žáka škola vychází z Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, jak je uvedena v RVP ZV. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu pro žáka. Úpravy výstupů se provádějí na základě doporučení školského poradenského zařízení a informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit. V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními pátého stupně jsou dolní úrovně pro úpravu očekávaných výstupů v IVP očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

- IVP zpracovává škola (třídní učitel či vyučujícího konkrétního předmětu s pomocí speciálního pedagoga a výchovného poradce) na základě doporučení školského poradenského zařízení a informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka
- IVP obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka
- IVP obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka

- IVP se zpracovává do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku
- Výchovní poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn
- Výchovní poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy školy, který je zaznamená do školní matriky
- IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením
- Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby.

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka.

Pravidla vychází z §28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

- IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením
- IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka
- Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné
- IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok, IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku
- Výchovní poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn
- Výchovní poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace

o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- přeřazení do vyššího ročníku (v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných)
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola spolupracuje prioritně s PPP a SPC Ústí nad Orlicí, PPP Olomouckého kraje, SPC Kamínek Ústí nad Orlicí a SVP Mimóza Ústí nad Orlicí. S ostatními subjekty škola bude spolupracovat v souladu s doporučením poradenského zařízení.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště je v naší škole tvořeno výchovným poradcem, externím speciálním pedagogem a školním metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Při stanovení podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola vychází z doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., přílohy č. 1.

3.4 Průřezová témata

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání a jsou rozpracována do tematických okruhů. Všechna průřezová témata jsou zařazena v učebním plánu školního vzdělávacího programu na 1. a 2. stupni jako integrativní součást vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

Přehled průřezových témat a jejich tematických okruhů

1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy: osobnostní rozvoj

- rozvoj schopnost poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí

- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita

sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy:	• Občanská společnost a škola • Občan, občanská společnost a stát • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy:	• Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané

4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy:	• Kulturní difference • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita • Princip sociálního smíru a solidarit

5. Enviromentální výchova

Tematické okruhy:	• Ekosystémy • Základní podmínky života

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

6. Mediální výchova

Tematické okruhy: receptivní činnosti

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

produktivní činnosti

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Začlenění průřezových témat

1. Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání						Z M Př Vz Ov Vv	Z M Vz Ov Vv	M Ch Ov Vv	AJ F M Ch Ov
Sebepoznání a sebepojetí	Prv					Přt Vz Ov	Vz Ov Vv	M Ov Vv	Z M Vz Vv

Seberegulace a sebeorganizace	Prv					Př Vz Ov	M Vz	Z F Ch Ov	Z F Ch Ov
Psychogiena						Př Vz	Vz		Ch Vz
Kreativita						D Hv Vz Ov Vv	Vz Ov Hv Vv	Ov	Ch Vz
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí						ČJ Z Vz Ov	ČJ AJ Z Ov	AJ Z Vv	Z Vz
Mezilidské vztahy	Pč	Pč	Pč	Pč	AJ Pč	AJ Z D Ov Pč	ČJ AJ Ov	AJ Z F Př Hv	AJ Ch Z F D Vz Ov
Komunikace	ČJ	ČJ				ČJ Z D	ČJ AJ Z	ČJ AJ Z	AJ Ch Vz

						Ov Hv Vv Pč	Ov Hv In	Hv Pč	Ov Vv Pč
Kooperace a kompetice						D Ov Pč	AJ Ov Vv	AJ Pč	Ch Př Vz Ov Pč
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv					Z M D Vz Pč	Z M Vz Pč	Z F M Ch Pč	Z F M Ch Vz Hv Pč
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv					Z D Př Hv	Z Vz	Z M Ch Př	Z M Ch Vz Hv Pč

2. Výchova demokratického občana

Tematické okruhy	1.stupeň	2.stupeň
------------------	----------	----------

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	ČJ M Prv	M Prv Vv Pč	Prv Vv	Vl	ČJ	Hv Pč	M Vz Pč	M Př	ČJ M Př Vz Hv
Občan, občanská společnost a stát	M	M Prv	Prv		ČJ Př	Z D	Z D Vz	ČJ M Ov Pč	ČJ Z M D Vz
Formy participace občanů v politickém životě				Vl		Z	AJ D	AJ D Pč	Z D Ov
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl	Př	AJ Z D Vv	AJ Z D Ov	AJ Z D Ov	AJ Z D Ov Vv

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ Prv Hv	ČJ Vv	M Hv Vv	Pč	AJ Vl Pč	ČJ Z D	AJ Z D	AJ Z F	ČJ AJ Z

	Vv		Pč			Př Vz	Př Vv In	D Ch Př Vv	F D Ch Př Ov Vv
Objevujeme Evropu	Prv	Prv	M Prv	Vl	Vl	ČJ Z Hv	ČJ Z Př Hv	ČJ Z F	ČJ AJ Z Ov Hv
Jsme Evropané	Vv	Vv	Vv	Vv	Vl	Z Př Vz Vv	AJ Z D Př Vv	AJ Z F D Vv	AJ Z F D Vz Ov Vv

4. Multikulturní výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Prv Hv	Prv	ČJ	ČJ Hv	ČJ Vl Vv	Ov	AJ Z Hv	AJ D Př Hv	Z Př

Lidské vztahy	Hv	ČJ Prv Hv	ČJ Pč	ČJ Hv Pč Pč Vv Pč	ČJ Vl Př Hv Vv Pč	Z D Vz Hv	AJ Z D Ov Vv	ČJ AJ Z	Z D Př
Etnický původ	Prv		Pč	ČJ Pč Pč	AJ Vl Př Vv	AJ D	Z D Ov	Z	Z
Multikulturalita				ČJ Hv	ČJ	Z Vv	Z Ov Hv Vv In	Z Př Vv	Z Ov
Princip sociálního smíru a solidarity		Prv	Prv	ČJ	Vl Př	AJ Z	AJ Z D Ov	AJ Z D	AJ Z D Ch

5. Enviromentální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Vv Pč	Prv Vv	Prv Vv	Př Vv	Př Vv	Z Př Vv	Z Př	Z	D Ch Př

Základní podmínky života	Hv	Prv Pč	Prv	Př Vv	Vv	Z Př Vz	Z Př Vz	Z F Ch	Ch Př Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJ Prv		Prv	M Př Vv	M Př Vv	Z Př Vz Vv	Z D Př Vv Pč	Z F M Ch Př Vv	Z D Ch Př Ov Vv Pč
Vztah člověka k prostředí	M Prv Hv Vv Pč	M Prv Vv	Prv Vv Pč	M Př Vv Pč Pč	AJ M Př Vv Pč	ČJ AJ Z D Př Hv	ČJ AJ Z D Př Vv Pč	ČJ Z F M Ch Př Hv Vv	ČJ AJ Z F D Ch Př Ov Hv Vv Pč

6. Mediální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Receptivní činnosti									

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ Vv	ČJ Vv	ČJ Vv	ČJ	AJ Hv	ČJ AJ Z	ČJ AJ Z Vz In	ČJ AJ Z Ch Př	ČJ AJ Z Ch Vz
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						ČJ Z	ČJ Z	ČJ Z	ČJ Z F
Stavba mediálních sdělení				Vv					Vz
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv	ČJ Hv			Hv	ČJ	ČJ	ČJ Z	ČJ Z D
Fungování a vliv médií ve společnosti			ČJ		ČJ	Z Vv	Vz Vv	ČJ Ch Př Vv	ČJ F D Vz Vv
Produktivní činnosti									
Tvorba mediálního sdělení					ČJ Vv	ČJ	Vv	Vv	Vz Vv
Práce v realizačním týmu						Ov	Ov	Ov Vv	Vz Ov Vv

IV. Učební plán

Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem	
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7+2	7+3	7+2	6+1	6+1	42	9
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	1	1	2+1	2+1	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2	-
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	1	1	1+1	-	-	12	1
		Přírodověda	-	-	-	2	2		
		Vlastivěda	-	-	-	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Disponibilní časová dotace			2	4	5	3	2	-	16
Počet hodin v ročníku podle ŠVP			20	22	24	26	26	118	-

Učební plán pro 2. stupeň								
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					
			6.	7.	8.	9.	Celkem	Toho DČD
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk 15	4	4	4+1	3+2	18	3
	Cizí jazyk	Anglický jazyk 12	3	3	3	3	12	-
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika 15	4	4	4	3+2	17	2
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika 4	1+1	1	1	1	5	1
Člověk a jeho svět	Člověk a společnost 10	Dějepis	2	2	2	2	8	-
		Občanská výchova	1	1	0+1	0+1	4	2
	Člověk a příroda 20	Fyzika	1+1	1+1	1+1	2	8	3
		Chemie	-	-	2	2	4	-
		Přírodopis	2	2	1+1	1	7	1
		Zeměpis	2	1+1	1+1	1+1	8	3
Umění a kultura 9	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	4	-
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	0+1	6	1
Člověk a zdraví 10	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	-
		Výchova ke zdraví	1	0+1	0	1	3	1

Člověk a svět práce	Člověk a svět práce 3	Pracovní činnosti	0+1	1	1	1	4	1
Další cizí jazyk 6			-	2	2	2	6	-
Disponibilní časová dotace			3	3	5	7	-	18
Počet hodin v ročníku podle ŠVP			29	30	31	32	122	-

Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů je realizován převážně formou klasických vyučovacích hodin, v některých případech je výuka realizována formou projektů, exkurzí, netradičními metodami výuky apod.

Průřezová témata se na obou stupních realizují jako integrativní součást vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů.

Využití disponibilní časové dotace

Na 1.stupni je 14 hodin disponibilní časové dotace využito k navýšení časové dotace povinných vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (7 hodin), Anglický jazyk (2 hodiny), Matematika (3 hodiny), Přírodověda (2 hodiny).

Na 2.stupni je 18 hodin disponibilní časové dotace využito k navýšení časové dotace povinných vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3 hodiny), Matematika (2 hodiny), Občanská výchova (2 hodiny), Informatika (1 hodina), Fyzika (3 hodiny), Přírodopis (1 hodina), Zeměpis (3 hodiny), Výchova ke zdraví (1 hodina), Výtvarná výchova (1 hodina), Pracovní činnosti (1 hodina).

Nepovinné předměty

1. - 9. ročník   Náboženství

Názvy a zkratky vyučovacích předmětů a průřezových témat v ŠVP

Povinné předměty

Český jazyk a literatura	Čj	(1. – 9.roč.)
Anglický jazyk	Aj	(1. – 9.roč.)
Matematika	M	(1.- 9.roč.)

Informatika	In	(4. - 9.roč.)
Prvouka	Prv	(1. – 3.roč.)
Vlastivěda	Vl	(4. – 5.roč.)
Přírodověda	Př	(4. – 5.roč.)
Dějepis	D	(6. – 9.roč.)
Občanská výchova	Ov	(6. – 9.roč.)
Fyzika	F	(6. – 9.roč.)
Chemie	Ch	(6. – 9.roč.)
Přírodopis	Př	(6. – 9.roč.)
Zeměpis	Z	(6. – 9.roč.)
Hudební výchova	Hv	(1. – 9.roč.)
Výtvarná výchova	Vv	(1. – 9.roč.)
Tělesná výchova	Tv	(1. – 9.roč.)
Výchova ke zdraví	Vz	(6. - 9.roč.)
Pracovní činnosti	Pč	(1. – 9.roč.)

Nepovinné předměty

Náboženství	N
-------------	---

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VGS
Multikulturní výchova	MKV
Enviromentální výchova	EV
Mediální výchova	MDV

V. Učební osnovy

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. roč. – 9. hodin týdně, ve 2. roč. – 10 hodin týdně, ve 3. roč. – 9 hodin týdně, ve 4. a 5. ročníku – 7 hodin týdně.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat.

K výuce předmětu budou využívány různé metody a formy práce, např. sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů, ind. přístup, skupinová práce.

Z pomůcek se budou využívat např. tabule, mag. tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, kartičky se slabikami a se slovy, obrázková abeceda, krychle s písmeny

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu

Žáci

- jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Žáci

- navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Žáci

- dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Učitel

- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Žáci

- respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel

- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Žáci

- zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Žáci

- dodržují hygienu práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k rozeznávání vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- umožňuje žákům využívání online slovníků
- dává prostor žákům ke čtení elektronických textů

Žáci

- rozeznávají i vlastní a cizí obsah, k vnímají problematiku autorství
- využívají online slovníky
- umí číst elektronické texty a rozumět jim

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat - odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - umí skládat slabiky, slova - čte slabiky, slova - tvoří jednoduché věty - hlasitě čte jednoduché věty - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - dodržuje hygienické návyky při psaní - rozlišuje psací a tiskací písmena - umí napsat psací písmena velké a malé abecedy - umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty - umí tvořit věty - komunikuje podle pravidel – pozdrav, oslovení, omluva, prosba - dokáže dramatizovat jednoduchý text - dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy - naučí se z paměti básničku - dodržuje základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi 	<p>Písmena a hlásky</p> <p>Čtení</p> <p>Psaní Uvolňovací cviky, držení psacího náčiní, opis, přepis</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi</p>	<p>VDO - Občanská společnost a škola – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu - výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti EGS – Evropa a svět nás zajímá - rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí-výchova k životnímu prostředí MDV - Vnímání mediálních sdělení - vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku Vv – ilustrace k textu OSV – Vnímání a užívání jazyka jako prostředku každodenní komunikace</p>	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy - rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky 	Jazyková výchova		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte plynule s porozuměním jednoduché texty - umí naslouchat a reagovat otázkami - umí zaznamenat slyšené - rozlišuje poezii a prózu - dokáže přečtený text vyprávět - tvoří krátký mluvený projev - rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - umí rozdělit slova na slabiky - umí rozdělit slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - umí ze slov tvořit věty - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat a místních pojmenování - pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov - třídí slova podle významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, slovní druhy - pozná konec věty a začátek věty následující - rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - zná a správně používá interpunkční - znaménka - umí seřadit věty v textu - umí se spisovně vyjadřovat ve větách - je schopen vyjádřit svůj názor, pocity - podle obrázkové osnovy vypráví děj - umí naslouchat druhému - komunikuje podle pravidel – pozdrav, oslovení, omluva, prosba 	<p>Čtení</p> <p>Hlásky</p> <p>Slabiky</p> <p>Slova</p> <p>Věty</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p>	<p>MDV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků) – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vliv medií ve společnosti)</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě)</p> <p>MKV – Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy)</p>	

[illegible]

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaluje se v plynulém čtení - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - umí reprodukovat text - zná obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis - vyhledá v textu slova příbuzná - sluchově rozlišuje hlásky - osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek - užívá v mluveném projevu správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - rozlišuje vlastní jména a správně je píše - rozpoznává slovní druhy - umí vhodně spojit věty do jednoduchých souvětí - zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě - porovnává slova souřadná, podřadná, nadřazená - orientuje se v textu slyšeném i čteném - je schopen vypravovat podle osnovy - umí telefonovat - umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici - komunikuje podle pravidel – pozdrav, oslovení, omluva, prosba - dbá na úpravu v sešitě - dodržuje hygienické návyky - dodržuje základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - učí se techniku psaní na klávesnici a dotykovém zařízení v textovém editoru 	<p>Čtení</p> <p>Vyjmenovaná slova</p> <p>Znělé a neznělé souhlásky</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Slova souznačná a protikladná</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Psaní Uvolňovací cviky, opis, přepis Dodržování hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi Práce v textovém editoru</p>	<p>MKV- kult.diference - vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci</p> <p>MDV - kritické čtení - vliv médií ve společnosti</p> <p>MKV - lidské vztahy, princip slušného chování, tolerance, empatie a vžití se do role druhého</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět – Český jazyk a literatura
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - odliší podstatné a okrajové informace - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - rozumí základním literárním pojmům - poslech literárních textů - tvořivá činnost s literárním textem - dramatizace - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí základní skladebné dvojice ve větách jednoduchých - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem - z vět jednoduchých vytvoří souvětí - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita - umí užívat slova spisovná, nespisovná a výstižná, slova citově zabarvená - píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách - rozlišuje slova ohebná a neohebná - rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou, koncovku - zná vzory podstatných jmen - rozpoznává tvary slov - umí skloňovat podst. jm. podle vzorů 	<p>Čtení</p> <p>Věta, souvětí</p> <p>Slovo</p> <p>Slovní druhy Stavba slova Podstatná jména</p>	<p>MKV-Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost,</p> <p>- Spisovatelé, básníci, ilustrátoři</p> <p>- Kulturní difference-poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>-mezilidské vztahy-</p> <p>uplatňování principu slušného chování, tolerance, solidarita, empatie</p> <p>MDV- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení-reklama</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává tvary slov - umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím - umí vypravovat podle osnovy - umí popsat jednoduchou věc - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - umí se vyjádřit v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu - vyplňuje jednoduché tiskopisy - rozpoznává manipulační komunikace v reklamě - čte elektronické texty - zná pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - umí psát SMS 	<p>Slovesa</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Čtení elektronických textů Pravidla bezpečnosti elektronické komunikace Psaní SMS</p>		
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná podstatná jména a slovesa - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, 	<p>Jazyková výchova</p> <p>Komunikační a slohová výchova</p>		

<p><i>pauzy a tempo řeči</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše jednoduché předměty, činnosti a děje</i> - <i>opisuje a přepisuje jednoduché texty</i> - <i>píše správně a přehledně jednoduchá sdělení</i> - <i>píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy</i> - <i>ovládá hůlkové písmo</i> - <i>tvoří otázky a odpovídá na ně</i> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> - <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> - <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> - <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> - <i>rozlišuje prózu a verše</i> - <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> - <i>ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i> 	<p>Literární výchova</p>		
--	---------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět - Český jazyk a literatura
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná pojmy rým, verš, sloka - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých žánrů - dramatizace - volně reprodukuje text - zaznamenává dojmy z četby - tvoří vlastní literární text na dané téma - recituje básně (přiměřené věku) - dokáže zdramatizovat vhodný text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - napíše dopis, pozdrav, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení - vyplňuje jednoduché tiskopisy - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - umí určit slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je správně v mluveném projevu - rozpoznává tvary slov - podst. jm. skloňuje podle vzorů - určí druhy příd. jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen - pozná základní druhy zájmen a číslovek - určuje mluvnické kategorie 	<p>Čtení</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Podstatná jména Přídavná jména Zájmena, číslovky Slovesa</p>	<p>Vv – ilustrace</p> <p>Lit. dram. výchova</p> <p>VDO-Občanská společnost a škola</p> <p>-Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MDV-Tvorba mediálního sdělení</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - časuje slovesa - pozná podmět a přísudek - užívá shodu přísudku s podmětem - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - užívá správně spojky v souvětí - porovnává informace z více zdrojů - čte elektronické texty - zná pravidla bezpečné elektronické komunikace - umí napsat e-mail - umí vyplnit elektronický formulář 	<p>Skladba</p> <p>Souvětí</p> <p>Porovnávání informací z různých zdrojů</p> <p>Čtení elektronických textů</p> <p>Pravidla bezpečné elektronické komunikace</p> <p>e-mail</p> <p>elektronický formulář</p>	<p>MKV-Kulturní difference</p> <p>-Lidské vztahy</p> <p>-Multikulturalita</p> <p>MDV-Fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná podstatná jména a slovesa - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně 	<p>Jazyková výchova</p> <p>Komunikační a slohová výchova</p>		

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatizuje jednoduchý příběh - vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu 	<p>Literární výchova</p>		
--	---------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Výstupy - 1. stupeň

Jazyková výchova

1. Období

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- třídí slova podle významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

*rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
tvorí slabiky
rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*

2. období

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy ve správných tvarech
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Komunikační a slohová výchova

1. období

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

2. období

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Literární výchova

1. období

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně*
- *reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací*
- *při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*

2. období

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *dramatizuje jednoduchý příběh*
- *vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek*
- *čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy*
- *určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti*
- *rozlišuje prózu a verše*
- *rozlišuje pohádkové prostředí od reálného*
- *ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu*

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, který zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek, ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

1. Komunikační a slohová výchova

Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

2. Jazyková výchova

Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti.

3. Literární výchova

Žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku (4 hodiny týdně), 7. ročníku (4 hodiny týdně), 8. ročníku (5 hodin týdně) a 9. ročníku (5 hodin týdně).

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s dějepisem (různá historická období v průběhu dějin, významné osobnosti a události), informačními a komunikačními technologiemi (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých pravidel, práce s aplikacemi), hudební výchovou (lidová slovesnost, písničkáři), výtvarnou výchovou (umělecké slohy) a zeměpisem (světové jazyky).

K výuce předmětu budou využívány různé pomůcky, např. učebnice, nástěnné tabule, slovníky a jazykové příručky, digitální materiály a pracovní listy, a digitální technologie. Vyučující využije různých metod a forem práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a na respektování kulturní rozmanitosti

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace)
- Výchova demokratického občana (demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volných a charakterových rysů)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (poznávání života v jiných zemích, lidová slovesnost a literatura evropských národů)
- Multikulturní výchova (specifické rysy jazyků, vztahy mezi kulturami)
- Enviromentální výchova (lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda)
- Mediální výchova (výběr literatury, vnímání a tvorba mediálních sdělení, reklama, zpravodajství, média, základní pravidla komunikace)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učivo předává žákům různými způsoby a metodami
- vede žáky k vhodnému a efektivnímu rozvržení práce a učení
- vede žáky k sebehodnocení
- podporuje samostatnost a tvořivost žáků
- přistupuje k žákům dle jejich individuálních schopností

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- vede žáky k otevřenému upozorňování na problémy vhodnou formou
- klade otevřené otázky
- výběrem vhodných učebních metod u žáků rozvíjí abstraktní a logické myšlení
- vede žáky ke kritickému myšlení a srozumitelné argumentaci
- podporuje týmovou práci při řešení problému

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objeovávání různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, ověřuje prakticky správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k tomu, aby uměli prezentovat výsledky své práce před ostatními spolužáky
- učí žáky dodržovat pravidla diskuse a respektovat různá stanoviska
- učí žáky aktivně pracovat s různými typy textů a obrazových záznamů

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- využívá při výuce skupinovou práci
- vede žáky ke vzájemné pomoci

- učí žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- vede žáky k tomu, aby se řídili podle předem daných a domluvených pravidel, vyžaduje jejich dodržování
- organizuje výlety a exkurze, v rámci kterých se žáci seznamují s tradicemi a kulturním a historickým dědictvím

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- postupně žáky vede k sebehodnocení své práce
- vede žáky k samostatnosti

Na konci základního vzdělávání žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k co nejefektivnějšímu způsobu, jak pomocí digitálních technologií vyhledat nejrůznější informace
- vede žáky k rozlišování faktů od domněnek
- digitální technologie využívá k učení a učí žáky, jak jich využívat k vlastnímu sebevzdělávání
- vede žáky k uvědomění si vztahů mezi skutečným a virtuálním světem a rozdílů mezi osobní a digitální komunikací
- vede žáky k legálním způsobům získávání, upravování a sdílení médií
- učí žáky rozlišovat mezi soukromou a veřejnou informací
- vede žáky ke kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování autorského práva
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- umožňuje žákům využívání online slovníků
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák se orientuje v Pravidlech českého pravopisu</p> <p>- žák rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p> <p>- spisovně vyslovuje česká slova</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák správně píše slova s předponami a předložkami</p>	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <p>- čeština: jazyk národní, jazyk mateřský</p> <p>- rozvrstvení národního jazyka: spisovné a nespisovné útvary a prostředky</p> <p>- jazykové příručky</p> <p>Zvuková podoba jazyka</p> <p>- zásady spisovné výslovnosti</p> <p>- modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný)</p> <p>- intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)</p> <p>Pravopis</p> <p>- lexikální</p> <p>- morfologický (koncovky ohebných slovních druhů)</p> <p>- syntaktický (shoda přísudku s podmětem)</p>	<p>Zeměpis</p>	<p>Opakovací prověrky v průběhu celého školního roku. Každé čtvrtletí kontrolní diktát a písemná práce z probraného učiva.</p>

<p>- <i>žák ovládá pravopis vyjmenovaných slov</i> - <i>žák zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</i></p> <p>- správně třídí ohebné slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>žák pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</i></p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>žák rozezná větu jednoduchou od souvětí</i></p>	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohebné slovní druhy - mluvnické významy a tvary slov <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavba věty: základní větné členy - věta jednoduchá a souvětí - rozvíjející větné členy: předmět, příslovecné určení, přívlastek - přímá řeč 		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</p> <p>- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p>	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) - prožitkové <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) - věcné (soustředěné, aktivní) - zážitkové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace – jednoduché komunikační žánry, telefonní komunikace) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – vypravování, popis, zpráva a oznámení, výtah, jednoduché tiskopisy, elektronická komunikace	Přírodopis, Informatika	V průběhu školního roku 4 slohové práce.

<p>- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>- žák píše běžné písemnosti; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i></p>	<p>- vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní</p> <p>- komunikační žánry: výpisek, soukromý a úřední dopis</p>	<p>OSV – komunikace, poznávání lidí</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení</p>	
--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák se orientuje v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</p> <p>- žák ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p> <p>- žák dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák rozezná základní literární druhy a žánry</p> <p>- žák má pozitivní vztah k literatuře</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>- přednes vhodných literárních textů</p> <p>- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>- záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace</p> <p>- vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p> <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <p>- struktura literárního díla</p> <p>- jazyk literárního díla</p> <p>Literární druhy a žánry</p> <p>- poezie, próza, drama</p> <p>- žánry lyrické, epické, dramatické</p> <p>- typické žánry a jejich představitelé – pohádka, bajka, lidová slovesnost, báje, pověst, balada, romance, próza s dětským hrdinou, dobrodružná literatura</p>	<p>Dějepis, Hudební výchova</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>V průběhu roku přednes básně, čtenářský deník, čtenářská gramotnost.</p> <p>Po každém tematickém celku opakovací prověrka.</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</p> <p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p> <p>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák rozezná větu jednoduchou od souvětí</p>	<p>Tvarosloví</p> <p>- ohebné a neohebné slovní druhy</p> <p>- mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Pravopis</p> <p>- lexikální (velká písmena)</p> <p>- morfologický (koncovky ohebných slovních druhů)</p> <p>- syntaktický (shoda přísudku s podmětem)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>- význam slova, homonyma, synonyma</p> <p>- obohacování slovní zásoby</p> <p>- způsoby tvoření slov</p> <p>Skladba</p> <p>- výpověď a věta</p> <p>- stavba věty: základní a rozvíjející</p> <p>větné členy (podmět, přísudek, předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk)</p> <p>- souvětí (vedlejší věty)</p>		<p>Opakovací prověrky v průběhu celého školního roku.</p> <p>Každé čtvrtletí kontrolní diktát a čtvrtletní práce z probraného učiva.</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</p> <p>- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo</p>	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) - prožitkové <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) - věcné (soustředěné, aktivní) - zážitkové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) <p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – popis, vypravování	<p>Informatika, Přírodopis</p> <p>OSV – komunikace, mezilidské vztahy, poznávání lidí</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – tvorba mediálního sdělení</p>	<p>V průběhu školního roku 4 slohové práce.</p>

<p>výtah z přečteného textu</p> <ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>žák píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry: výpisek, žádost, objednávka, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis 		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák se orientuje v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</p> <p>- žák ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p> <p>- žák dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury</p> <p>- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>- přednes vhodných literárních textů</p> <p>- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>- záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace</p> <p>- vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům</p> <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>- filmová, rozhlasová a televizní tvorba</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <p>- struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu)</p> <p>- jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný</p>	<p>Výtvarná výchova, Hudební výchova, Dějepis, Zeměpis</p> <p>MKV – lidské vztahy</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	<p>V průběhu roku přednes básně, čtenářský deník, čtenářská gramotnost.</p> <p>Po každém tematickém celku opakovací prověrka.</p>

<p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře od starověku do 17. století</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák rozezná základní literární druhy a žánry</p> <p>- žák má pozitivní vztah k literatuře</p>	<p>verš)</p> <p>- literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)</p> <p>Literární druhy a žánry</p> <p>- poezie, próza, drama</p> <p>- žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času</p> <p>- hlavní vývojová období národní a světové literatury do 17. století – starověká (antická) literatura, středověká literatura, renesanční a barokní literatura</p> <p>- typické žánry a jejich představitelé</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>žák rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i></p> <p>- spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>žák pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</i></p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>žák rozezná větu jednoduchou od souvětí</i></p>	<p>Obecné poučení o jazyce - skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové) - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - původ a základy vývoje češtiny</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky (přejatá slova) - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov</p> <p>Tvarosloví - slovní druhy (ohebné i neohebné) - mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Skladba - výpověď a věta (druhy vět, zvláštnosti věty, zápor) - stavba věty: základní a rozvíjející větné členy - pořádek slov ve větě - souvětí: podřadné a souřadné (vedlejší</p>	<p>Cizí jazyky, Zeměpis, Dějepis</p> <p>MKV – multikulturalita</p>	<p>Opakovací prověrky v průběhu celého školního roku.</p> <p>Každé čtvrtletí kontrolní diktát a čtvrtletní práce z probraného učiva.</p>

<p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p>	<p>věty, významové poměry)</p> <ul style="list-style-type: none"> - přímá a nepřímá řeč - stavba textu <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální (přejatá slova) - morfologický (koncovky ohebných slovních druhů) - syntaktický (shoda přísudku s podmětem, psaní interpunkce) 		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy</p>	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) - kritické (analytické, hodnotící) - prožitkové <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) - věcné (soustředěné, aktivní) - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) - zážitkové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) - komunikační žánry: připravený i	<p>Odborné předměty, Informatika</p>	<p>V školního průběhu roku 4 slohové práce.</p>

<p><i>očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - <i>žák komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i></p> <p>- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p> <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - <i>žák píše běžné písemnosti; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i></p>	<p>nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek</p> <p>Písemný projev</p> <p>- na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – výtah, referát, publicistický styl - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry: charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha</p>	<p>OSV – komunikace, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák se orientuje v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku</p> <p>- žák ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</p> <p>- žák dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury</p> <p>- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>- přednes vhodných literárních textů</p> <p>- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu</p> <p>- záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace</p> <p>- vytváření vlastních textů</p> <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p>Základy literární teorie a historie</p> <p>- struktura literárního díla</p> <p>- jazyk literárního díla</p> <p>- literatura umělecká a věcná</p> <p>Literární druhy a žánry</p>	<p>Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dějepis, Zeměpis</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – kulturní difference, lidské vztahy</p> <p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, občan, občanská</p>	<p>V průběhu roku přednes básně, čtenářský deník, čtenářská gramotnost.</p> <p>Po každém tematickém celku opakovací prověrka.</p>

<p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 18. a 19. století</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák rozezná základní literární druhy a žánry</p> <p>- má pozitivní vztah k literatuře</p>	<p>- hlavní vývojová období národní a světové literatury v 18. a 19. století – klasicismus, osvícenství, preromantismus, národní obrození, romantismus, realismus, literární moderna, světová literatura 1. poloviny 20. století</p> <p>- typické žánry a jejich představitele</p>	<p>společnost a stát</p>	
---	--	--------------------------	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p> <p>- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa</p> <p>- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák rozezná větu jednoduchou od souvětí</p>	<p>Zvuková podoba jazyka</p> <p>- zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <p>- slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby</p> <p>- význam slova, homonyma, synonyma</p> <p>- obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov</p> <p>Tvarosloví</p> <p>- slovní druhy</p> <p>- mluvnické významy a tvary slov</p> <p>Skladba</p> <p>- výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě</p> <p>- rozvíjející větné členy</p>	<p>Cizí jazyky, Zeměpis, Dějepis</p>	<p>Opakovací prověrky v průběhu celého školního roku.</p> <p>Každé čtvrtletí kontrolní diktát a čtvrtletní práce z probraného učiva.</p> <p>Příprava na přijímací zkoušky.</p>

<p>- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák správně píše slova s předponami a předložkami</p> <p>- žák ovládá pravopis vyjmenovaných slov</p> <p>- žák zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</p> <p>- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák se orientuje v Pravidlech českého pravopisu</p> <p>- žák rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</p>	<p>- souvětí</p> <p>- přímá a nepřímá řeč</p> <p>- stavba textu</p> <p>Pravopis</p> <p>- lexikální</p> <p>- syntaktický</p> <p>- morfologický</p> <p>Obecné poučení o jazyce</p> <p>- čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové)</p> <p>- rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)</p> <p>- jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)</p>	<p>MKV – multikulturalita</p>	
---	--	-------------------------------	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - žák čte plynule s porozuměním; reprodukuje text</p> <p>- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<p>Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) - kritické (analytické, hodnotící) - prožitkové <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání) - věcné (soustředěné, aktivní) - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) - zážitkové <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky	<p>Odborné předměty, Informatika</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení</p> <p>OSV – komunikace, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	<p>V průběhu školního roku 4 slohové práce.</p>

<p>- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>žák komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk</i></p> <p>- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>žák píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i></p>	<p>nonverbální a paralingvální) - komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse</p> <p>Písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – vypravování, popis, výtah, publicistika, úřední písemnosti - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha</p>		
---	---	--	--

--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se orientuje v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení 	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <ul style="list-style-type: none"> - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace - vytváření vlastních textů <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p>	<p>Hudební výchova, Výtvarná výchova, Dějepis, Zeměpis</p>	<p>V průběhu roku přednes básně, čtenářský deník, čtenářská gramotnost.</p> <p>Po každém tematickém celku opakovací prověrka.</p>

<p>- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury</p> <p>- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p> <p>- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 20. a 21. století</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák rozezná základní literární druhy a žánry</p> <p>- žák má pozitivní vztah k literatuře</p>	<p>Základy literární teorie a historie</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura literárního díla - jazyk literárního díla - literatura umělecká a věcná <p>Literární druhy a žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlavní vývojová období národní a světové literatury ve 20. a 21. století - typické žánry a jejich představitelé 	<p>VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, občan, občanská společnost a stát</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – kulturní difference, lidské vztahy</p>	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Výstupy – 2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *orientuje se v Pravidlech českého pravopisu*
- *pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa*
- *rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk*
- *rozezná větu jednoduchou od souvětí*
- *správně píše slova s předponami a předložkami*
- *ovládá pravopis vyjmenovaných slov*
- *zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku*
- *ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení*
- *rozezná základní literární druhy a žánry*
- *dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury*
- *má pozitivní vztah k literatuře*

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět anglický jazyk s vyučuje jako samostatný předmět v 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku 4 hodiny týdně.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí.

S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

K výuce předmětu budou využívány CD, kazety, literární texty, jazykové příručky, slovníky, Výukové programy na PC, nástěnné tabule, pexesa atd.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu anglický jazyk je zaměřeno na:

- nácvik porozumění mluvenému slovu
- na osvojení zvukové podoby anglického jazyka
- na nácvik základních dialogů v jednotlivých situacích
- na osvojení práce se slovníkem
- na porozumění základům anglické gramatiky

Předmětem prolínají průřezová témata:

OSV (Sociální rozvoj)

EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

MKV (Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ)

MDV (Tvorba mediálního sdělení)

EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

VDO (Občanská společnost a škola)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

vede žáky k vyhledávání a třídění informací

vede žáky k užívání správné terminologie

zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

sleduje při hodině pokrok všech žáků

vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

vyhledávají a třídí informace a propojují se do širších významových celků

osvojují si základní jazykové pojmy

kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

zadáva úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

vede žáky k plánování postupů

Žáci

vyhledávají informace vhodné k řešení problému
využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

formulují své myšlenky a názory výstižně
využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
dodává žákům sebedůvěru

Žáci

účinně spolupracují ve skupině
podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

Učitel

zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní

Žáci

respektují přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

Učitel

vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žáci

dodržují hygienu práce
dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
využívají svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování si slovní zásoby
a správné výslovnosti

vede žáky k používání online slovníků

Žáci

využívají k výuce internet a výukové programy a aplikace zaměřené na anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 1. - 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s grafickou mluvenou podobou slova - rozumí jednoduchým pokynům - dokáže pojmenovat školní potřeby, udá jejich barvu a počet - vyjádří velikost a délku, umí se jednoduše omluvit, umí o něco požádat - umí představit členy rodiny - seznámí se s anglickou abecedou, používá abecední slovník učebnice - zná základní slovní zásobu z témat Příroda, Počasí - zná běžné části oblečení - umí pojmenovat oblíbené hry - určuje místnosti v bytě, vyjádří právě probíhající běžné domácí činnosti - umí pojmenovat domácí zvířata, rozlišuje jejich hlasy <p>- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje)</p> <p>- porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět</p>	<p>CLASSROOM ENGLISH</p> <p>Ve škole – omluva, žádost</p> <p>Moje rodina</p> <p>Abeceda</p> <p>Příroda, počasí</p> <p>Oblečení</p> <p>Ve hře</p> <p>Doma</p> <p>Domácí mazlíčci</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <p>Fonetické znaky (pasivně)</p> <p>Základní výslovnostní návyky</p> <p>Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba</p> <p>- žáci si osvojí základní</p>	<p>MKV – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění.</p> <p>Pokud je možno, je vhodné učivo prolínat do všech ostatních předmětů.</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice angl. mluvících národů</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - porozumí tématu krátkého textu - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života - popíše plány, minulé zážitky - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) - dodržuje základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - využívá interaktivní výukové programy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<p>slovní zásobu komunikačních situací probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích.</p> <p>- práce s e-slovníkem.</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - jídlo - dny v týdnu - hodiny - zvířata - rodina - já - kamarádi <p>Mluvnice</p> <p>Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.</p> <p>Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi</p> <p>Využívání interaktivních výukových programů</p>		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí se seznámit, používá jednoduché fráze - zná svou národnost - jednoduše popíše třídu, zná pravidla slovosledu - reaguje na jednoduché pokyny - umí vyhláskovat jednoduchá slova - jednoduše popíše rodinu, popřeje k narozeninám - seznámí se se slovesným tvarem mít - seznámí se se slovesným tvarem umět - jednoduchý zákaz - používá sloveso nosit - jednoduše popíše svého domácího mazlíčka - sloveso mít rád - jednoduše popíše svůj den - otázka a odpověď v přítomném čase prostém - popisuje děj nebo činnost - užití přítomného času průběhového - umí jednoduchou slovní zásobu z témat Vánoce, Velikonoce - seznámí se s tradicemi ve Velké Británii a USA - seznámí se s grafickou mluvenou podobou slova	<p>Seznámení Třída Classroom Language</p> <p>Rodina I have got Can</p> <p>Oblečení Domácí mazlíčci Like Můj den Does, do Tvary slovesa s příponou –ing Svátky</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p>	<p>OSV - poznávání lidí, komunikace</p> <p>MKV - lidské vztahy</p> <p>EV - ekosystémy</p>	<p><u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům - seznámí se se způsoby pozdravů, rozloučení, představování, osloví osobu - dokáže pojmenovat školní potřeby, udá jejich barvu a počet - vyjádří velikost a délku, umí se jednoduše omluvit, umí o něco požádat - umí představit členy rodiny - napíše svou adresu, blahopřání k narozeninám - seznámí se s anglickou abecedou, používá abecední slovník učebnice - zná základní slovní zásobu z témat Příroda, Počasí - zná běžné části oblečení - umí pojmenovat oblíbené hry - seznámí se s tradicemi a svátky v ČR - umí se orientovat na mapě – ČR, Evropa - určuje místnosti v bytě, vyjádří právě probíhající běžné domácí činnosti - umí pojmenovat domácí zvířata, rozlišuje jejich hlasy - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - porozumí tématu krátkého textu 	<p>Slovní zásoba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích. - Práce s e-slovníkem. <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - povolání - lidské tělo - jídlo - bydliště - dopravní prostředky - kalendářní rok - roční období - měsíce - dny v týdnu - hodiny - zvířata <p>Základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.</p>		
--	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života - popíše plány, minulé zážitky - vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí - představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí - představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí - napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz - sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) - využívá interaktivní výukové programy - pracuje s elektronickým slovníkem - napíše krátkou textovou zprávu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<p>Interaktivní výukové programy Práce s elektronickým slovníkem Krátká textová zpráva</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Vyslovuje a čte správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům učitele</p> <p>Používá základní společenské obraty – pozdraví, rozloučí se, poděkuje ...</p> <p>Poskytne osobní informace – věk, popis osoby, zájmy</p> <p>Orientuje se v časových údajích</p> <p>Zvládá matematické dovednosti</p> <p>Popíše trasu cesty</p> <p>Popíše vybavení bytu, učebny</p> <p>Konverzuje v běžných každodenních situacích – škola, volný čas, oblékání, nákupy, počasí ...</p> <p>Sestaví jednoduché písemné sdělení</p> <p>Zpracovává zeměpisné údaje anglicky mluvících zemí</p> <p>Využívá obrazové materiály, slovník, internet</p> <p>Reprodukuje pohádky</p> <p>Osvojuje si základní gramatické znalosti</p> <p>Hodnotí výsledky své práce</p> <p>- využívá interaktivní výukové programy</p> <p>- pracuje s elektronickým slovníkem</p> <p>- napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech</p> <p>- vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou</p>	<p>Opakování a procvičování probraného učiva</p> <p>Dopis o sobě, členové rodiny, věk, povolání</p> <p>Libost, nelibost</p> <p>Stupňování přídavných jmen, porovnávání</p> <p>Roční období, počasí</p> <p>Počítače</p> <p>Sloveso need</p> <p>Vybavení bytu</p> <p>Číslovky řadové</p> <p>Určování času</p> <p>Zdravotní potíže</p> <p>Stravování, jídla</p> <p>Televizní pořady, program</p> <p>Zimní sporty</p> <p>Zápor no</p> <p>Měsíce, datum</p> <p>Povolání rodičů</p> <p>Domácí zvířata</p> <p>Nakupování, britská měna</p> <p>Budoucí čas will</p> <p>Minulý čas být, mít</p> <p>Minulý čas prav. a neprav. sloves</p> <p>Skladba jídelníčku</p> <p>Interaktivní výukové programy</p> <p>Práce s elektronickým slovníkem</p> <p>Krátký e-mail o své osobě, rodině a svých</p>	<p>Č – porovnání mluvnic, gramatických jevů</p> <p>M – číslovky</p> <p>VI – roční období, části dne, USA, Velká Británie</p> <p>Př – fauna, nemoci</p> <p>Tv – zimní sporty</p> <p>MDV – zdroj informací</p> <p>MKV – rozmanitost různých etnik</p> <p>OSV – vztahy mezi lidmi</p> <p>ENV – vztah k přírodě</p> <p>EGS – život v mezinárodním prostoru</p>	

<p><i>sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - pozdraví a poděkuje - sdělí své jméno a věk - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<p>zájmech</p> <p>Vyplnění jednoduchého elektronického formuláře s osobními údaji</p>		
---	---	--	--

Řečové dovednosti

1. – 2. období

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

POSLECH S POROZUMĚNÍM

1. – 2. období

- rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností*
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*

Produktivní řečové dovednosti

2. období

- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

2. období

- aktivně se zapojí se do jednoduchých rozhovorů,
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

1. – 2. období

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

1. – 2. období

- napíše krátký text -s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní-osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, zpěv, výukové programy na PC
Olympiády

Časová dotace - 3 hodiny týdně, od 6. do 9. ročníku

Místo realizace - v jazykové učebně

Průřezová témata:

- OSV - Sociální rozvoj
- EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- MKV - Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ
- MDV - Tvorba mediálního sdělení
- EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- VDO - Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup:

- kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup:

- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ...

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu

- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejích myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- EV**
- základní podmínky života
  - ekosystémy
  - lidské aktivity a problémy životního prostředí

- EGS**
- jsme Evropané
  - Evropa a svět

- OSV**
- poznávání lidí

- mezilidské vztahy
- kooperace a kompetice, komunikace

MDV - tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

MKV - lidské vztahy
- mezilidské vztahy, etnický původ
- princip sociálního smíru a solidarity

VDO - principy demokracie
- občan, společnost, stát
- formy participace

Kompetence digitální

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vedení žáků k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vedení žáků k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedení žáků k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedení žáků k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vedení žáků k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Co by měl zvládnout žák na konci 9. ročníku.

Cizí jazyk

- vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů
- reagovat adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <p>- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p> <p>- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických</p>	<p>Opakování probraného učiva</p> <p>Letopočet</p> <p>Evropské státy, jazyky, národnosti</p> <p>Přítomný čas prostý, průběhový</p> <p>Minulý čas prostý</p> <p>Země, světové strany</p> <p>Stupňování přídavných jmen</p> <p>Halloween, Thanksgiving</p> <p>Záliby, povinnosti, obydlí</p> <p>Naše třída, cesta do školy</p> <p>Stupňování víceslabičných př. jmen</p> <p>Vyučovací hodina</p> <p>Zájmena přivlastňovací samostatná</p> <p>Vánoční zvyky</p> <p>Česká republika</p> <p>Triády nepravidelných sloves</p> <p>Kalendář, datum</p> <p>Velikonoční svátky</p> <p>Jednotky měny USA</p> <p>Popis cesty</p> <p>Frázová slovesa</p> <p>U lékaře</p> <p>V restauraci, zdravá výživa</p> <p>Popis zvířete</p> <p>Olympijské hry - disciplíny</p> <p>Oblíbená knížka</p> <p>Interaktivní výukové programy</p>	<p>Z - Evropské státy, USA, ČR, světové strany, roční období</p> <p>M – číslovky</p> <p>Č - porovnání mluvnice, gramatických jevů, psaní dopisů, pohlednic</p> <p>Př - fauna, flora, zdravá výživa</p> <p>Ov - státní zřízení, povolání, handicapovaní občané, zdvořilá žádost, vánoční, velikonoční zvyky</p> <p>Tv - sport, hry</p> <p>MDV - zdroj informací</p> <p>MKV - rozmanitost různých etnik, výchova proti rasismu</p> <p>ENV - vztah k přírodě</p>	

<p>materiálech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<p>Práce s elektronickým slovníkem</p>		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <p>- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p>	<p>Opakování a procvičování probraného učiva</p> <p>Vyjádření all of</p> <p>Otázka na podmět</p> <p>Zápor mustn't</p> <p>Předložka instead of</p> <p>Vazba be able to</p> <p>Funkce tělesných orgánů, hygiena</p> <p>Minulý čas průběhový</p> <p>Vyjádření few, little</p> <p>Původ a výroba čokolády a kakaa</p> <p>Zástupné one, ones</p> <p>Planety ve sluneční soustavě</p> <p>Vyjádření not ... either, neither ... nor</p> <p>Neurčitá zájmena others, the others</p> <p>Zeměpisné informace o Velké Británii, Skotsku, Irsku, Austrálii, Kanadě</p> <p>Vyjádření zlomků</p> <p>Vikingové</p> <p>Osídlování Ameriky, kolonie</p> <p>New York</p>	<p>Č - porovnání mluvnice, gramatických jevů, cizí jazyky, porovnávání abecedy, psaní dopisů, popis osoby</p> <p>Z - USA, Velká Británie, Austrálie, Kanada, Irsko, Skotsko, evropské státy, jejich vlajky</p> <p>M - měna</p> <p>Ov - vánoční zvyky, kamarádství, přátelství, státní zřízení, povolání, rodina</p> <p>Rv - záliby, koníčky, mimoškolní činnost, podílení se na chodu domácnosti, nakupování</p> <p>Tv - sportovní den</p> <p>EGS - mezinárodní spolupráce, cestování</p>	

<p>- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- reaguje na jednoduché písemné sdělení</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>	<p>Volně žijící zvířata</p> <p>Předpřítomný čas</p> <p>Spojka because</p> <p>Orientace na nádraží</p> <p>Charakteristika osoby</p> <p>Popis nehody, úrazu</p> <p>Interaktivní výukové programy</p> <p>Práce s elektronickým slovníkem</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <p>- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost; popisuje osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p>	<p>Opakování probraného učiva</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Vztažná zájmena who, which</p> <p>Opakování dosud známých anglických časů -</p> <p>-přítomný čas prostý a průběhový</p> <p>-předpřítomný čas prostý a průběhový</p> <p>-minulý čas prostý a průběhový</p> <p>-budoucí čas</p> <p>Modální slovesa, opisné tvary</p> <p>Podmíněná povinnost should</p> <p>Nesprávné chování, šikana</p> <p>Charakteristika hlavní postavy lit. díla</p> <p>Orientace na letišti</p> <p>Trpný rod</p> <p>Orientace v nabídce hotelu</p> <p>Historická fakta o Velké Británii</p> <p>Státní symboly, svátky Velké Británie</p> <p>Pamětihodnosti Londýna</p> <p>Nakupování</p> <p>Historická fakta o občanské válce v USA</p>	<p>Č - porovnání mluvnice, gramatických jevů, psaní dopisů, popis osoby, literatura</p> <p>D - historické osobnosti, události USA, Velké Británie</p> <p>Z - Velká Británie, USA, Londýn</p> <p>M - čísla, geometrické tvary</p> <p>Ov - rodina, lidské vlastnosti, přátelství</p> <p>Rv - nakupování, záliby, mimoškolní činnost</p> <p>OSV - zájem o okolí, vztahy mezi lidmi, komunikace s jinými národy, mezilidské vztahy</p> <p>EGS - cestování</p> <p>VDO - prvky vlády, demokracie,</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 	<p>Státní symboly, svátky v USA Historie vzniku amerických firem Postup při přípravě jídla Interaktivní výukové programy Práce s elektronickým slovníkem</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</p> <p>- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</p> <p>- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p> <p>- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p>	<p>Opakování probraného učiva</p> <p>Dopis z prázdnin</p> <p>Souvětí příčinné, účinkové</p> <p>Příbuzenské vztahy</p> <p>Osobní charakteristika, lidské vlastnosti</p> <p>Tvoření přídavných jmen</p> <p>Pravidla pořadí přídavných jmen</p> <p>Tvoření příslovcí</p> <p>Stupňování příslovcí</p> <p>Program výměnného zájezdu</p> <p>Vedlejší věty příslovečné časové, místní, účelové, podmínkové</p> <p>Vedlejší věty vztahné</p> <p>Pozdravy, rozloučení, představování</p> <p>Orientace v časech podle jízdních řádů</p> <p>Společenské fráze - žádost o pomoc, svolení</p> <p>Druhy sportu, oblíbený sport</p> <p>Volba povolání</p> <p>Historická fakta z období vlády královny Alžběty I. a královny Viktorie</p> <p>Průmyslová revoluce ve Velké Británii</p> <p>Nejvýznamnější bitvy britské historie</p> <p>Fakta o Divokém západu a zlaté</p>	<p>Č - porovnání mluvnice, gramatických jevů, psaní dopisů, popis osoby, literatura</p> <p>D - historické osobnosti, události USA, Velké Británie</p> <p>Z - Velká Británie, USA, Londýn</p> <p>M - čísla, geometrické tvary</p> <p>Ov - rodina, lidské vlastnosti, přátelství,</p> <p>Rv - nakupování, záliby, mimoškolní činnost</p> <p>OSV - zájem o okolí, vztahy mezi lidmi, komunikace s jinými národy, mezilidské vztahy</p> <p>EGS - cestování</p>	

<p>- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</p> <p>- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>- reaguje na jednoduché písemné sdělení</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>	<p>horečce v Kalifornii</p> <p>Interaktivní výukové programy</p> <p>Práce s elektronickým slovníkem</p>		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Výstupy - 2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou - li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, která se týká osvojovaných témat
- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky
- používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

žák

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem
- v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- vyžádá jednoduchou informaci
- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *žák reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*

Učivo:

- **zvuková a grafická podoba jazyka** - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
- **slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
- **tematické okruhy** - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

DALŠÍ CIZÍ JAZYK - RUSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Další cizí jazyk

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získávání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Formy realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem), hry, soutěže, zpěv

Časová dotace - 2 hodiny týdně v 7. ročníku

2 hodiny týdně v 8. ročníku

2 hodiny týdně v 9. ročníku

Místo realizace - v učebně

Průřezová témata :

- OSV - Sociální rozvoj
- EGS - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- MKV - Lidské vztahy, Kulturní difference, Multikulturalita, Etnický původ
- MDV - Tvorba mediálního sdělení
- EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
- VDO - Občanská společnost a škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Žáci

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade vhodné otázky
- umožní volný přístup k informačním zdrojům

Žáci

- jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace k řešení problému
- volí vhodné způsoby řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ...

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- umějí naslouchat projevům druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Žáci

- spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k prezentaci jejích myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Žáci

- respektují názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žáci

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využití digitálních zařízení při učení a komunikaci
- vede žáky k vyhledávání a kritickému posuzování digitálního obsahu
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro usnadnění své práce, automatizaci rutinní činnosti a zkvalitnění výsledků své práce

Na konci základního vzdělávání žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - ekosystémy - lidské aktivity a problémy životního prostředí
EGS	<ul style="list-style-type: none"> - jsme Evropané - Evropa a svět
OSV	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice, komunikace
MDV	<ul style="list-style-type: none"> - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu
MKV	<ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - mezilidské vztahy, etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity
VDO	<ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie - občan, společnost, stát - formy participace

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - ruský jazyk
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas - sdělí své jméno a věk 	<p>Seznámení se s jazykem, zemí</p> <p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>Č - porovnávání mluvnic, gramatických jevů, cizí jazyky, porovnávání abecedy a azbuky, psaní dopisů, popis osoby</p> <p>Z - Rusko, velká ruská města</p> <p>M - měna, číslovky</p> <p>Ov - zvyky, kamarádství, přátelství, státní zřízení, povolání, rodina</p> <p>Rv - záliby, koníčky, mimoškolní činnost, nakupování</p> <p>MDV - zdroj informací</p> <p>OSV - zájem o okolí, vztahy mezi lidmi, komunikace s jinými národy, mezilidské vztahy</p> <p>EGS - mezinárodní spolupráce, cestování</p> <p>MKV - kultura různých etnik, výchova proti rasismu</p> <p>ENV - vztah k přírodě</p> <p>VDO - prvky demokracie,</p>	

<p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</p>	<p>Čtení a psaní písmen v azbuce</p> <p>Tematické okruhy Rodina Zvířata Škola Jídlo Obec</p>	<p>dodržování lidských práv INF – práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků</p>	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - ruský jazyk
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Tematické okruhy Reálie zemí příslušných jazykových oblastí Domov Kalendářní rok: svátky Roční období</p>	<p>Č - porovnávání mluvnice, gramatických jevů, cizí jazyky, porovnávání abecedy a azbuky, psaní dopisů, popis osoby</p> <p>Z - Rusko, velká ruská města</p> <p>M - měna, číslovky</p> <p>Ov - zvyky, kamarádství, přátelství, státní zřízení, povolání, rodina</p> <p>Rv - záliby, koníčky, mimoškolní činnost, nakupování</p> <p>MDV - zdroj informací</p> <p>OSV - zájem o okolí, vztahy mezi lidmi, komunikace s jinými národy, mezilidské vztahy</p> <p>EGS - mezinárodní spolupráce, cestování</p> <p>MKV - kultura různých etnik, výchova proti rasismu</p> <p>ENV - vztah k přírodě</p> <p>VDO - prvky demokracie,</p>	

<p>výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas - sdělí své jméno a věk <p>ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) <p>PSANÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - dokáže napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk 	<p>Měsíce Dny v týdnu Hodiny Příroda Počasí Volný čas Škola Lidské tělo Obec Dopravní prostředky</p>	<p>dodržování lidských práv INF – práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků, práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami</p>	
--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - ruský jazyk
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
<p>POSLECH S POROZUMĚNÍM</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele <p>MLUVENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p> <p>Tematické okruhy</p> <p>Reálie zemí příslušných jazykových oblastí</p> <p>Povolání</p> <p>Domov</p> <p>Rodina</p>	<p>Č - porovnávání mluvnice, gramatických jevů, cizí jazyky, porovnávání abecedy a azbuky, psaní dopisů, popis osoby</p> <p>Z - Rusko, velká ruská města, Evropa</p> <p>M - měna, číslovky</p> <p>Ov - zvyky, kamarádství, přátelství, státní zřízení, povolání, rodina</p> <p>Rv - záliby, koníčky, mimoškolní činnost, nakupování</p> <p>MDV - zdroj informací</p> <p>OSV - zájem o okolí, vztahy mezi lidmi, komunikace s jinými národy, mezilidské vztahy</p> <p>EGS - mezinárodní spolupráce, cestování</p> <p>MKV - kultura různých etnik, výchova proti rasismu</p> <p>ENV - vztah k přírodě</p> <p>VDO - prvky demokracie,</p>	

<p>- <i>pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas</i> - <i>sdělí své jméno a věk</i> ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - dokáže napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> - <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk</i></p>	<p>Škola Volný čas Kalendářní rok: svátky Nakupování Počasí Lidské tělo Zdraví Oblékání</p>	<p>dodržování lidských práv INF – práce s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků, práce s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami</p>	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Další cizí jazyk - ruský jazyk
Výstupy: 2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení
- dokáže napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby, v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

Učivo:

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Je realizována v 1. až 5. ročníku: v 1. roč. jsou 4 hodiny týdně, ve 2., 3. 4. a 5. roč. 5 hodin týdně.

Vyučovací předmět matematika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se uplatňují tematické okruhy průřezových témat.

K výuce předmětu jsou využívány různé metody a formy práce (praktická měření, třídění, porovnávání, řazení, skupinová práce).

Učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávací obsah je zaměřen na tematické okruhy :

- čísla a početní operace - osvojení aritmetických operací
- závislosti, vztahy a práce s daty - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- geometrie v rovině a prostoru - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků

Žáci

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Žáci

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Žáci

- učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podněcuje žáky k argumentaci
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Žáci

- jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- jsou vedeni ke kolegiální radě a pomoci
- učí se pracovat v týmu

Kompetence občanská

Učitel

- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Žáci

- při zpracovávání informací jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- učí se vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Žáci

- jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě

- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence digitální

Učitel

- vytváří situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat. prezentací a interpretaci výsledků

Žáci

- využívají digitální technologie k efektivnímu řešení matematického problému

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - počítá předměty v souboru - zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst - zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. - umí seřadit čísla podle velikosti - umí používat číselnou osu do 20 - zná a používá matem. symboly +, -, =, <, > - umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku - řeší jednoduché slovní úlohy - rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geom. útvary - pozná geometrická tělesa – krychle, koule - geom. útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev - orientuje se v prostoru – nahoře, dole, před, za - orientuje se v čase - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - dodržuje základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> Žák</p>	<p>Počítání do dvaceti</p> <p>Geometrie</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi</p> <p>Číslo a početní operace</p>	<p>VDO-Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost</p> <p>EV- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí</p> <p>Vv- obrázky stejného druhu podle počtu</p> <p>Vv, Pč – znázornění slovní úlohy</p> <p>Vv, Pč – užití barev, vystřihování, modelování</p> <p>Prvouka</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</p> <p>- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</p> <p>- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat</p> <p>- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</p> <p>- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</p> <p>- umí rozklad čísel v oboru do 20</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <p>- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</p> <p>- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</p> <p>- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <p>- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</p> <p>- rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují</p> <p>- používá pravítko</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zná symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky - umí sčítat a odčítat přirozená čísla z paměti i písemně v oboru do sta - řeší slovní úlohy v oboru do sta - využívá vlastností početních operací - umí zapsat a přečíst čísla do tisíce - umí porovnávat, seřadit vzestupně a sestupně čísla do tisíce - umí používat číselnou osu do tisíce - řeší slovní úlohy v oboru do tisíce - zná a používá jednotky délky - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché útvary v rovině - zná pojem vzájemná poloha dvou přímek v rovině, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka - pozná jehlan a kužel - orientuje se v čase - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - využívá interaktivní výukové programy 	<p>Malá násobilka</p> <p>Počítání v oboru do sta</p> <p>Počítání v oboru do tisíce</p> <p>Jednotky délky</p> <p>Geometrie</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Interaktivní výukové programy</p>	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět - porovnávání lidnatosti evr.států, ...</p> <p>Prv – měření</p>	
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Žák</p>	Číslo a početní operace		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20</p> <p>- čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100</p> <p>- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat</p> <p>- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</p> <p>- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20</p> <p>- umí rozklad čísel v oboru do 20</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <p>- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</p> <p>- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</p> <p>- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</p> <p>- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <p>- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit</p> <p>- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují</p> <p>- používá pravítko</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí zapsat a přečíst čísla do 10 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 - zaokrouhluje v oboru přirozených čísel - orientuje se na číselné ose - ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - umí násobit písemně jednociferným a dvouciferným činitelem - umí písemně dělit jednociferným dělitelem - zná jednotky délky, času - umí převádět jednotky délky - řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy v oboru přirozených čísel - umí provést zkrácený zápis s neznámou - umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky - dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině - umí odečítat hodnoty z diagramu - sčítá a odčítá graficky úsečky - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	<p>Počítání do 10 000</p> <p>Násobení a dělení</p> <p>Jednotky</p> <p>Slovní úlohy</p> <p>Geometrie</p> <p>Zlomky</p>	<p>EV- vztah člověka k prostředí</p> <p>- lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) - pracuje i interaktivními výukovými programy - doplní údaje, které chybí v tabulce na digitálních zařízeních 	<p>Interaktivní výukové programy</p> <p>Doplňování údajů v tabulce</p>		
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulaátor <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá a rozřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <p>Geometrie v rovině a v prostoru</p>		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - znázorní, narysuje a označí základní rovinné útvary - měří a porovnává délku úsečky - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa 			

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu - umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do milionu - umí násobit deseti, stem, tisícem - umí zaokrouhlovat - dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru přirozených čísel 	Počítání do 1 000 000	EV - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí (prolíná učivem v řešení slovních úloh)	
<ul style="list-style-type: none"> - převádí jednotky délky - umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji 	Jednotky	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)	
<ul style="list-style-type: none"> - umí sestavit trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici - umí vypočítat obvod mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran 	Geometrie		
<ul style="list-style-type: none"> - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - osa souměrnosti – překládání papíru 	Zlomky	EV – Vztah člověka k prostředí: globální oteplování	
<ul style="list-style-type: none"> - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje 	Desetinná čísla		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - pracuje s doporučenými digitálními zdroji / interaktivní výukové programy/ - třídí získaná data podle daných kritérií - objevuje a experimentuje s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 	<p>Celá čísla, záporná čísla</p> <p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení logických úloh, magické čtverce, číselné a obrázkové řady <p>Práce s doporučenými digitálními zdroji</p> <p>Třídění získaných dat podle daných kritérií</p> <p>Objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů</p> <p>Číslo a početní operace</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Výstupy - 1. stupeň

Číslo a početní operace

1. období

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

*porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
čte, píše a používá číslíce v oboru do 20, numerace do 100
zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20*

2. období

Žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

*čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy
rozeznává sudá a lichá čísla
používá kalkulátor*

Závislosti, vztahy a práce s daty

1. období

Žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

2.období

Žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

1.období

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

2.období

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

2. období

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka využívá získané vědomosti a dovednosti zejména ze žákovských výstupů vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace pro 1. stupeň, navazuje na ně dále je rozvíjí a rozšiřuje. Současně se opírá i o výstupy dalších vzdělávacích oblastí a o zkušenosti žáků z běžného života. Matematika rozvíjí u žáků samostatné, logické i abstraktní myšlení a prostorovou představivost. Důraz je kladen na upevnění a zautomatizování základních početních úkonů a postupů, přesnost ve výpočtech a grafické zpracování výsledků. Žáci hledají různá řešení a volí nejvhodnější postupy pro daný problém. Aby žáci lépe nacházeli smysl výuky, je učivo úzce provázáno s životními situacemi – učí se řešit problémové úlohy ze všech oblastí běžného života a naopak používat naučené matematické postupy v praxi.

Hodnocení žáka sleduje schopnost samostatného logického myšlení, aplikace získaných vědomostí a dovedností při řešení úloh a prezentace jejich výsledků, spolupráce na skupinovém řešení. Cílem učitele matematiky je „učit matematiku pro život.“

Vyučovací předmět matematika je vyučován na 2. stupni ZŠ v 6., 7. a 8. ročníku čtyři hodiny týdně a v 9. ročníku pět hodin týdně.

Vyučování probíhá v učebně matematiky a využívána je k výuce také počítačová učebna. Žáci využívají různé zdroje informací (např. výuky na webu školy) a účastní se matematických soutěží.

Předmět matematika velmi těsně souvisí s ostatními předměty:

Fyzika – převody jednotek, užití vzorců

Chemie – řešení rovnic, úlohy o směsích

Zeměpis – měřítko mapy, práce s grafy

Dějepis – středová a osová souměrnost, významní matematici, staré jednotky měření

Výtvarná výchova – zobrazovací metody, perspektiva, pravoúhlé promítání

Vzdělávací obsah matematiky je rozdělen na čtyři tématické okruhy:

Číslo a proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – tento tématický okruh prolíná všemi okruhy v průběhu celého matematického vzdělávání. Je určen především pro matematicky nadané žáky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu matematika je zaměřeno na:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

- vytváření zásoby matematických nástrojů /početních operací, algoritmů, metod řešení úloh/ a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním /matematizací reálných situací/; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života, k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě ve všech krocích postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů
- využívání prostředků výpočetní techniky (především kalkulátory, určité typy výukových programů) a používání některých dalších pomůcek, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu matematika

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

tematický okruh – Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání: cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti a zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí: žáci jsou vedeni v hodinách matematiky k sebehodnocení, účastní se dle svých schopností matematických soutěží 6 - 9 Logická olympiáda, 6 - 8. ročník Pythagoriáda, 6. – 9. matematická olympiáda
- Seberegulace a sebeorganizace: dobrovolné domácí úlohy, dobrovolná účast v soutěžích
- Psychohygiena : střídání různých forem práce
- Kreativita: různé způsoby řešení slovních úloh, konstrukčních úloh, z nabízených cest řešení, si žák vybírá tu, která mu nejvíce vyhovuje a je pro něho nejlepší, žáci sami tvoří slovní úlohy

tematický okruh – Sociální rozvoj

- Mezilidské vztahy: vzájemná pomoc při vysvětlování algoritmů jednotlivých úloh, poslouchat a snažit se pochopit myšlenkové pochody svých spolužáků
- Komunikace: opravovat, vysvětlovat jednotlivé úlohy, přesvědčovat o vlastní pravdě při složitějších postupech
- Kooperace a kompetice: práce ve skupinách, ve dvojicích

tematický okruh – Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti:
/6. – 9. roč./ : slovní úlohy, přednost početních operací, konstrukční úlohy

Výchova demokratického občana /VDO/

- Formy participace občanů v politickém životě:
Volební systémy – práce s diagramy, tabulkami a grafy, sledování volebních preferencí jednotlivých politických stran, komunální volby /7.- 9. ročník/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /EGS/

- Objevujeme Evropu a svět: 7. ročník : poměr, práce s mapou, měřítko plánu a mapy
9. ročník : podobnost – měřítko mapy

Environmentální výchova /EV/

- tematický okruh – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
slovní úlohy s využitím ekologické tematiky, jejich zařazení v hodinách tam, kde je to vhodné /6. – 9. ročník/
doprava a životní prostředí /8. ročník/
základní podmínky života : různá měření, tabulky, grafy

Společné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a k operování s nimi
- učí žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- vede žáky k užívání správné terminologie, znaků a symbolů
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- umožňuje širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporuje méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují se do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy

- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učí žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- učí je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení
- vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- učí je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- podporuje je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů
- v případě možnosti je vede k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychovává žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- učí žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel
- zařazuje do výuky kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporuje respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují, přispívají k diskusi

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- snaží se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/
- v případě potřeby spolupracuje s pedagogicko-psychologickými poradnami

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- mají pozitivní vztah k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- sleduje plnění povinností, zadaných úkolů

Žáci

- dodržují hygienu práce
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich
- umožňuje žákům využívat digitální pomůcky při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy
- nabízí příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek– část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní - situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</i> - <i>pracuje se zlomky, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo)</i> - <i>čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace</i> - <i>provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla</i> - <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> - <i>zvládá orientaci na číselné ose</i> <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a 	<p>Opakování učiva 5. ročníku</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti</p> <p>Celá čísla – číselná osa</p> <p>Desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná</p>	<p>OSV- Převody jednotek v kuchyni, v obchodě</p> <p>MV - <u>Fyzika</u> - jednotky hmotnosti a jejich převody</p> <p><u>Pracovní činnosti</u></p> <p><u>Zeměpis</u> – vzdálenosti, plochy území zadané des. čísly</p> <p><u>Přírodopis</u> – práce s hmotnostmi a rozměry různých živočichů</p> <p>OSV - určení obvodu zahrady, bazénu...</p>	<p>V průběhu roku 4 čtvrtletní práce</p> <p>Tematické písemné práce v průběhu roku</p>

<p>jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníka - provádí jednoduché konstrukce - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnosti - vypočítá povrch a objem kvádru, a krychle - sestrojí síť základních těles - načrtne základní tělesa - zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení 	<p>poloha přímek v rovině (typy úhlů)</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost</p> <p>Prostorové útvary – kvádr, krychle</p> <p>Konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu, osová souměrnost</p> <p>číselné a logické řady</p> <p>logické a netradiční geometrické úlohy</p>	<p>MV - <u>Fyzika</u> - měření délky, jednotky délky a jejich převody</p> <p>MV - <u>Dějepis</u></p> <p>MV - <u>PČ</u>- množství materiálu např. při obkladu(max., min.) dlaždicemi atd.</p> <p>MV- <u>Fyzika</u> – určování těžiště</p> <p>OSV- modelování v rovině a prostoru</p> <p>MV- <u>Fyzika</u> - hustota (objem tělesa), jednotky objemu a jejich převody</p> <p><u>Výtvarná výchova</u> - perspektiva</p>
--	--	--

<p>úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 			
---	--	--	--

Ročník: 7.

Stránka 136 z 453

<p>- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím <i>funkčních vztahů</i> Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, - provádí jednoduché konstrukce</p>	<p>Rovinné útvary – trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků)</p> <p>Prostorové útvary – kvádr, krychle, kolmý hranol</p> <p>Konstrukční úlohy –osová souměrnost, středová souměrnost</p>	<p>EVO: <u>Základní podmínky života</u>: různá měření, tabulky, grafy, stav ovzduší – škodlivé látky VDO MV :<u>Zeměpis</u> – útvary shodné - mapy OSV MV:<u>Výtvarná výchova</u>– souměrné útvary (mandaly) VDO OSV:modelování v prostoru MV:<u>Pracovní činnosti, fyzika</u> – výměra pozemku</p>	
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle - sestrojí síť základních těles - načrtne základní tělesa - zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	<p>číselné a logické řady</p> <p>logické a netradiční geometrické úlohy</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečiferná čísla, dělí se zbytkem - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1000 000 - používá měřítko mapy a plánu - řeší jednoduché úlohy na procenta 	<p>Opakování učiva 7. ročníku</p> <p>Mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny</p> <p>Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	<p>MV- <u>Fyzika</u> – výpočty vzdáleností a drah, rozměry těles, zápis jednotek fyzikálních veličin</p> <p>OSV- řešení úloh z praxe (rozdělování odměn, výpočet rychlosti automobilu, atd.)</p> <p>MV- <u>Fyzika</u>- vyjádření neznámé ze vzorce, úlohy o pohybu</p> <p><u>Chemie</u> – směsi a roztoky</p> <p><u>Pracovní činnosti</u></p>	<p>V průběhu roku 4 čtvrtletní práce</p> <p>Tematické písemné práce v průběhu roku</p>

<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledává a třídí data - porovnává data <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu - provádí jednoduché konstrukce - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově 	<p>Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr</p> <p>Rovinné útvary –kružnice, kruh</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta</p> <p>Prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, kolmý hranol</p> <p>Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice)</p>	<p>EV: <u>Základní podmínky života: tabulky, grafy</u> MV:<u>Fyzika</u></p> <p>OSV: <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti;</u> objem bazénu, vázy EVO: stav ovzduší VDO EGS: stav obyv., průmyslu MV:<u>Fyzika</u> OSV: <u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti;</u> Zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu VDO MV: <u>Pracovní činnosti</u></p>	<p>Šetření Referáty</p>
--	---	---	-----------------------------

<p><i>souměrnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce - sestrojí síť základních těles - načrtne základní tělesa - zobrazuje jednoduchá tělesa - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	<p>číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>ČÍSLO A PROMĚNNÁ</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší aplikační úlohy na procenta - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslerná čísla, dělí se zbytkem - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - používá měřítko mapy a plánu - řeší jednoduché úlohy na procenta <p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p>	<p>Opakování učiva 8. ročníku</p> <p>Procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování</p> <p>Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <p>Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic,</p>	<p>MV- <u>Fyzika</u> - obecné řešení</p> <p>MV- <u>Fyzika</u> - vzorce</p> <p>OSV - řešení praktických úloh (ceny výrobků, počty soutěžících, určení věku,..)</p> <p>MV- <u>Chemie</u>- směsi a roztoky</p> <p>VDO</p> <p>OSV- čtení grafu, jízdní řády, spotřeba benzínu</p> <p>EVO - <u>Základní podmínky života</u>: tabulky, grafy</p> <p>MV - <u>Chemie</u> – různé typy závislostí –závislé veličiny</p> <p>OSV - plány</p> <p>OSV- plat, úroky, srážky</p> <p>OSV- spotřeba materiálu ve stavebnictví</p>	<p>V průběhu roku 4 čtvrtletní práce</p> <p>Tematické písemné práce v průběhu roku</p>

<ul style="list-style-type: none"> - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi <p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu - provádí jednoduché konstrukce - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary 	<p>přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce</p> <p>Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků)</p> <p>Metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta</p> <p>Prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol</p> <p>Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost</p>		
---	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce - sestrojí síť základních těles - načrtne základní tělesa - zobrazuje jednoduchá tělesa - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům <p>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	<p>číselné a logické řady</p> <p>číselné a obrázkové analogie</p> <p>logické a netradiční geometrické úlohy</p>		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Výstupy – 2. stupeň

Číslo a proměnná

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic i jejich soustav
- používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku
- vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data a porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií
- používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí
- využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové nebo osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- modeluje řešení geometrických úloh pomocí dynamického geometrického softwaru
- využívá digitální prostředí pro manipulaci s prostorovými útvary
- vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu – INFORMATIKA

Vyučovací předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v počítačové učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen důraz na paměťové učení a reprodukci probíraných témat.

Vyučovací předmět Informatika je realizován na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku po jedné hodině týdně, a na 2. stupni v 6. až 9. ročníku také po jedné hodině týdně.

Vzdělávací obsah informatiky je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- 1. Data, informace a modelování**
- 2. Algoritmizace a programování**
- 3. Informační systémy**
- 4. Digitální technologie**

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu informatika je zaměřeno na:

- Nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci.
- Vzájemnou spolupráci.
- Porozumění principům kódování a šifrování informací, základům modelování.
- Komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým rozumí i stroje.

- Otevřenost novým cestám, nástrojům.
- Praktické ovládání digitálních zařízení ve škole.
- Programování v blokově orientovaném programovacím jazyce.
- Pochopení základů algoritmizace.
- Práci s různými aplikacemi.
- Rozvoj chápání a správné užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti.
- Praktické zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací.
- Rozvoj schopností zpracovávat informace.
- Používání elektronické pošty a lokální sítě.
- Dodržování bezpečnostních a jiných pravidel při práci s digitálními technologiemi

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova /OSV/ - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, psychohygiena, řešení problémů a rozhodování
- Mediální výchova /MDV/ - kritický přístup k informacím, ověřování jejich zdrojů, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení (prezentace, webové stránky)
- Výchova demokratického občana /VDO/ - volební systémy – práce s diagramy, tabulkami a grafy
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /EGS/ - vyhledávání a komunikace informací o světě, Evropě

Společné výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb.
- učí žáky, jak získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah. Vede je k tomu, aby samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít.
- podporuje žáky v tvorbě a úpravě digitálního obsahu. Učí je, jak kombinovat různé formáty a vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.
- vede žáky k tomu, aby využívali digitální technologie k usnadnění práce, automatizaci rutinních činností a zefektivnění pracovních postupů.
- učí žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a seznamuje je s novými technologiemi. Vede je k tomu, aby kriticky hodnotili přínosy technologií a reflektovali rizika jejich využívání. Učí je, jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a jak jednat eticky v digitálním prostředí.

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby;
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- osvojují si základní počítačové a programovací pojmy

- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Kompetence k učení

Učitel

- učí žáky, jak efektivně využívat digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení a zapojení do života školy a společnosti
- motivuje žáky k aktivnímu hledání a třídění informací a k operování s nimi
- podněcuje žáky k formulování závěrů a k nezávislé obhajobě jejich názorů
- vede žáky k používání přesné terminologie, symbolů a znaků
- poskytuje prostor pro rozšířený pohled talentovaným jedincům a podporuje méně nadané jedince individuálním přístupem a skupinovou spoluprací
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Žáci

- aktivně vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších kontextů
- učí se využívat digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- učí se rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít učí se kriticky hodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich
- učí se samostatně objevovat možnosti využívání informačních a komunikačních technologií v praktickém životě; pro toto poznávání využívají zkušeností s různým softwarem, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- učí se využívat výpočetní techniku a výukový software ke zvýšení efektivity učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učí žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- učí je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení
- vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- učí je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- podporuje je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů

- v případě možnosti je vede k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, včetně využití internetových zdrojů a databází
- učí se využívat získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, včetně využití programování a počítačového modelování
- učí se samostatně řešit problémy a volit vhodné způsoby řešení, včetně využití algoritmů a datových struktur
- osvojují si uvážlivé rozhodování při řešení zadaných úkolů, včetně rozhodování o bezpečnosti a ochraně dat

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, včetně týmových projektů v oblasti programování a vývoje softwaru
- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace, včetně komunikace v online prostředí
- vychovává žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu, včetně komunikace prostřednictvím elektronické pošty a sociálních sítí
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, včetně takových projevů v online prostředí
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami, včetně komunikace prostřednictvím online nástrojů
- učí žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje, včetně názorů na technologické otázky a otázky týkající se digitálního světa

Žáci

- snaží se formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně, a to i při komunikaci v online prostředí
- učí se naslouchat výkladům druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učí se účinně se zapojovat do diskusí a vhodně obhajovat své názory
- osvojují si porozumění různým typům textů a záznamů, včetně technických dokumentů a programovacího kódu
- pro komunikaci na dálku využívají vhodné technologie – některé jednoduché práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- učí se komunikovat v online prostředí odpovědným způsobem (bez urážek, posmívání apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podněcuje kulturu vzájemné úcty a slušnosti
- posiluje sebevědomí žáků prostřednictvím úspěchů v učení
- vede žáky k dodržování pravidel, která jsou nezbytná pro efektivní práci

- začleňuje do výuky kooperativní aktivity, jako je práce ve dvojicích nebo skupinách, kde žáci spolupracují a podporují se navzájem
- ocení různorodost názorů a podporuje diskusi o různých přístupech k řešení problémů
- podporuje začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídního kolektivu a pomáhá jim využít své schopnosti
- vede žáky k ohleduplné vzájemné komunikaci a chování

Žáci

- učí se efektivně spolupracovat na projektech a úkolech, které vyžadují týmovou práci
- snaží se přispívat k příjemné atmosféře v týmu a respektovat práci ostatních
- učí se argumentovat věcně a přispívat k diskusi o různých aspektech daného tématu
- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních
- osvojují si při vzájemné komunikaci ohleduplné a taktní chování

Kompetence občanské

Učitel

- při zadávání úkolů skupině dbá na to, aby každý žák přispíval rovnocenně a nikdo nepracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání různých názorů a pohledů, které se mohou lišit od jejich vlastních
- vede žáky ke kritickému myšlení (obsahy sdělení na internetu a sociálních sítích)
- snaží se vytvářet v žácích mravní hodnoty jako je ohleduplnost, takt a tolerance, které jsou klíčové pro etické chování
- seznamuje žáky s vazbami digitálního světa na legislativu
- vede žáky k dodržování zásad ochrany osobních údajů a bezpečnosti (ochrana svého hesla, citace použitého pramene, apod.)

Žáci

- učí se respektovat přesvědčení druhých lidí, zejména pokud jde o různé přístupy k řešení problémů v informatice.
- osvojují si dovednost zaujímat odpovědný přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných médiích.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- sleduje plnění povinností, zadaných úkolů

Žáci

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- učí se plnit zadané úkoly tvořivým způsobem

Učební plán - Informatika

ročník	téma	hodiny	je třeba počítač
4.	Ovládání digitálního zařízení	12	A
	Práce ve sdíleném prostředí	11	A
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10	
5.	Úvod do práce s daty	4	A
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A
	Úvod do informačních systémů	3	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Základy programování – postavy a události	6	A
6.	Kódování a šifrování dat a informací	9	
	Práce s daty	10	A
	Informační systémy	5	
	Počítače	9	A
7.	Programování – opakování a vlastní bloky	14	A
	Modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Programování – podmínky, postavy a události	12	A
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné	15	A
	Hromadné zpracování dat	18	A
9.	Programovací projekty	12	A
	Digitální technologie	15	
	Závěrečné projekty	6	A

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Digitální technologie (Ovládání digitálního zařízení) - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Soutěž Microtela	Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment

4. ročník

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Digitální technologie (Práce ve sdíleném prostředí)</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu - popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi 	<p>Využití digitálních technologií v různých oborech</p> <p>Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele</p> <p>Práce se soubory</p> <p>Propojení technologií, internet</p> <p>Sdílení dat, cloud</p> <p>Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p>		<p>Výukové metody a formy</p> <p>Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment</p>

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Data, informace a modelování (Úvod do kódování a šifrování dat a informací)</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text - zakóduje a dekáduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat 	<p>Piktogramy, emodži Kód</p> <p>Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>		<p>Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Informační systémy <u>(Úvod do práce s daty)</u> - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky - pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Soutěž Microtela	Výukové metody a formy: Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Algoritmizace a programování <u>(Základy programování – příkazy, opakující se vzory)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, - používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení - rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů 	<p>Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p>		<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</p>

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Informační systémy <u>(Úvod do informačních systémů)</u> žák: <ul style="list-style-type: none"> - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> žák: <ul style="list-style-type: none"> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky - pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	Systém, struktura, prvky, vztahy		Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Algoritmizace a programování <u>(Základy programování – vlastní bloky, náhoda)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <i>žák:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení 	<p>Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt</p>		<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</p>

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Data, informace a modelování (Úvod do modelování pomocí grafů a schémat) - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model		Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách

5. ročník

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Algoritmizace a programování (Základy programování – postavy a události)</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení - rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů 	<p>Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt</p>		<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</p>

Výstupy – 1. stupeň

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Data, informace a modelování

žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování

žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy

žák:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

- **Digitální technologie**

žák:

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Data, informace a modelování (Kódování a šifrování dat a informací) - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla</p> <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - získá z dat informace, interpretuje data z oblasti, se kterými má zkušenosti - zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek</p>	<p>Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO</p>	<p>Matematika – binární soustava Zeměpis - mapy</p> <p>OSV - hledání pomoci při potížích - seberegulace, sebeorganizace – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace</p> <p>– kreativita, psychohygiena, řešení problémů a rozhodování</p> <p>MDV</p> <p>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>– kritický přístup k informacím, ověřování jejich zdrojů</p> <p>stavba mediálních sdělení</p> <p>EGS - objevujeme Evropu a svět – vyhledávání a komunikace informací o světě</p>	<p>Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</p>

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Informační systémy <u>(Práce s daty)</u> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	VDO - volební systémy – práce s diagramy, tabulkami a grafy Soutěž Microtela	Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Informační systémy <u>(Informační systémy)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše účel informačních systémů, které používá 	<p>Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace</p>		<p>Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</p>

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Digitální technologie (Počítače) - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> <i>žák:</i> - pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
7. ročník

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Algoritmizace a programování (Programování – opakování a vlastní bloky) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	Matematika – grafy Zeměpis - mapy OSV Osobnostní rozvoj – poznávání, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, Morální rozvoj – řešení problémů MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – stavba a tvorba mediálních sdělení VDO - volební systémy – práce s diagramy, tabulkami a grafy Soutěž Microtela	Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

7. ročník

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Data, informace a modelování (Modelování pomocí grafů a schémat)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění - stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení 	<p>Standardizovaná schémata a modely</p> <p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu</p> <p>Orientované grafy, automaty</p> <p>Modely, paralelní činnost</p>		<p>Výukové metody a formy</p> <p>Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</p>

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Algoritmizace a programování (Programování – podmínky, postavy a události)</p> <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti 	<p>Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>		<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
8. ročník

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Algoritmizace a programování (Programování – větvení, parametry a proměnné) - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p> <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných</i></p>	<p>Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné</p>	<p>Matematika – grafy Český jazyk – psaní textů OSV – poznávání, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba a tvorba mediálních sdělení (prezentace) VDO - volební systémy – práce s diagramy, tabulkami a grafy Soutěž Microtela</p>	<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>

opatření: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení			
---	--	--	--

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Informační systémy <u>(Hromadné zpracování dat)</u> - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připsá do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		Výukové metody a formy Samostatná práce, problémová výuka, projekt

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Algoritmizace a programování (Programovací projekty)</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení - navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal 	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace</p> <p>Popsání problému</p> <p>Testování, odladění, odstranění chyb</p> <p>Pohyb v souřadnicích</p> <p>Ovládání myši, posílání zpráv</p> <p>Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu</p> <p>Nástroje zvuku, úpravy seznamu</p> <p>Import a editace kostýmů, podmínky</p> <p>Návrh postupu, klonování.</p> <p>Animace kostýmů postav, události</p> <p>Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné</p> <p>Výrazy s proměnnou</p> <p>Tvorba hry s ovládáním, více seznamů</p> <p>Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj - poznávání, sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, psychohygiena, kreativita,</p> <p>Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba a stavba mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>- tvorba webových stránek</p> <p>Soutěž Microtela</p>	<p>Výukové metody a formy</p> <p>Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka</p>

9. ročník

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
Digitální technologie (Digitální technologie) - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat		Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat 	<p>Digitální identita</p> <p>Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>		
--	---	--	--

Výstupy	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>Závěrečné projekty</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně vytvoří digitální model, aplikaci v chytré domácnosti - připraví se na soutěž v robotice nebo programování - tvůrčím způsobem přistupuje k řešení problému 	<p>Dokončování programovacích projektů</p> <p>Tvorba digitálních modelů jevů</p> <p>Tvorba webové stránky</p> <p>Tvorba aplikace v chytré domácnosti</p> <p>Příprava na soutěž v robotice, programování.</p>		<p>Výukové metody a formy</p> <p>Projektová výuka, samostatná/skupinová práce</p> <p>Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.</p>

Data, informace a modelování

žák:

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Algoritmizace a programování

žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Informační systémy

žák:

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na

- položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat
- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- *popíše účel informačních systémů, které používá*
- *nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce*
- *na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat*

Digitální technologie

žák:

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- *rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému*
- *ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu*
- *pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*
- *rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu*
- *dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat*

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučuje se v prvním, druhém a třetím ročníku dvě hodiny týdně.

Zabývá se pozorováním a pojmenováváním věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Utváří se prvotní ucelený obraz světa, poznávání sebe i nejbližšího okolí, seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy, vnímání lidí a vztahů mezi nimi, všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti, porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

V prvouce budou realizována tato průřezová témata: EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy, VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování, MKV – princip sociálního smíru.

Vzdělávání v předmětu prvouka:

Obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků
  - lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
  - lidé a čas – orientace v dějích a čase
  - rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
  - člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích
- poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky pro celoživotní učení

Žáci

- jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Žáci

- upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost

Kompetence komunikativní

Učitel

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají

Žáci

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí věcně argumentovat
- vede děti k hodnocení názorů a přínosů

Žáci

- pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi

Kompetence občanské

Učitel

- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vede žáky k respektování pravidel

Žáci

- respektuje a chrání přírodní a kulturní dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

Učitel

- učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Žáci

- jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke zdravému používání online technologií

Žáci

- dodržují základní hygienické návyky při používání online technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zná cestu do školy a zpět - zná název školy, poznává třídu, školu - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování - dbá na bezpečnost při cestě do školy - umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - umí si uspořádat pracovní místo - rozlišuje čas k práci a odpočinku - dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - zná zásady správného chování u lékaře - umí pojmenovat části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění - ví, co dělat v případě úrazu - orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina - umí vyjmenovat dny v týdnu - zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat - umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období - umí popsat změny v přírodě podle ročního období 	<p>Domov, obec</p> <p>Osobní bezpečí - chodec</p> <p>Chování lidí – tolerance k odlišnosti lidí</p> <p>Škola</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa, zdravé zuby</p> <p>Lidské tělo</p> <p>Nemoc, úraz, první pomoc</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola - výchova dem. Občana v rámci třídního kolektivu</p> <p>Výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur</p> <p>MKV –Kulturní difference. Etnický původ - poznávání etnických skupin</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí , Vztah člověka k prostředí -</p>	<p>Vést žáky k uvědomění si nové pozice</p>

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - provede jednoduchý pokus podle návodu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění - pojmenuje hlavní části lidského těla - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Člověk a jeho zdraví</p>		
--	------------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v prostředí školy - dodržuje pravidla slušného chování - dbá na bezpečnost při cestě do školy - zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - umí slušně požádat o pomoc a poděkovat - zná příbuzenské vztahy - zná důležité budovy v obci - zná a dodržuje základní pravidla pro chodce - umí správně přecházet vozovku - předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, měsíce, týdny, dny, hodiny, minuty, svátky a významné dny, roční období - zná režim dne, hygienu, péči o zdraví, zdravé zuby, práce a odpočinek - pozná významné památky v obci - zná zaměstnání rodičů - umí vysvětlit některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) - zná běžně užívané výrobky, ví, k čemu slouží	<p>Škola</p> <p>Rodina, domov, mezilidské vztahy</p> <p>Chování lidí</p> <p>Soužití lidí</p> <p>Obec, místní krajina</p> <p>Právo a spravedlnost, SDP</p> <p>Osobní bezpečí – chodec, krizové situace, šikana, týrání, zneužívání, brutalita v médiích, linka bezpečí</p> <p>Chování lidí</p> <p>Orientace v čase a časový řád</p> <p>Současnost a minulost v našem životě</p> <p>Péče o zdraví, zdravé zuby, nemoc, úraz, první pomoc, návykové látky, prevence</p> <p>Regionální památky</p> <p>Povolání</p> <p>Výsledky práce a vlastnictví</p>	<p>MKV – Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině)</p> <p>- Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě)</p> <p>- Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami)</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) - váží si práce a jejích výsledků - pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - zná vybrané rostliny a živočichy - uplatňuje zásady bezpečného chování na silnici, při požáru, záplavách, při nalezení podezřelých předmětů, při úniku chemických látek - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - určí vhodná místa pro hru a trávení volného času - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit 	<p>Voda, vzduch Půda Rostliny, houby, živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody Ochrana člověka při mimořádných událostech</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>Zdraví</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>	<p>MKV – Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení)</p> <p>EV – Ekosystémy (les, louka, pole, rybník) EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl) EV – Základní podmínky života</p>	
---	---	---	--

<p>- v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany</p> <p>odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu - dodržuje základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - využívá různé interaktivní výukové programy k probíranému učivu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - dodržuje základní pravidla společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase - zná rozvržení svých denních činností 	<p>Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - různé interaktivní výukové programy k probíranému učivu <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Lidé a čas</p>	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - dbá na bezpečnost při cestě do školy - orientuje se v plánu obce - ví, kde je obecní úřad, pošta, zdravotní středisko, nádraží, obchod, hasičská zbrojnice... - učí se rozpoznávat světové strany - umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny - zná části lidského těla, smyslové orgány - zná zásady péče o zdraví (zdravé zuby, zdravá výživa, hygiena) - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) - umí vybrané živočichy zařadit do příslušného přírodního společenství - má povědomí o významu životního prostředí - umí pojmenovat části rostlin - zná vybrané rostliny 	<p>Domov , rodina Škola Obec, místní a okolní krajina Současnost a minulost v našem životě Regionální památky</p> <p>Světové strany Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda Vážení a měření Živá a neživá příroda Životní podmínky Člověk Lidské tělo, zdravé zuby Péče o zdraví – nemoc, úraz, první pomoc, návykové látky - prevence Průběh lidského života Živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody Rostliny</p>	<p>VDO - Občanská spol. a škola - vytváření pravidel chování, pravidla týmové spolupráce EV - vztah člověka k prostředí - naše obec, živ. styl VDO - Občan, občanská spol. a stát - práva a povin., odpovědnost za své činy EV - Lidské aktivity a problémy ŽP - hospodaření s odpady M- zápis a měření jednotek EV - Zákl.podm.života - voda, ovzduší, půda, energie, přír.zdroje Hv - písničky o zvířatech</p>	<p>vycházka</p> <p>jednoduché pokusy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista), při požáru, záplavách, při nalezení podezřelých předmětů, při úniku chemických látek - orientuje se v kalendáři (významné dny, svátky) - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky - dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit - vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) - v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce 	<p>Chování lidí Právo a spravedlnost, SDP Osobní bezpečí – krizové situace – šikana, týrání, zneužívání, brutalita v médiích, linka bezpečí Ochrana člověka za mimořádných událostí Orientace v čase Dopravní výchova</p> <p>Zdraví</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>	<p>EV - Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina</p> <p>Hv - písničky o rostlinách</p> <p>MKV - Princip soc. míru a solidarity - základní lid. práva, odstranění předsudků vůči etnic. skup.</p>	<p>vycházky</p> <p>vycházky</p>
---	---	--	---------------------------------

<p>s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - dodržuje základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - využívá různé interaktivní výukové programy k probíranému učivu - změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - dodržuje základní pravidla společenského chování - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase - zná rozvržení svých denních činností - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - poznává různé lidské činnosti <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných</p>	<p>Finanční gramotnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - různé interaktivní výukové programy k probíranému učivu - měření času, vzdálenosti a teploty s využitím digitálních technologií <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>Lidé a čas</p> <p>Rozmanitost přírody</p>		
--	--	--	--

<p>výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíl mezi dřevinami a bylinami - provede jednoduchý pokus podle návodu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění - pojmenuje hlavní části lidského těla - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<p>Člověk a jeho zdraví</p>		
---	------------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Výstupy - 1. stupeň

Místo, kde žijeme

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady organismů
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách týdně.

Žáci pracují ve třídě s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

V tomto předmětu jsou průřezová témata realizována tato: MKV, EGS, VDO.

Vzdělávání v předmětu vlastivěda:

Vlastivěda se realizuje ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy:

- místo, kde žijeme
  - chápání organizace života v obci, ve společnosti
  - praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
  - postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- lidé kolem nás
  - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
  - uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
  - seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
  - směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- lidé a čas
  - orientace v časové přímce, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
  - snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Žáci

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec do příslušného kraje

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- podněcuje žáky k argumentaci

Žáci

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- vytváří heterogenní pracovní skupiny

Žáci

- rozlišují vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Kompetence občanská

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Žáci

- pojmenuje kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Kompetence pracovní

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Žáci

- uplatňují elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí,
- na příkladech porovnává minulost a současnost

Kompetence digitální

Učitel

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s digitálními technologiemi

Žáci

- dodržují základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určí hlavní a vedlejší světové strany, - v přírodě se umí orientovat podle světových stran - zná pojem nadmořská výška - s pomocí vhodných map vyhledá a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v blízkosti svého bydliště a školy - umí najít své bydliště na mapě - zná název kraje a krajského města - umí vyhledat ČR na mapě Evropy - ví, že Praha je hlavní město ČR - zná základní geografické značky - s pomocí vhodných map vyhledá zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny - dodržuje pravidla pro soužití ve škole - zná významná místa a kulturní památky v okolí - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků - zná a umí vyprávět některé regionální pověsti - zná některé postavy ze Starých pověstí českých - zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - obec, místní krajina – části, poloha v krajině, minulost a současnost obce - okolní krajina (místní oblast, region) - orientace, světové strany - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - naše vlast - domov, národ, státní správa, samospráva, státní symboly, krajina - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky Lidé kolem nás - soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy, demokracie - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte - základní globální problémy – sociální problémy, konzumní společnost, nesnášenlivost mezi lidmi - globální problémy přírodního prostředí Lidé a čas - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	<p>Čj– vypravování o cestování Čj – vypravování z prázdnin</p> <p>Vv – památky Čj – vypravování, reprodukce textu</p> <p>Exkurze do Prahy</p> <p>Čj – čtení Vv – ilustrace k pověstem</p> <p>Čj – vlastní jména, názvy států</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení - vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - využívá interaktivní výukové programy a různé webové portály zaměřené na probírané učivo <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) 	<p>- báje, mýty, pověsti - minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Využívání interaktivních výukových programů a různých webových portálů zaměřených na probírané učivo</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Lidé kolem nás</p>	<p>VDO-občanská společnost a škola</p> <p>-občan, občanská společnost a stát</p> <p>-formy participace občanů v politickém životě</p> <p>-principy demokracie</p> <p>jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>Žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 	Lidé a čas		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná pojmy vláda, parlament, zákon - s pomocí vhodných map vyhledá zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny - umí najít města, řeky, pohoří, nížiny - s pomocí vhodných map vyhledá zeměpisné a přírodní prvky evropských států a jednotlivých světadílů - umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků - dodržuje pravidla školního řádu, zná zásady soužití ve škole 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast -domov, krajina, národ, státní správa a samospráva, státní symboly - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobů života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - orientace v čase -dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura <p>Právo a spravedlnost, lidská práva, práva dítěte</p> <p>Základní globální problémy</p>	<ul style="list-style-type: none"> -regionální zajímavosti MKV-kulturní difference -lidské vztahy ČJ - literární zpracování (domov) VV, Pč EGS-jsme Evropané EGS-Evropa a svět nás zajímá -objevujeme Evropu a svět -jsme Evropané MKV-etnický původ -princip sociálního smíru a solidarity 	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý osobní rozpočet - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje - objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží - využívá interaktivní výukové programy a různé webové portály zaměřené na probírané učivo <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>žák</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) - orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - pozná státní symboly České republiky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sociální problémy, konzumní společnost, nesnášenlivost mezi lidmi - globální problémy přírodního prostředí <p>Finanční gramotnost</p> <p>Využívání interaktivních výukových programů a různých webových portálů zaměřených na probírané učivo</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <p>Lidé kolem nás</p>		

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 	Lidé a čas		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Výstupy - 1. stupeň

Místo, kde žijeme

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město)
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- poukáže v nejbližším prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku po dvou hodinách týdně.

Je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů:

- místo, kde žijeme - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí
- lidé kolem nás - základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie, základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí
- lidé a čas - orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne, současnost a minulost v našem životě
- rozmanitost přírody - Země jako planeta sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky, rovnováha v přírodě, vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- člověk a jeho zdraví, lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví, první pomoc, odpovědnost člověka za své zdraví, situace hromadného ohrožení

Součástí výuky je exkurze do planetária.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Žáci

- získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Žáci

- učí se řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích
- učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k používání správné terminologie

Žáci

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech,

názorech a výtvorech

- učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat ve skupinách
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků

Žáci

- pracují ve skupině,
- učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých

Kompetence občanské

Učitel

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- učí se poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi
- učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žáci

- utvářejí si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dodržují vymezená pravidla

Kompetence digitální

Učitel

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s digitálními technologiemi

Žáci

- dodržují základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zkoumá základní společenstva - porovnává základní projevy života některých organismů - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody - uvědomuje si podmínky života na Zemi - seznámí se se základními pravidly ochrany přírody - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání, krvácení apod.) - ví, co je terorismus a anonymní oznámení - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) <p>Životní podmínky</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života na Zemi - ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy), likvidace odpadu <p>Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období)</p> <p>Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny skupenství</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví, zdravá výživa, zdravé zuby, nemoc, úraz, první pomoc, návykové látky, osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, silničním provozu (chodec, cyklista) <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - situace hromadného ohrožení - základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana, linka důvěry, brutalita, násilí v médiích, SDP <p>Dopravní výchova</p>	<p>EV-ekosystémy-les, pole, vodní zdroje</p> <p>-základní podmínky života-voda, půda, ochrana biologických druhů</p> <p>vycházky</p> <p>opak. prvouka - telefonování</p> <p>Exkurze do planetária</p> <p>Vv – kreslení Pč – modelování</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>	

<p>- v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování</p> <p>- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>- charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním</p> <p>- v modelové situaci určí život ohrožující zranění</p> <p>- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p> <p>- v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným</p> <p>- uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany</p> <p>- v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany</p> <p>- pozoruje přírodu digitálními dalekohledy</p> <p>- provádí pokusy s využitím digitálního mikroskopu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>žák</i></p> <p>- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</p> <p>- popíše střídání ročních období</p> <p>- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>- zvládá péči o pokojové rostliny</p>	<p>Zdraví</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p> <p>Rozmanitost přírody</p> <p>- Pozorování přírody digitálními dalekohledy</p> <p>- Pokusy s využitím digitálního mikroskopu</p>	<p>EV-vztah člověka k prostředí-prostředí a zdraví</p>	
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - provádí jednoduché pokusy se známými látkami <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti - odmítá návykové látky - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc 	<p>Člověk a jeho zdraví</p>		
--	------------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - porovnává projevy života konkrétních organismů - ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka - zná pojem recyklace - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny - umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka - zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí - zná a dovede jednat podle zásad první pomoci - uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství - zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana - umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra - zná pravidla telefonování na tyto instituce - zná význam pojmů terorismus, rasismus - je si vědom nutnosti kázně a 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - nerosty a horniny, půda (vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání) <p>Vesmír a Země</p> <p>Rostliny, houby, živočichové – znaky, životní potřeby, stavba těla</p> <p>Rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy)</p> <p>Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi</p> <p>Likvidace odpadů</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince) - péče o zdraví, zdravá výživa, zdravé zuby - návykové látky a zdraví, nemoc, úraz - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu (chodec, cyklista), brutalita, násilí v médiích 	<p>EV-ekosystémy</p> <p>-základní podmínky života</p> <p>-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>-vztah člověka k prostředí (prolíná výukou po celý šk. r.)</p> <p>Vycházka</p> <p>Exkurze do planetária</p>	<p>Oživení znalostí z 4.r.</p> <p>opakování a rozšíření učiva 4. roč.</p>

<p>dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá - v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování - rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - v modelové situaci určí život ohrožující zranění - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany - v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným - pozoruje přírodu digitálními dalekohledy - provádí pokusy s využitím digitálního mikroskopu 	<p>Ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Dopravní výchova</p> <p>Zdraví</p> <p>Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody digitálními dalekohledy - pokusy s využitím digitálního mikroskopu 	<p>VDO-občan, občanská společnost a stát</p> <p>-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>beseda s pracovníky HZS</p> <p>MKV-lidské vztahy</p> <p>-etnický původ</p> <p>-princip sociálního smíru a solidarity</p>	
--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Přírodověda

Výstupy - 1. stupeň

Rozmanitost přírody

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- rozlišuje základní společenstva v nejbližším okolí, pozná vzájemné vztahy mezi organismy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*
- *popíše střídání ročních období*
- *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*
- *zvládá péči o pokojové rostliny*
- *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*
- *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*
- *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Člověk a jeho zdraví

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných

způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu*
- *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti*
- *odmítá návykové látky*
- *ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o životě a činnostech člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince, předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání jevů, dějů a skutků, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis je zaměřeno na:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických a sociokulturních faktů tvořících rámec každodenního života
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů

Předmětem prolínají průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova (komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita)
- Výchova demokratického občana (demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská a etnická nesnášenlivost, tolerance, volební systém, formy vlády, totalita, ideologie, rasismus)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (integrace Evropy, vliv Říma na raně feudální státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, zámořské objevy, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...)
- Multikulturní výchova (sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, husitství, poznávání jiných kultur)
- Enviromentální výchova (příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu)
- Mediální výchova (národní obrození, sdělovací prostředky a politika, propaganda)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vedou využití poznatků z jiných předmětů
- vede k zamyšlení nad historických vývojem
- sleduje pokrok všech žáků
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádějí věci do souvislostí
- propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářejí komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, AV technika)

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nacházejí jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a jsou schopni je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede k využívání různých informačních a komunikačních prostředků

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

- věcně argumentují, přispívají k diskusi

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje žáky ke zkoumání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- reflektuje při výuce společenské dění
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektují a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění, mají pozitivní vztah k uměleckým dílům
- odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti násilí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si pomáhat

Žáci

- dodržují stanovená pravidla, plní povinnosti závazky
- dodržují hygienu práce
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení, samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

[illegible]

<p>- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí, podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty</p> <p>- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</p> <p>- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství</p> <p>- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států</p> <p>- popíše život v době nejstarších civilizací</p>	<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <p>- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</p> <p>- antické Řecko a Řím</p> <p>- naše země v době římské</p> <p>Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím</p>	<p>Výtvarná výchova, občanská výchova, zeměpis, český jazyk (literatura)</p> <p>Projekt: Starověké civilizace</p> <p>VDO – demokracie, despotie, tyranie</p> <p>MKV – sbližování a prolínání kultur. vlivů v období helénismu</p> <p>VDO – občanská práva</p> <p>EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně feud. státy</p>	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede první státní útvary na našem území - uvede základní informace z období počátků českého státu - popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí - rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské - uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost <p>Objevy a dobývání, počátky nové doby</p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance, humanismus, husitství, 	<p>Výchovy, český jazyk</p> <p>VV – byzantské, arabské umění, románský sloh</p> <p>ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky</p> <p>OV – národ, vlast, čeští patroni</p> <p>EGS – formování evropských států, klíčové události – vznik SŘŘ, křížové výpravy</p> <p>MKV – náš etnický původ</p> <p>EV – ochrana památek</p> <p>ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny – Hus, rozvoj vzdělání</p> <p>VV – gotické umění</p> <p>HV – gotická hudba, husitské písně</p> <p>OV – náš region – historie</p> <p>VDO – Magna charta 1215 – vznik parlamentu</p> <p>MKV – předsudky a stereotypy katol. církve, husitství</p>	<p>Referáty</p> <p>Exkurze: dle nabídky a zájmu žáků</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu - uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období - pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku 	<p>reformace a jejich šíření Evropou</p> <ul style="list-style-type: none"> - zámořské objevy a počátky dobývání světa - český stát a velmoci v 15.–17. století 	<p>EV – historické památky VV – pozdní gotika EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad</p> <p>Projekt: Životní styl ve středověku Projekt: Osobnosti středověku Projekt: Husitství</p>	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná projevy barokní kultury - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - chápe vývoj v Rakousku – Uhersku a v Českých zemích a jejich postavení v Evropě - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní historické události v naší zemi v 19. století - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století 	<p>Modernizace společnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - barokní kultura a osvícenství - český stát a velmoci v 17. – 18. století – absolutismus - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus - svět a Evropa na přelomu 19. a 20. století <p>- Vývoj v R-U</p> <p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> - první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky 	<p>Výchovy, český jazyk (literatura), přírodopis, fyzika</p> <p>OV – typy států, složky státní moci</p> <p>MKV – poznávání jiných kultur, předsudky a stereotypy katol. církve</p> <p>EGS – reformace</p> <p>VV, HV – baroko</p> <p>ČJ – lit. – baroko</p> <p>VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost</p> <p>ČJ – lit. – osvícenství, klasicismus, počátky ČNO</p> <p>VDO – USA, francouzská revoluce (Listina práv a svobod, ústava)</p> <p>EGS – revoluce v USA, FR., VB</p> <p>revoluce 1848</p> <p>EV – ochrana historických památek</p> <p>VV, HV, ČJ – klasicismus, romantismus</p> <p>VDO – občanská společnost</p> <p>EV – průmyslová revoluce – dopad na život. prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy</p> <p>MDV – ČNO – obroda českého jazyka, knihy, noviny</p> <p>VV, HV, ČJ – umění 2. pol. 19. st. a přel. 19. a 20. st.</p> <p>MKV – rasismus a otrokářství v USA</p>	<p>Referáty</p> <p>Exkurze: dle nabídky a zájmu žáků</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; - - - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> -uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války -uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí 	<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět - druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války <p>Rozdělený a integrující se svět</p> <ul style="list-style-type: none"> - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání 	<p>Výchovy, český jazyk (literatura), fyzika, přírodopis, chemie, zeměpis</p> <p>OV – problémy lidské nesnášenlivosti</p> <p>VV, HV,ČJ – umění a lit. 1. pol. 20.st.</p> <p>VDO – vznik totalitního zřízení</p> <p>MDV – propaganda</p> <p>VDO – volební systémy, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé</p> <p>EGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN</p> <p>MKV – rasismus 20. století, lidská solidarita během válek</p> <p>EV – průmyslová revoluce a životní prostředí, tech. vynálezy</p> <p>OSV, VDO – holocaust</p> <p>EGS – OSN</p> <p>VDO – total. režim</p> <p>MDV – propaganda</p> <p>OV– mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy</p> <p>VV,HV,ČJ – umění a literatura 2.pol. 20.st.</p> <p>VDO – Československo a komunismus, formy vlády, Charta 77</p> <p>EGS – Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva</p>	<p>Referáty</p> <p>Exkurze: Praha Terezín</p>

<p>prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě - chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti 	<p>s charakteristikou západních zemí)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	<p>EV – zásahy do přírody, poměrů, kosmický výzkum, zbrojení</p> <p>VDO – formy vlády</p> <p>EGS – revoluce 1989, začlenění České republiky do integračního procesu, vstup do EU</p> <p>MDV – sdělovací prostředky a politika</p> <p>Projekty: 1. světová válka</p> <p>Sudety – Tatenice a okolí</p> <p>Holocaust</p>	
--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Výstupy – 2. stupeň

Člověk v dějinách

- uvede příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- uvede zdroje informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose, v historických mapách a epochách

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Počátky lidské společnosti

- charakterizuje život pravěkých lidí, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam vzniku zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- uvede příklady archeologických kultur na našem území

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

- uvede souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech, vysvětlí podstatu antické demokracie
- uvede významné památky, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- vysvětlí přínos antické kultury a uvede významné osobnosti antiky, zrod křesťanství a souvislost s judaismem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

Křesťanství a středověká Evropa

- popíše změnu evropské civilizace v důsledku příchodu nových etnik a vzniku států
- porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- orientuje se v dějinách Velkomoravské říše a počátcích českého státu a jejich postavení v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- vysvětlí vztahy mezi jednotlivými vrstvami středověké společnosti
- uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Objevy a dobývání, počátky nové doby

- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve a reakci církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice
- popíše průběh, příčiny a důsledky zámořských objevů

- zná příčiny a důsledky vzniku třicetileté války
- na příkladech vysvětlí absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus
- objasní postavení českého státu v Evropě a v habsburské monarchii
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

- *popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*
- *uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období*
- *pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

Modernizace společnosti

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- orientuje se v základních politických proudech
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa a důsledky, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla
- charakterizuje soupeření mezi velmocemi a význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *uvede základní historické události v naší zemi v 19. století*
- *vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století*

Moderní doba

- charakterizuje demokratické systémy, jejich klady a nedostatky
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět
- vysvětlí zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- na příkladech vyloží rasismus, antisemitismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- vysvětlí a zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války*
- *uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*

Rozdělení a integrující se svět

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa
- uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě*
- *chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obor Výchova k občanství patří do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zaměřuje se na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vyučovací předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku (1 hodina týdně).

Vyučovací předmět výchova k občanství je úzce spjat s dějepisem (historické slohy, významné události dějin, evropská integrace), zeměpisem (naš kraj, naše vlast) a přírodopisem (globální problémy lidstva).

K výuce předmětu budou využívány různé pomůcky, např. digitální materiály a pracovní listy, a digitální technologie. Vyučující využije různé metody a formy práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výchova k občanství směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, na utváření a upevňování přináležitosti k evropské kultuře
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života, k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, na rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti

- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, morální rozvoj)
- Výchova demokratického občana (práva a povinnosti občana, principy demokracie a demokratického rozhodování, volby)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (naše vlast a Evropa, Evropa a svět, evropská integrace, Evropská unie)
- Multikulturní výchova (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, sociální smír a solidarita)
- Enviromentální výchova (problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)
- Mediální výchova (fungování a vliv médií ve společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k ověřování výsledků
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- využívá sebehodnocení žáků
- zadává žákům samostatné práce

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky
- umožňuje volný přístup k pomůckám
- nebrání žákům při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objeovávání různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zajímá se o názory a zkušenosti žáků
- vede žáky ke kultivovanému projevu a podněcuje jejich argumentaci
- umožňuje žákům samostatnou ústní i písemnou prezentaci
- vytváří dostatečný prostor pro vyjadřování žáků

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby hodnotili své činnosti
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- umožňuje žákům dle vlastního uvážení projevit své pocity

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k tomu, aby vhodně prezentovali své myšlenky a názory
- zadává žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- pomáhá dle potřeby žákům při cestě ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky ke správnému používání techniky
- vyžaduje od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků

Na konci základního vzdělávání žák:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k co nejefektivnějšímu způsobu, jak pomocí digitálních technologií vyhledat nejrůznější informace
- vede žáky k rozlišování faktů od domněnek
- digitální technologie využívá k učení a učí žáky, jak jich využívat k vlastnímu sebevzdělávání
- vede žáky k uvědomění si vztahů mezi skutečným a virtuálním světem
- vede žáky k legálním způsobům získávání, upravování a sdílení médií
- vede žáky ke kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie a pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem <p>- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p> <p>- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání <p>- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti <p>- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady</p>	<p>Naše škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - život ve škole - práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy - vklad vzdělání pro život <p>Naše obec, region, kraj</p> <ul style="list-style-type: none"> - důležité instituce - zajímavá a památná místa - významní rodáci, místní tradice - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku <p>Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo - významné osobnosti - státní symboly - státní svátky, významné dny <p>Kulturní život</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty, kulturní tradice - kulturní instituce - masová kultura - prostředky komunikace <p>Majetek, vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví 	<p>Zeměpis, Dějepis, Český jazyk</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena, komunikace, seberegulace a sebeorganizace</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – kulturní difference</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>	<p>Průběžně opakovací prověrky.</p> <p>V průběhu roku každý žák minimálně dva referáty z předložené nabídky.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</p> <p>- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</p> <p>- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</p> <p>- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</p> <p>- žák je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</p> <p>- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</p> <p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- žák respektuje mravní principy a pravidla</p>	<p>Lidská setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi - potřební lidé ve společnosti <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní a neosobní vztahy - mezilidská komunikace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášenlivosti <p>Zásady lidského soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> - morálka a mravnost - svoboda a vzájemná závislost - pravidla chování 	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě</p> <p>MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a</p>	<p>Průběžně opakovací prověrky.</p> <p>V průběhu roku každý žák minimálně dva referáty z předložené nabídky.</p>

<p><i>společenského soužití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy 	<p>Podobnost a odlišnost lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti, schopnosti a dovednosti, charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál <p>Lidská práva</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - práva dítěte, jejich ochrana - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - poškozování lidských práv, diskriminace - šikana (přesun do VZ) <p>Státní správa a samospráva</p> <ul style="list-style-type: none"> • orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly 	<p>solidarity</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák si uvědomuje rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, 	<p>Vnitřní svět člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí <p>Právní řád České republiky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam a funkce právního řádu - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů - právní norma, předpis, publikování právních předpisů <p>Protiprávní jednání</p> <ul style="list-style-type: none"> - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - trestní postižitelnost <p>Porušování předpisů v silničním provozu (přesun do VZ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - porušování práv k duševnímu vlastnictví <p>Právo v každodenním životě</p> <ul style="list-style-type: none"> - důležité právní vztahy a závazky z nich 	<p>Zeměpis, Dějepis, Výchova ke zdraví</p>	<p>Průběžně opakovací prověrky.</p> <p>V průběhu roku každý žák minimálně dva referáty z předložené nabídky.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv sekt</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- <i>žák chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</i></p> <p>- <i>žák formuluje své nejbližší plány</i></p> <p>- <i>žák rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i></p> <p>- <i>žák v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i></p> <p>- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení</p> <p>- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy</p>	<p>Osobní rozvoj</p> <p>- životní cíle a plány</p> <p>- životní perspektiva</p> <p>- adaptace na životní změny, sebezměna</p> <p>- význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji</p> <p>Působení sekt (přesun z VZ)</p> <p>Peníze</p> <p>- formy placení</p> <p>Hospodaření</p> <p>- rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing</p>	<p>Zeměpis, Dějepis, Přírodopis, Výchova ke zdraví</p>	<p>Průběžně opakovací prověrky.</p> <p>V průběhu roku každý žák minimálně dva referáty dle vlastního výběru.</p>

<p>a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák uvede příklady služeb, které banky nabízejí - žák ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti • význam daní <p>Banky a jejich služby</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivní a pasivní operace, úročení - pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků <p>Principy tržního hospodářství</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabídka, poptávka, trh - tvorba ceny, inflace - podstata fungování trhu <p>Principy demokracie</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - význam a formy voleb do zastupitelstev 	<p>OSV – sebezpoznání a sebezpojetí, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů s rozhodovací dovedností</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a</p>	
---	--	---	--

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák uvede základní prvky fungování demokratické společnosti - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů 	<p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstata, význam, výhody - Evropská unie a ČR <p>Globalizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevy - významné globální problémy 	<p>svět, jsme Evropané</p> <p>MKV – multikulturalita, etnický původ</p> <p>EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV – fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
Výstupy – 2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití*
- *uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem*
- *rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům*
- *je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*
- *respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti*

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním*
- *formuluje své nejbližší plány*

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: žák

- *stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*
- *sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti*
- *ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet*
- *uvede příklady služeb, které banky nabízejí*
- *uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany*

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku, vždy po dvou hodinách týdně.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: S chemií (jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie), přírodopisem (světelná energie – fotosyntéza, optika – zrak, zvuk – sluch, přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor), zeměpisem (magnetické póly Země, kompas, Sluneční soustava) a také matematikou (skládání sil, výpočty).

Žáci mají příležitost poznávat přírodu jako systém, pochopit důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty.

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny a průběh přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- vede žáky ke zkoumání souvislostí a vztahů mezi přírodními procesy, učí správně formulovat otázky a hledat na ně adekvátní odpovědi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Výchova demokratického občana (rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat)
- Osobnostní a sociální výchova (rozvíjení dovedností a schopností)
- Enviromentální výchova (posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky)
- Mediální výchova (komunikace a kooperace, kritické čtení)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj)
- Multikulturní výchova (vzájemné respektování)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k používání odborné terminologie

- vede žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Žáci

- vyhledávají, třídí informace a propojují je do širších významových celků
- si osvojují základní odborné pojmy
- samostatně nebo ve skupinách provádějí měření a experimentují
- porovnávají získaná data, hledají souvislosti a vyměňují si poznatky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce
- vede žáky k nalezení problému, k jeho formulaci, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Žáci

- se učí problém nalézt a jasně jej formulovat
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností pro možné varianty řešení problému
- samostatně řeší problémy
- rozhodují uvážlivě

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- při práci ve skupinách vede žáky ke vzájemné komunikaci, respektování názorů druhých, k diskusi

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- se vyjadřují v ústní i písemné formě výstižně a kultivovaně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují
- se účinně zapojují do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci druhým
- vhodnými metodami vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují, přispívají k diskusi

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- učitel podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Žáci

- se aktivně seznamují s jednotlivými druhy energetických zdrojů
- se účinně zapojují do diskuse o významu a budoucím využívání jednotlivých druhů energií
- si uvědomují význam a důležitost obnovitelných zdrojů
- se aktivně zapojují do projektu „Jak já napomáhám k šetrnému využívání energie?“

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k upevňování a dodržování pravidel bezpečného chování a ochrany zdraví při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- vede žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi

Žáci

- dodržují pravidla bezpečného chování a ochrany zdraví při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- využívají svých znalostí a dovedností v běžné praxi
- dodržují hygienu práce

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskusi o výsledcích úloh požívali efektivně digitální komunikační prostředky

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	LÁTKY A TĚLESA <ul style="list-style-type: none"> - měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas - skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	Chemie, matematika OSV Projekt : Model atomu EV	Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. V průběhu celého roku – prověrky a ústní přezkoušení.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu - zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů - rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů 	<p>POHYB TĚLES; SÍLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů <p>MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách 	<p>Matematika, zeměpis, chemie</p> <p>OSV</p> <p>EV</p> <p>OSV – záchrana tonoucího</p> <p>EV - znečištění ovzduší (exhalace)</p>	<p>Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.</p> <p>V průběhu celého roku – prověrky a ústní přezkoušení.</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) - pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka <ul style="list-style-type: none"> - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh 	<p>ENERGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie <p>ZVUKOVÉ DĚJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku <p>SVĚTELNÉ DĚJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, 	<p>Zeměpis, matematika, chemie</p> <p>EGS – tepelná izolace (šetření energií - globální oteplování Země - skleníkový efekt)</p> <p>EV-změny skupenství v přírodě</p> <p>EGS – jaderná energie (výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí)</p> <p>OSV</p> <p>EV – nadměrná hladina zvuku</p> <p>EGS Samostatný projekt – Konstrukce zrcadlového periskopu</p>	<p>Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.</p> <p>V průběhu celého roku – prověrky a ústní přezkoušení.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití 	<p>zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změní elektrický proud a napětí</p> <p>- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</p> <p>- vyjmenuje zdroje elektrického proudu</p> <p>- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití</p> <p>- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země</p> <p>- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci</p> <p>- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru</p>	<p>ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními <p>VESMÍR</p> <ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze 	<p>Chemie, matematika, zeměpis</p> <p>OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči</p> <p>- první pomoc při úrazu elektrickým proudem</p> <p>EGS – šetření elektrickou energií (žárovka x zářivka)</p> <p>– alternativní zdroje energie</p> <p>Samostatný projekt – Konstrukce elektromotoru</p> <p>EGS – planeta Země jako součást Vesmíru</p>	<p>Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.</p> <p>V průběhu celého roku – prověrky a ústní přezkoušení.</p>

Látky a tělesa

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Pohyb těles; Síly

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- s porozuměním využívá při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- v konkrétní jednoduché situaci určí druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Mechanické vlastnosti tekutin

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Energie

- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku
- kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Světelné děje

- využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice
- využívá zákona lomu při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Elektromagnetické děje

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- prakticky využívá poznatků o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití

Vesmír

- pomocí poznatků o gravitačních silách objasní (kvalitativně) pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Žáci mají příležitost poznávat přírodu jako systém, pochopit důležitost udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními, nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, práce ve skupinách, demonstrační pokusy).

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu chemie:

- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- vede žáky ke zkoumání průběhu a příčin různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, učí správně otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky
- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (rozvíjení schopností a dovedností, zodpovědnost každého jedince za své zdraví)
- Výchova demokratického občana (rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí, udržitelný rozvoj)
- Multikulturní výchova (vzájemné respektování)
- Enviromentální výchova (vztah chemický průmysl – příroda a životní prostředí)
- Mediální výchova (pravidla komunikace, kritické čtení, reklama)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických

vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení

- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Žáci

- samostatně pozorují různé látky i jejich chemické přeměny
- samostatně popisují vlastnosti látek
- kriticky hodnotí výsledky svých pozorování a diskutují o nich
- osvojují si základní chemické termíny

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žáci

- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně (ve skupinách) řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- rozhodují uvážlivě a svá stanoviska vysvětlují
- kriticky hodnotí své výsledky

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- se ústní i písemnou formou vyjadřují výstižně a kultivovaně
- trpělivě naslouchají druhým a vhodně argumentují
- se účinně zapojují do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- věcně argumentují, a tím přispívají ke smysluplné diskusi
- se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu, ve třídě

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (poskytnout první pomoc, přivolat pomoc)

Žáci

- respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- dodržují pravidla slušného chování
- si osvojují poznatky a dovednosti pro poskytnutí první pomoci
- se učí chápat základní ekologické souvislosti a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí)
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Žáci

- dodržují hygienu práce
- respektují řád učebny i laboratorní řád
- se důsledně řídí pokyny učitele
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky ke kritické práci s informacemi o chemické problematice, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- seznamuje žáky s využitím digitálních technologií při realizaci pokusů a při získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a naměřených dat
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskusi o výsledcích úloh požívali efektivně digitální komunikační prostředky

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - rozpozná přeměny skupenství látek - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<p>POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam <p>SMĚSI</p> <ul style="list-style-type: none"> - směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva 	<p>Fyzika, Člověk a zdraví, matematika, přírodopis, zeměpis</p> <p>OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem</p>	<p>Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.</p> <p>V průběhu celého roku – prověrky a ústní přezkoušení.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti - rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje výchozí látky a produkty 	<p>ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin <p>CHEMICKÉ REAKCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	<p>EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života</p> <p>EGS – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam tropických deštých pralesů a zeleně obecně - význam korálů a planktonu <p>OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a životní prostředí</p>	
--	---	--	--

<p><i>nejjednodušších chemických reakcí</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</i> - <i>orientuje se na stupnici pH, změní pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem</i> - <i>poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem</i> 	<p>ANORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <ul style="list-style-type: none"> - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	<p>EV – nebezpečí poškození životního prostředí některými prvky a jejich sloučeninami</p> <p>EGS – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva</p>	
--	--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě 	<p>ORGANICKÉ SLOUČENINY</p> <ul style="list-style-type: none"> - uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin - přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<p>Zeměpis, občanská výchova, přírodopis</p> <p>OSV – osobní zodpovědnost při práci s nebezpečnými látkami</p> <p>EV – znečišťování životního prostředí (a odpadních vod) organickými rozpouštědly</p> <p>- znečišťování životního prostředí v chemických výroбах</p> <p>EGS – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva</p>	<p>Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.</p> <p>V průběhu celého roku – prověrky a ústní přezkoušení.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka 	<p>CHEMIE A SPOLEČNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - detergenty, pesticidy a insekticidy - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky 	<p>OSV – poškození zdraví užíváním alkoholu a ostatních návykových látek nebezpečí vzniku závislosti</p> <p>EGS – plasty jako globální problém lidstva</p> <p>VDO – třídění plastů</p>	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Výstupy – 2. stupeň

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

- určí společné i rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost
- posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků a připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení
- uvede příklady oddělování složek směsí v praxi
- rozliší různé druhy vody, uvede příklady jejich výskytu a použití
- uvede příklady znečišťování vody a vzduchu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částicové složení látek a chemické prvky

- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

- rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí
- uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí*
- *orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem*
- *poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem*

Organické sloučeniny

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie*
- *vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy*
- *uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě*

Chemie a společnost

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin*
- *zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6. až 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- tematické projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata:

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede ke správnému používání odborné terminologie
- vede k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vede k nalézání souvislostí

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhuji řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Žák:

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Žák:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a porovnávání vyhledávaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Kurzy a projekty	Poznámky
<p>OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě</p> <p>- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka</p> <p>BIOLOGIE HUB - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</p>	<p>Obecná biologie a genetika: Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů–významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) Biologie hub: houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami lišejníky – výskyt a význam</p>	<p>Z - Planeta Země EV - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah EV-potravní řetězec, zachování rovnováhy EV- neléčit virová onemocnění antibiotiky, prevence onemocnění EGS – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům. EGS - pandemie nemocí, očkování, problémy 3. světa EV - symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší OSV- základní hygienické návyky Př - 8. r. – roztoči a onemocnění nervové soustavy EV, Ch – insekticidy EV - narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky</p>	<p>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem</p>

<p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY - aplikuje praktické metody poznávání přírody s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost) <i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i> - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</p>	<p>Praktické poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy</p>	<p>EV - význam lesa, ubývání lesních porostů, znečištění</p>	
---	---	---	--

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, modely, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, počítač, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Očekávané výstupy <ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <ul style="list-style-type: none"> - porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	Vývoj, vývin a systém živočichů –významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)	D – historické postavy přírodních věd Z -rozšíření organismů, migrace EGS - mezinárodní smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v Čechách EV - zamořené vodní plochy, ekologické havárie	- zopakovat třídění bezobratlých z 6. roč. - na konci 7. roč. umí vybrané organismy rozlišit dle diakritických znaků a zařadit je do tax. skupin
BIOLOGIE ROSTLIN <ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a 	BIOLOGIE ROSTLIN Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradinorostů (plavuně,	EV, PČ – ptačí krmítka, co je vhodné? Z – cesty ptáků EV – chov exotického ptactva	rozšíření živočichů

<p><i>jejich využití</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</i> - <i>rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</i> <p>ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> - <i>objasní základní princip některého ekosystému</i> - <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i> <p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikuje praktické metody poznávání přírody <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</p>	<p>přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>Základy Ekologie</p> <p>organismy a prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému <p>PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p>	<p>EV - rostliny - producenti, potravní řetězec</p> <p>EV – význam lesa, ochrana lesů</p> <p>EV- les, význam EGS - hospodářsky významné rostliny, potravinové zdroje</p> <p>EV - léčivé rostliny, bio - produkty</p> <p>EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka</p>	<p>rozšíření živočichů</p> <p>rozšíření rostlin</p>
--	---	---	---

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, počítač, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Ročník: 8.

Stránka 270 z 453

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, počítač, botanické a zoologické klíče a atlasy.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>NEŽIVÁ PŘÍRODA</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<p>NEŽIVÁ PŘÍRODA</p> <p>Země – vznik a stavba Země</p> <p>Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků</p> <p>Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky</p> <p>Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy</p> <p>Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka</p> <p>Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně,</p>	<p>F, Ch - terminologie</p> <p>F, Ch - terminologie, rozpustnost Ch - chem. vzorce, značky prvků</p> <p>Z - vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě Z - planeta Země, stavba</p> <p>MV – přírodní katastrofy, zemětřesení</p> <p>Ch - působení vody ve vápencích</p> <p>EV – aktivní přístup k ochraně ŽP</p> <p>EV - principy udržitelného rozvoje</p>	

<p>ZÁKLADY EKOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - uveďte příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí 	<p>větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p> <p>Základy Ekologie ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p> <p>Geologie ČR Základy Ekologie</p>	<p>EGS – spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO</p>	
---	--	--	--

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlas

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Výstupy - 2. stupeň

Obecná biologie a genetika

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů
- třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života*
- *uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka*
- *má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích*
- *pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka*

Biologie hub

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Biologie rostlin

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití*
- *uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování*

Biologie živočichů

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*

- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie člověka

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Neživá příroda

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v **6., 7., 8. a 9.** ročníku dvě hodiny týdně. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně. Řád učebny zeměpisu je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovednosti pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce(s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda :

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,..
- fyzika: sluneční soustava, vesmír,...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Předmět prolínají průřezová témata:

- **VDO:** občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie
- **OSV:** rozvoj schopnosti poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- **EV:** ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí
- **MDV:** kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; stavba mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení; práce v realizačním týmu
- **EGS:** objevování Evropy, světa
- **MKV:** kulturní difference; lidské vztahy; etnický původ; multikulturalita; principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané

- poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznámky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvné podobě

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace

- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel vede žáky:

- k volbě a účelnému využívání digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- k seznámení s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi;
- klad důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<p>- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- objasní důsledky pohybů Země</p>	<p>PLANETA ZEMĚ:</p> <p>tvar planety Země pohyby Země střídání dne a noci časová pásma, datová hranice střídání ročních období</p>	<p>MDV - snímky z kosmu F - skupenství látek M - porovnávání velikosti planet</p>	
<p>- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</p>	<p>globus poledníky a rovnoběžky zeměpisná délka a šířka určování zeměpisné polohy časová pásma CO JE TO MAPA mapa obsah mapy měřítko mapy práce s atlasem druhy map práce s mapou a mapovými portály</p>	<p>EGS - důsledky pohybů Země pro život lidí na světě M - porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země D - vývoj poznání o tvaru Země EGS - model Země M - práce s měřítkem, převody jednotek</p>	
<p>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p> <p>- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>určování světových stran orientace mapy určení stanoviště pohyb podle azimutu znázornění prošlé mapy pozorování a mapování okolní krajiny pomocí GPS</p>	<p>MDV - zdroj informací - mapy, aktuality M - práce s měřítkem, převody jednotek EGS - časová pásma M - polokružnice, určování času Ov-režim dne-časová pásma</p>	<p>Lze zařadit zeměpisnou vycházku, kde žák určuje světové strany podle busoly, pohybuje se v terénu podle azimutu</p>

<p>- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - objasní důsledky pohybů Země</p>	<p>opatření, chování a jednání při nebezpečných živelných pohromách</p>	<p>Př - horniny a nerosty, rozmístění fauny a flóry na Zemi</p> <p>Ov - šetření vodou, čistota ovzduší</p> <p>ENV - klimatické změny, význam vody, kvalita ovzduší, podmínky pro život</p>	<p>Žák by měl pochopit potřebnost poznání přírodních podmínek pro život člověka</p>
<p>- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</p>	<p>litosféra, hydrosféra, koloběh vody v přírodě atmosféra, pedosféra, biosféra tvary zemského povrchu (rovina, pahorkatina, vrchovina, hornatina, velehornatina)</p> <p>Stavba zemského tělesa litosféra litosférické desky a jejich pohyby sopečná činnost zemětřesení vznik pohoří vznik ostrovů fyzikální a chemické zvětrávání</p>		
<p>- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p>	<p>ekosystém přírodní krajiny druhy přírodních krajin</p>	<p>ENV - stav životního prostředí, další vývoj, ochrana MKV - kultura a tradice, rasismus Př - vliv geografické polohy na život ve světadílech a oceánech D - vznik prvních měst</p>	

<p>- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</p> <p>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje hospodaření s přírodními zdroji</p>		
<p>- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace</p> <p>- posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</p> <p>- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</p>	<p>JAK ŽIJÍ LIDÉ NA ZEMI</p> <p>počet a rozmístění lidí na Zemi</p> <p>biologické, kulturní a ekonomické znaky: rasy, jazyky, náboženství</p> <p>život na vesnici</p> <p>život ve městech</p> <p>co je hospodářství</p> <p>zemědělství</p> <p>průmysl</p> <p>doprava</p> <p>služby</p> <p>obchod</p> <p>cestovní ruch</p> <p>bohatí a chudí</p> <p>život ve vyspělých zemích</p> <p>život v méně vyspělých zemích</p> <p>globalizace a její projevy</p> <p>formy mezinárodní spolupráce</p> <p>mezinárodní organizace</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezové témata, projekty, exkurze	Poznámky
<p>- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</p> <p>- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p> <p>- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p> <p>- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p>	<p>světadíly, vybrané státy, města oceány</p> <p>jádrové oblasti světa</p> <p>periferní oblasti světa</p> <p>ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ</p> <p>Afrika, Amerika, Asie, Antarktida, Austrálie + Oceánie</p> <p>přírodní a sociální podmínky jednotlivých regionů</p> <p>hospodářská odvětví</p> <p>centra cestovního ruchu</p> <p>světadíly – ohrožení vybraných regionů</p> <p>environmentální problémy, možnosti ochrany</p> <p>životního prostředí</p> <p>společenské a kulturní důvody změn</p> <p>v jednotlivých oblastech</p>	<p>ENV - stav životního prostředí, další vývoj, ochrana, možnost změny</p> <p>OSV - komunikace s jinými národy</p> <p>MKV - kultura a tradice, rasismus</p> <p>D - vznik prvních měst, urbanizace, průmyslová revoluce, pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, otroctví, kolonialismus</p> <p>M - porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění</p>	<p>Žáci se podrobněji seznámí se státy střední Evropy</p> <p>Zaměří se na mezinárodní organizace, ve kterých je ČR členem</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<p>-porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány</p> <p>- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů</p> <p>- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států</p> <p>- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p> <p>- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p> <p>- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<p>REGIONÁLNÍ ZEMĚPIS EVROPY v jednotlivých regionech: vyhodnotí přírodní a sociální podmínky charakterizuje hospodářská odvětví lokalizuje centra cestovního ruchu</p> <p>ČESKÁ REPUBLIKA Poloha ČR přírodní podmínky ČR obyvatelstvo ČR hospodářství ČR REGIONY ČESKÉ REPUBLIKY kraje ČR – přírodní a kulturní specifika, sídla, památky, hospodářství, cestovní ruch INTEGRACE EVROPY A EU Evropská unie</p>	<p>ENV - stav přírody, ochrana</p> <p>EGS - poloha státu na mapě světa, orientace</p> <p>M - porovnávání rozlohy</p> <p>OSV - jednání s lidmi jednotlivých národů, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie</p> <p>EGS - vzájemné vztahy mezi národy</p> <p>ENV - vliv hospodářství na životní prostředí - těžba, průmyslové závody, doprava, cestování</p> <p>EGS - postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb</p> <p>MDV - zdroj informací,</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace příklady států podle stupně rozvoje - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	<p>základní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky obyvatelstva</p> <p>aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace světové hospodářství</p> <p>sektorová a odvětvová struktura územní dělba práce, ukazatelé</p> <p>národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace</p> <p>zástupci vyspělých a rozvojových zemí</p> <p>charakteristika zemí, které mají význam ve světovém dění</p> <p>politická mapa světa</p>	<p>MKV - politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu</p> <p>EGS - mezinárodní spolupráce, nebezpečí terorismu</p> <p>VDO - prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa</p> <p>Ov - státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce</p> <p>D - vývoj počtu států</p> <p>Př - vliv přírodních podmínek na osídlení</p> <p>MKV - kultura a rozmanitost různých etnik</p> <p>OSV - vztahy mezi lidmi, řešení problémů</p> <p>EGS - život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost světového hospodářství na těžbě nerostných surovin, vyčerpitelnost nerostných surovin, šetření</p> <p>D - zvyšování tempa růstu obyv. od 19. stol.</p> <p>- demografická revoluce, urbanizace,</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Výstupy - 2. stupeň

Očekávané výstupy

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
  - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**
- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
  - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
  - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**
- objasní důsledky pohybů Země
  - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
  - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
  - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
  - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
  - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
  - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace
  - posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
  - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
  - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
  - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
  - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

- uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova se vyučuje v 1. - 5. ročníku - 1 hod. týdně.

Realizuje se ve vzdělávacím oboru Umění a kultura.

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Průřezová témata jsou v tomto předmětu realizována tato: EGS, MKV, EV, MDV, MV.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova:

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Žáci

- rozlišují jednotlivé kvality tónů, rozpoznávají výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpoznávají v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Kompetence komunikativní

Učitel

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Žáci

- rytmizují a melodizují jednoduché texty, improvizují v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reagují pohybem na znějící hudbu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

- jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Kompetence občanská

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Žáci

- jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl

Kompetence pracovní

Učitel

- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Žáci

- využívají jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřují hudební náladu

Kompetence digitální

Učitel

- dává příležitost využívat digitální technologie v hudební oblasti

Žák

- umí vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých hudebních děl s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - dbá na správné dýchání a držení těla, tvoření a nasazení tónu - zřetelně vyslovuje - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty - používá jednoduché hudební nástroje k hudebnímu doprovodu - pozná a umí pojmenovat některé hudební Nástroje - provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod) - pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku - z nabízených hudebních doprovodů vybere nejvhodnější <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny - rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) - hudební hry <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (ozvěna) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - hudba vokální, instrumentální, - vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudba pochodová, taneční, ukolébavka - výběr vhodných hudební doprovodů 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropské hudby</p> <p>MKV-Kulturní difference, Lidské vztahy - hudba etnických skupin</p> <p>EV – Základní podmínky života - výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus</p> <p>MDV – vnímání autora mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby</p> <p>hudba provází výuku ČJ, M (Jedna, dvě ..) i Prv (Prší, prší)</p>	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - pozná a rozlišuje některé hudební nástroje podle zvuku - umí užívat jednoduché hudební nástroje - umí pohybově vyjádřit hudbu - zpěv s tancem - rozliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, - vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj	<p>Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Čj – říkadla Vv - ilustrace Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice</p> <p>MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci)</p> <p>MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy)</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - z nabízených hudebních doprovodů vybere nejvhodnější a zdůvodní svůj výběr <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny - rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - hudba pochodová, taneční, ukolébavka - výběr vhodných hudební doprovodů a jeho zdůvodnění 	v lidové písni)	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty - pozná stoupavou a klesavou melodii - dbá na správné dýchání a hlasovou hygienu - rozlišuje některé hudební nástroje - umí doprovázet na rytmické nástroje - umí pohybově vyjádřit hudbu - poslechem rozezná hudební nástroje 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - hudební hry <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), - hudební improvizace <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, pohyb melodie, rytmus - hudba vokální, instrumentální, 	<p>Vv - ilustrace</p> <p>Tv – pochod taneční krok</p> <p>Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Porovnává různé doprovody k písním <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty - hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu - reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny - rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudba pochodová, taneční, ukolébavka - porovnávání různých doprovodů k písním 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné dýchání - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlas - orientuje se v zápisu jednoduché písničky - doprovází písničky na rytmických a melodických nástrojích - ztvárňuje hudbu pohybem 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písničky ve 2/4 , 3/4, 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánón) - hudební rytmus (realizace písničky ve 3/4 a 4/4 taktu) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písničky, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby 	<p>Vv - ilustrace</p> <p>Tv – pochod taneční krok</p> <p>Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba</p> <p>Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice</p> <p>MKV-lidské vztahy- vzájemné obohacování různých kultur -kulturní diference- -poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě - hraje hudební hry pomocí různých aplikací / např. Sluchohry/ - zkouší doprovázet na keyboard <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - propojí vlastní pohyb s hudbou - doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje - odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudba pochodová, taneční, ukolébavka - interpretace hudby (slovní vyjádření) - hudební formy - hudební hry - doprovod na keyboard 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlas - rozpozná v proudu hudby hudebně výrazové změny - orientuje se v zápisu jednoduché písně - dbá na správné dýchání <ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně na rytmické a melodické hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> - ztvárňuje hudbu pohybem 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas (kánón) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby - (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod - znějící hudby (3/4 a 4/4 takt) - pohybové vyjádření hudby 	<p>Vv - ilustrace</p> <p>Tv – pochod taneční krok</p> <p>Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba</p> <p>Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice</p> <p>MDV-kritické čtení a</p>	

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě - hraje hudební hry pomocí různých aplikací / např. Sluchohry/ - zkouší doprovázet na keyboard <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - propojí vlastní pohyb s hudbou - doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje - odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování 	<p>(pantomima a pohybová improvizace)</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudba pochodová, taneční, ukolébavka - interpretace hudby (slovní vyjádření) - hudební formy - hudební hry - doprovod na keyboard 	<p>vnímání mediálních sdělení</p> <p>-vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MKV-lidské vztahy</p> <p>-etnický původ</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá</p>	

1. období

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase nebo dvojhlasu a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- orientuje se v zápisu jednoduché písně
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- rozpozná v proudu znějící hudby zřetelné změny
- ztvárňuje hudbu pohybem
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry v rámci svých dispozic

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova se vyučuje v 6. – 9. ročníku po jedné hodině týdně.

Předmět hudební výchova je spjat s dějepisem (dějiny hudby), výtvarnou výchovou (lidová tvorba), literaturou (texty písní, hudební doprovod účinkujícím) a informačními a komunikačními technologiemi (hudební záznamy).

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty).

K výuce jsou využívány hudební nástroje, nástěnné tabule, hudební nahrávky a zpěvníky.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu hudební výchova je zaměřeno na:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoj žákovy celkové hudebnosti

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty a postoje, kooperace)
- Výchova demokratického občana (slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (hudební tradice různých kultur a jejich poznávání – pochopení)
- Multikulturní výchova (specifické rysy hudby různých kultur, zemí Evropy, světa)
- Enviromentální výchova (vztah člověka k přírodě vyjádřený hudbou)
- Mediální výchova (schopnost zpracovat, správně vyhodnotit a využít podněty z médií)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- při zadání úkolu rozpoznávají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- se zajímá o náměty a názory žáků

Žáci

- dokáží při práci ve skupině vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a respektovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- se aktivně zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Žáci

- jsou při samostatné práci vedeni ke koncentraci na řešeném problému, jeho vyřešení a dodržování vymezených pravidel
- si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Učitel

- pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání technologií při práci, učení i ve volném čase
- umožňuje žákům aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje i digitální aplikace
- dává žákům příležitost zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspirativních zdrojů uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorským právům

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- vytvářejí a upravují digitální obsah hudebního díla, kombinují různé formáty
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci a zautomatizovali rutinní činnosti
- chápou význam digitálních technologií v hudbě, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně pomocí ostinata - interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) 	<p>Tělesná výchova, dějepis, výtvarná výchova</p> <p>OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika a etika mezilidských vztahů</p> <p>OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita</p> <p>EV – citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy</p>	<p>Možnost žáků aktivně se zapojit do hudebního doprovodu písňových skladeb.</p> <p>Možnost přípravy poslechových skladeb.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl 	<ul style="list-style-type: none"> - záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>VDO – rozvíjení kritického myšlení, aktivita, kooperace</p>	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy</p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií 	<p>Výtvarná výchova, dějepis, český jazyk</p> <p>MKV – lidové písně jiných národů, poznávání kultur- ních tradic</p> <p>EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody</p> <p>EGS – vnímání evropské hudební kultury</p> <p>OSV – hudba jako prostře- dek komunikace– obecná kreativita, rozvoj</p>	<p>Možnost žáků aktiv- ně se zapojit do hudebního dopro- vodu písňových skladeb.</p> <p>Možnost přípravy poslechových skla- deb.</p>

<p>očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně pomocí ostinata - interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl 	<p>(motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)</p> <ul style="list-style-type: none"> - záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>smyslového vnímání</p>	
---	--	---------------------------	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně pomocí ostinata - interpretuje vybrané lidové a umělé písně 	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasy a jednohlasy zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a 	<p>Český jazyk, výtvarná výchova, dějepis</p> <p>EV – citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,...</p> <p>MKV – tradice a rozmanitost kultur</p> <p>EGS – vnímání evropské a světové kultury</p> <p>OSV – umění jako</p>	<p>Možnost žáků aktivně se zapojit do hudebního doprovodu písňových skladeb.</p> <p>Možnost přípravy poslechových skladeb.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - <i>pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</i> - <i>rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</i> - <i>uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitě ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů</p> <p>MKV – původ různých stylů</p>	
---	---	---	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění <p><i>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</i></p>	<p>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasy a jednohlasy zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) <p>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</p>	<p>Dějepis</p> <p>EV – citový vztah k přírodě</p> <p>EGS – vnímání evropské hudební kultury</p>	<p>Možnost žáků aktivně se zapojit do hudebního doprovodu písňových skladeb.</p> <p>Možnost přípravy poslechových skladeb.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - doprovází písně pomocí ostinata - interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <p>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <p>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehupebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kým, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí 	<p>VDO–zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování</p> <p>- samostatné a odpovědné řešení problémů</p> <p>MKV–tradice a rozmanitost kultur</p>	
--	--	---	--

Vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase
- dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb
- vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

v 1. až 5. ročníku následovně:

- ročník - 1 hodina týdně
- ročník - 1 hodina týdně
- ročník - 1 hodina týdně
- ročník - 2 hodiny týdně
- ročník - 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Ve vyučovacím předmětu se realizují tato průřezová témata: VDO, EGS, EV, MDV.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření

Žáci

- jsou vedeni ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

Žáci

- samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Žáci

- se zapojují do diskuse

- respektují názory jiných
- pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke kolegiální pomoci

Žáci

- umí tvořivě pracovat ve skupině
- respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Žáci

- užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla

Kompetence občanské

Učitel

- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Žáci

- chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různorodých variant řešení

Žáci

- využívají digitální technologie v oblasti výtvarného umění při vlastní tvorbě

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne techniku malby vodovými barvami, voskovkami - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem - modeluje z plastelíny, tvaruje papír - zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. - pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, Z. Milera - zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům 	<p>Malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev,</p> <p>Kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>Techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty</p> <p>Další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání</p> <p>Ilustrátoři dětské knihy</p> <p>Utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropských kultur</p> <p>EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí</p> <p>MDV –Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění</p> <p>Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu ...</p> <p>Čj - čtení</p>	<p>Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku uměrně zvyšována dle věku žáků.</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne techniku malby vodovými barvami, voskovkami - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku a rozfukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem - modeluje z plastelíny, tvaruje papír - zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. - pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. - zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil - učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny / animace v reklamě, animovaný film/ <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům 	<p>Malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev,</p> <p>Kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>Techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty</p> <p>Další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání</p> <p>Ilustrátoři dětské knihy</p> <p>Utváření osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišování vizuálních děl pomocí digitálních technologií 	<p>VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropských kultur</p> <p>EV - Ekosystémy,</p> <p>Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí</p> <p>MDV –Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění</p> <p>Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu ...</p> <p>Čj - čtení</p>	<p>Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku uměrně zvyšována dle věku žáků.</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, voskovkami - umí míchat barvy - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem - modeluje z plastelíny, tvaruje papír - zvládne koláž, frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. - pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, A. Borna, Z. Milera, Z. Smetany - zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil - učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny / animace v reklamě, animovaný film/ <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům 	<p>Malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev, Kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti Techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty Další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání Ilustrátoři dětské knihy</p> <p>Utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby - rozlišování vizuálních děl pomocí digitálních technologií</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost EGS – Evropa a svět nás zajímá -poznávání evropských kultur EV - Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí MDV –Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění Např. – pocit chladu a tepla pro teplé a studené barvy, vyjádření rytmu ... Čj - čtení</p>	<p>Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku uměrně zvyšována dle věku žáků.</p>

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z předchozích ročníků - zvládne malbu, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - komunikuje o obsahu svých děl - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z předchozích ročníků - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků - prohloubí si znalosti z předchozích ročníků - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál, nalepování, dotváření apod. - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Milera, A. Borna, R. Pilaře, Z. Buriana - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek a přestaví je svým spolužákům <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), 	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev.</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhl, např. kresba dle skutečnosti, kresba v pléneru.</p> <p>Grafické techniky - otisk, vosková technika</p> <p>Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů</p> <p>Další techniky – koláž, frotáž,</p>	<p>EV-ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> -základní podmínky života -lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí (prolíná výukou Vv během celého období) <p>MKV- kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> -lidské vztahy (empatie) -etnický původ <p>MDV-stavba mediálních sdělení</p>	<p>Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků.</p>

<p><i>uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i></p> <p><i>- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i></p> <p><i>- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i></p>	<p>Ilustrátoři dětské knihy</p> <p>Prohlížení uměleckých děl z online sbírek a představení spolužákům</p>		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z předchozích ročníků - zvládne malbu, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy - komunikuje o obsahu svých děl - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z předchozích ročníků - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků - prohloubí si znalosti z předchozích ročníků - získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály nalepování, dotváření apod. - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Milera, A. Borna, R. Pilaře, Z. Buriana - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek a přestaví je svým spolužákům <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich 	<p>Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev. Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl <p>Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhl, např. kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru.</p> <p>Grafické techniky - otisk, vosková technika</p> <p>Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů</p> <p>Další techniky – koláž, frotáž,</p>	<p>EV-ekosystémy</p> <ul style="list-style-type: none"> -základní podmínky života -lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí <p>(prolíná výukou Vv během celého období)</p> <p>MKV- kulturní difference</p> <ul style="list-style-type: none"> -lidské vztahy (empatie) -etnický původ <p>MDV-stavba mediálních sdělení</p>	<p>Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků.</p>

1.období

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy) a jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)
- porovnává a třídí objekty do celků (velikost, výraznost, statika, dynamika)
- umí vyjádřit vhodnými prostředky rozdíly při vnímání různými smysly

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu*
- *rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*

2.období

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku
- uplatňuje v plošné, objemové a prostorové tvorbě vhodné prostředky rozlišující rozdíly při vnímání různými smysly ve vztahu k zrakovému vnímání
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě (uplatňuje smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektron. média, reklama)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák

- *uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- *rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- *při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- *vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s dějepisem (historické slohy, dějiny umění), literaturou (knižní ilustrace), hudební výchovou (lidová tvorba, pocity), informačními a komunikačními technologiemi.

Výuka bude probíhat v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebně výpočetní techniky i mimo budovu školy (práce v plenéru).

K výuce předmětu budou využívány různé pomůcky, např. modely, výtvarná díla, literatura, fotografie, nástěnné tabule, audiovizuální technika, počítače, tablety, mobilní telefony, kopírka.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova je zaměřeno na:

- rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity
- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- přístup k uměleckému procesu v jeho celistvosti a jeho chápání jako způsob poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (společné zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření estetična)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubování vztahu k evropské a světové kultuře, Evropa a svět kolem nás)
- Multikulturní výchova (kultury různých etnik, lidské vztahy)
- Enviromentální výchova (příroda, utváření krajiny, zásahy člověka do krajiny)
- Mediální výchova (reklama, média, práce v realizačním týmu)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl zorganizovat vlastní činnost
- vede žáky k užívání správné terminologie
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- sleduje pokrok všech žáků

Žáci

- vyhledávají a třídí informace
- při teoreticky zaměřených hodinách si vytvářejí takové učební materiály, které mohou dále využívat pro své vlastní učení
- osvojují si základní výtvarné pojmy
- při své tvorbě poznávají vlastní pokroky, dokáží si zpětně uvědomit problémy související s realizací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

i s výtvarným

Žáci

- samostatně zpracovávají náměty
- řeší problémy související s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- rozpoznají výtvarný problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- dohlíží na dodržování etiky komunikace
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

- dokáží vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit
- tolerují názory druhých
- účinně se zapojují do diskuse
- využívají informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému z žáků zažít úspěch
- zohledňuje pracovní tempo jednotlivých žáků
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci

- učí se respektovat pravidla pro práci v týmu, dodržovat je
- svou pracovní činností kladně ovlivňují kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- motivuje žáky ke zkoumání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují názory druhých
- prezentují výsledky své práce na veřejnosti a účastní se soutěží
- mají pozitivní vztah k uměleckým dílům
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správnému využití materiálů, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

Žáci

- při samostatné práci se koncentrují na pracovní výkon, jeho dokončení
- dodržují vymezená pravidla
- vytvářejí si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- k tvorbě užívají některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných smysly - správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - vytváří společné kompozice v prostoru instalace, své představy dokáže převést do objektů - dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření - k tvorbě využívá některé metody současného výtvarného umění - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření 	<p>Kresebné studie</p> <ul style="list-style-type: none"> - linie, tvar, objem –jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus - jednoduché plošné kompozice z geometr. tvarů – spirály, elipsy, přímka, křivka, řazení, rytmus, prolínání, množení <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů - hmat – reliéfní autoportrét, sluch – výtvar. zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru - vyjádření chutí pomocí barev - plastická tvorba – papír, hlína, drát, sádra <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - teorie barev – Goethův barevný kruh- teplé a studené barvy, barvy příbuzné <p>Plastická a prostorová tvorba</p> <ul style="list-style-type: none"> - společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace <p>Nauka o perspektivě</p> <ul style="list-style-type: none"> - perspektiva paralelní, šikmá, - umístění objektů na plochu, velikost objektů, stavby <p>Počítačová grafika, fotografie</p>	<p>Dějepis, přírodopis, hudební výchova, literatura, tělesná výchova</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, komunikace EGS – jsme Evropané EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy VDO – principy demokracie MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení MKV - multikulturalita</p> <p>Projekty: Pravěké umění, Život ve starověkém Egyptě, Umění starověkého Řecka a Říma</p>	<p>Referáty Návštěva výstav</p>

<ul style="list-style-type: none"> - využívá znalostí o základních, druhot. a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše - využívá dekorativních postupů - rozvíjí estetické cítění - výtvarně se vyjadřuje k tradicím, lidovým zvykům a svátkům - využívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s počítačem, digitální fotografie, www stránky <p>Kombinované techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a postupů - kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků – uplatnění při vlastní tvorbě <p>Přírodní motivy</p> <ul style="list-style-type: none"> - rostliny, živočichové, neživá příroda - člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události - zvětšování (makrokosmos) - zmenšování (mikrokosmos), detail, celek <p>Lidská figura</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvarová stylizace – antika - tvarová a barevná kompozice <p>Dekorační práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů <p>Písmo a užitá grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> - plakát, reklama, obal na CD, na knihu, časopis, etiketa, ex libris <p>Tematické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce, Velikonoce – dekorativní předměty, výzdoba interiéru - vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání, decoupage <p>Subjektivní výtvarné vyjádření reality</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání okolních jevů 		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - uvědomuje si možnost kompozičních postupů a přístupů - užívá zkušenosti získané zrakem, sluchem, hmatem, chutí, pohybem - správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací - rozliší působení viz. obr. Vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbol. obsahu - využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění - vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality - užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích - užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - uvědomuje si na konkrétních 	<p>Prvky viz. obr. vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresebné etudy- objem, tvar, linie – šrafování - analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky - části obličeje, lidského těla apod. - experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, vrstvení - symetrie, asymetrie, horizontála, vertikála <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek (např. přírodní děje – bouře, mraky, vichřice, sopky, víry,...) <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - barevné vyjádření (např. arabské a byzantské umění,...) - odstín – sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly – volná tvorba i praktické užití (např. oděv, vzhled interiéru) <p>Další výtvarné techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaširování, papírořez, keramika - motivy z Afriky, Asie, Ameriky, masky <p>Užitá grafika, písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> - styly a druhy písma 	<p>Dějepis Hudební výchova Přírodopis Český jazyk a literatura OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, sebepoznání, sebepojetí EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV – multikulturalita, lidské vztahy EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení</p> <p>Projekty: Umění středověku, Cestujeme po Evropě</p>	<p>Referáty Besedy o umění Návštěva výstav</p>

<p>příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří společné kompozice a instalace v prostoru - ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v soc. vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - k tvorbě využívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p><i>- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i></p> <p><i>- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i></p> <p><i>vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - plakát, pozvánka, orientační tabule (umění, architektura), ex libris <p>Vlastní prožívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - interakce s realitou - vyjádření pocitů pomocí barev (nálad) - událost (dokončení situace, komiks) - uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření - fantazijní variace (např. na tvary písmen,...) <p>Práce s umělecký dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> - experimenty s reprodukcemi uměl. děl, hledání detailu, skládání, deformování, dotváření kresbou, barvou - roláž <p>Architektura</p> <ul style="list-style-type: none"> - slohy středověku, lidová a současná arch. - kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci - barevné kompozice geometrických tvarů - tvarová kompozice – prostorové objekty 		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností - správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor - orientuje se v grafických technikách - umí užívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy - interpretuje umělecká viz. obr. vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom 	<p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresebné etudy, objem, tvar, linie, šrafování - analýza, syntéza - experimentální řazení, seskupování, vrstvení, zmnožování - symetrie, asymetrie, horizontála, vertikála, kolmost, osa - různé typy zobrazení - praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (zlatý řez, kontrast, harmonie,...) ve vlastní tvorbě - zdokonalování technik kresby –stínování, kontrast, linie (zátíší, příroda, portrét) <p>Grafické techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> - linoryt, papírořyt - tisk z koláže, slepotisk (etiketa, poštovní známka, ex libris, pozvánka, přání,...) <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - správná technika malby – zvládnutí větší plochy - subjektivní barevná škála - technika akvarelu - pastel - krajinářské školy 19. století 	<p>Dějepis Přírodopis Zeměpis Výchovy</p> <p>OSV – rozvoj schopností poznávání,, sebepoznání, sebepojetí, poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané EV – vztah člověka k prostředí, vliv lidské činnosti na prostředí MKV – multikulturalita MDV – média a společnost, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu</p> <p>Projekty: Renesance a humanismus Cestujeme po světě</p>	<p>Referáty Besedy o umění Návštěva výstav</p>

<p>ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p> <ul style="list-style-type: none"> - k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, animace <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity 	<p>Práce s uměleckým dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> - renesance, baroko, klasicismus – na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování - základní prvky architektury <p>Tematické práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce, Velikonoce, další svátky – jak se slaví v jiných zemích <p>Práce s internetem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání www stránek, orientace - výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - orientuje se v grafických technikách, zvládá jejich použití - užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a vztazích - užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - zasazuje předměty do neobvyklých 	<p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> - techniky kresby – tužka, pero, uhlí, rudka - dynamická kresba- kruh, koloběh vody, zátiší, portrét - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) <p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> - komplementární barvy, textura - symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami - kontrast – barevný, světelný <p>Grafika</p> <ul style="list-style-type: none"> - tisk z výšky, plochy, hloubky (PF, ex libris, etiketa, poštovní známka,...) <p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly - uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření - převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí - společná práce, komunikace - vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn 	<p>Výchovy Dějepis Přírodopis Zeměpis</p> <p>OSV – hodnoty, postoje, etika, komunikace, sebepoznání, sebepojetí EV – vztah člověka k přírodě, vliv lidské činnosti na prostředí EGS – jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá VDO – principy demokracie, spolupráce MDV – fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu</p>	<p>Referáty Besedy o umění Návštěva výstav</p>

<p>souvislostí, vytváří nové a neobvyklé</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá zachycení pomíjivého okamžiku, skicování - rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění – videa, animace, počítačová grafika, fotografie – učí se s nimi zacházet <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> - plastika, asambláž, koláž,... - vyjádření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - prostorová tvorba – modelování <p>Práce v plenéru</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajinomalba, frotáž <p>Práce s uměleckým dílem</p> <ul style="list-style-type: none"> - umění 1. pol. 20. st. a 2. pol. 20. st. - kubismus, surrealismus, impresionismus - seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia,...) - při práci s uměleckým dílem porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, aj.) <p>Reklama a propagační prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, propagační materiály - animace, fotografie, počítačová grafika - práce v realizačním týmu 	<p>Projekty: Secese a kubismus Lidská sídla Člověk</p>	
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Výstupy – 2. stupeň

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zaznamenání podnětů z představ a fantazie, využívá i zkušeností získaných ostatními smysly
- užívá různé prostředky pro zachycení jevů v proměnách a vztazích
- užívá některé metody uplatňované v současné výtvarné tvorbě – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- interpretuje umělecká díla současnosti a minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru*
- *uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci*
- *při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních*
- *vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje v 1. - 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

V tomto předmětu jsou realizována tato průřezová témata: MKV, EV, MDV a VDO.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, zimní sporty, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Žáci

- jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žáci

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Žáci

- jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- jsou vedeni k jednání v duchu fair - play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině

Kompetence občanská

Učitel

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Žáci

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- jsou vedeni ke kritickému myšlení
- hodnotí cvičení
- učí se být ohleduplní a taktní

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Žáci

- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.

Žáci

- využívají digitální přístroje k aktivnímu rozvoji

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět : Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne manipulaci s míčem - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu, skoku do dálky a hodů míčkem - předvede podle svých předpokladů základní 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti - zásady správného držení těla, dechová, relaxační, vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Základy sportovních her – míčové přihrávky, chytání a držení míče, míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a</p>	<p>VDO –Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV- Vztah člověka k prostředí</p>	

<p>akrobatické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základy estetického pohybu a držení těla - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - chůze v terénu, ochrana přírody <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - uplatňuje správné držení těla při cvičení - zvládá jednoduchá speciální cvičení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<p>chování</p> <p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Turistika a pohyb v přírodě</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play - zvládá manipulaci s míčem 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti – zásady správného držení těla, dechová, relaxační, vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Základy sportovních her – míčové přihrávky, chytání a držení míče, míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru)</p> <p>MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu, skoku do dálky a hodů míčkem - předvede podle svých předpokladů základní akrobatické prvky - zvládá základy estetického pohybu a držení těla - provádí přetahy a přetlaky - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahy a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - chůze v terénu - ochrana přírody <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - uplatňuje správné držení těla při cvičení - zvládá jednoduchá speciální cvičení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související 	<p>chování</p> <p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Turistika a pohyb v přírodě</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)</p>	
---	---	--	--

s vlastním oslabením			
----------------------	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět : Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - zvládne manipulaci s míčem - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti – zásady správného držení těla, dechová, relaxační, vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Základy sportovních her – míčové</p>	<p>VDO - Občan, obč. spol. a stát - respekt k identitám, zdroje konfliktů MKV - Lidské vztahy</p> <p>Prv – držení těla</p> <p>Čj – přesné vyjadřování</p>	

<p>družstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem - předvede podle svých předpokladů základní akrobatické prvky - zvládá základy estetického pohybu a držení těla - provádí přetlaky a přetahy - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládne základní kroky některých tanců - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou - zvládne techniku jednoho plaveckého stylu - zná základní prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu - chůze v terénu, ochrana přírody <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - uplatňuje správné držení těla při cvičení - zvládá jednoduchá speciální cvičení <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním 	<p>přihrávky, chytání a držení míče, míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí</p> <p>Turistika a pohyb v přírodě</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p>	<p>Prv – bezpečnost</p> <p>Prv – komunikace lidí význam pravidel</p> <p>M – měření délky bodové hodnocení</p> <p>Vv – sport. nářadí</p> <p>Prv – zdraví Hv – rytmus, melodie</p> <p>Prv – bezpečnost Vv - činnosti</p>	
--	---	--	--

oslabením			
-----------	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět : Tělesná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládne základní kroky lidových tanců, - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - zná a užívá základní tělocvičné pojmy –názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti – zásady správného držení těla, dechová, relaxační, vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Základy sportovních her – míčové přihrávky, chytání a držení míče, míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití</p>	<p>MKV - lidské vztahy</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, - vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - zvládne manipulaci s míčem - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem - předvede podle svých předpokladů základní akrobatické prvky - zvládá základy estetického pohybu a držení těla - provádí přetahy a přetlaky - zdokonaluje se ve cvičení na nářadí a s náčiním - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - zvládne techniku 1 plaveckého stylu - zná základní prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu - chůze v terénu, ochrana přírody - používá digitální technologie pro sledování základních 	<p>netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu, motivovaný vytrvalostní běh</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, 1 plavecký styl, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí</p> <p>Turistika a pohyb v přírodě</p> <p>Používání digitálních technologií pro</p>	<p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>	
---	--	--	--

<p>kondičních činností</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením - zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti - reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy - zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení - zvládá základní techniku speciálních cvičení podle pokynů učitele <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<p>sledování základních kondičních činností</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu vyrovnávací a kompenzační cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - cvičí podle jednoduchého popisu cvičení - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play 	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti – zásady správného držení těla, dechová, relaxační, vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy - komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p>	<p>MKV-lidské vztahy -multikulturalita</p> <p>EV-vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)</p> <p>MDV-fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - vytváří varianty osvojených pohybových her - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - zvládne manipulaci s míčem - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zvládá podle svých předpokladů základy techniky běhu, skoku do dálky a hodu míčkem - zvládne motivovaný vytrvalostní běh - předvede podle svých předpokladů základní akrobatické prvky - zvládá základy estetického pohybu a držení těla - zdokonaluje se ve cvičení na nářadí a s náčiním - provádí kondiční cvičení s plnými míči - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - chůze v terénu, ochrana přírody - používá digitální technologie pro sledování základních 	<p>Základy sportovních her – míčové přihrávky, chytání a držení míče, míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>		
--	--	--	--

<p>kondičních činností</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením - zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti - reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy - zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení - zvládá základní techniku speciálních cvičení podle pokynů učitele <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením 	<p>Turistika a pohyb v přírodě</p> <p>Používání digitálních technologií pro sledování základních kondičních činností</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p>		
--	--	--	--

1.období

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2.období

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové

činnosti

- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Zdravotní tělesná výchova

1. období

- uplatňuje správné držení těla při cvičení
- zvládá jednoduchá speciální cvičení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

- zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení
- zvládá základní techniku speciálních cvičení podle pokynů učitele

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět zvlášť dívky a zvlášť chlapci v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vyučovací předmět tělesná výchova je úzce spjat s výchovou ke zdraví (ochrana zdraví, první pomoc, význam sportu pro zdraví, hygiena), dějepisem (olympijské hry, antika, osobnosti), přírodopisem (stavba a funkce lidského těla).

Velmi důležité je motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Výuka se realizuje v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, v plaveckém bazénu a na zimním stadionu nebo kluzišti v závislosti na dané činnosti.

Vyučující a žáci využijí různé pomůcky a metody a formy práce.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu tělesná výchova je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- poznávání a praktické pozitivní ovlivňování podpory a ochrany zdraví
- rozpoznávání různých rizik, která ohrožují tělesné a duševní zdraví v běžných i mimořádných situacích a osvojování si dovedností těmto rizikům předcházet nebo je řešit
- ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivní zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebezpoznávání a jednání ve specifických rolích a situacích)
- Výchova demokratického občana (angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (sport v Evropě a ve světě, diskriminace, myšlenka a odkaz olympijských her)
- Mediální výchova (interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu)
- Enviromentální výchova (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na zdraví)
- Multikulturní výchova (kulturní dědictví, lidské vztahy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře
- různým způsobem zpracují informace o svých pohybových aktivitách

Digitální kompetence pro rozvoj kompetencí k učení:

Učitel

- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování pohybové zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybových výkonů za pomoci digitálních technologií (různé aplikace v mobilních telefonech, chytré náramky a hodinky, sport testery apod.)

Žáci

- používají digitální pomůcky podle pokynů učitele

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správnému řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrozličnější problémové situace a plánují způsob jejich řešení
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Digitální kompetence pro rozvoj kompetencí k řešení problémů:

Učitel

- umožňuje žákům pomocí různých digitálních přístrojů sledovat a zaznamenávat pohyb
- vede žáky k rozboru a vyhodnocování těchto záznamů
- dále vede žáky k získání schopnosti odhalovat chyby v provádění jednotlivých pohybů a k navrhování řešení pro jejich odstranění

Žáci

- používají různé digitální přístroje podle pokynů učitele
- případně sami vyhledávají informace o nových digitálních zařízeních

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k hodnocení svých činností

Žáci

- spolupracují ve skupině, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- vytvářejí si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru

a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žáci

- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí – hráč, rozhodčí, divák

Digitální kompetence pro rozvoj kompetencí občanských:

Učitel

- nabízí příležitost hledat na webu školy nebo webech místních sportovních klubů nabídky pohybových aktivit a vede žáky k jejich využití
- nabízí žákům v denním režimu školy i v mimoškolních činnostech aktivity, kterými rozvíjí jejich pohybové dovednosti a kladný vztah k pravidelnému pohybu

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny
- podle potřeby žákům pomáhá
- dodává žákům sebedůvěru

Žáci

- efektivně organizují vlastní práci
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Digitální kompetence pro rozvoj kompetencí pracovních:

Učitel

- vede žáky k provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika při nízké pohybové aktivitě spojené s používáním digitálních technologií

Kompetence digitální

Učitel

- zpřístupňuje žákům důvěryhodné digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu
- učí žáky vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblastí různých pohybových aktivit a sportu

Žáci

- aktivně vyhledávají digitální zdroje informací týkající se pohybu a sportu
- využívají své schopnosti a dovednosti získané v ostatních předmětech k vytváření archivů a portfolií

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci

Ročník: 6., 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, diváka - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - umí vyhodnotit a korigovat chyby - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá základní prvky akrobacie - zvládá základní cvičební prvky na různých náradích - zvládá jednoduché taneční kroky - zvládá základy vyrovnávacího a posilovacího cvičení a rytmické gymnastiky - zvládá základní techniku postojů a pádů - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - osvojí si různé pohybové hry - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) - zvládá přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu - zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry - osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře 	<p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytrvalostní běh - sprint - základy překážkového běhu - skok daleký - hod kriketovým míčkem - hod granátem na dálku, na cíl - vrh koulí – nácvik techniky <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení s náčiním a na náradí <p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy rytmické gymnastiky - jednoduché taneční kroky - vyrovnávací a posilovací cvičení <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - střehové postoje - pády stranou, vzad - základy sebeobran <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - házená, ringo, kopaná, přehazovaná, florbal, vybíjená - základy volejbalu a basketbalu <p>Pohybové hry a aktivity</p>	<p>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty se týkají veškerého učiva a výstupů:</p> <p>Zeměpis Přírodopis Fyzika Výchova ke zdraví Informatika</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance - angažovaný přístup k druhým (projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a</p>	<p>Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při cvičení.</p> <p>Hřiště, terén</p> <p>Tělocvična</p> <p>Tělocvična</p>

<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy lyžování - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - orientuje se v pojmech, prevenci a korekci oslabení, přizpůsobí denní režim zdravotnímu oslabení, rozpozná nevhodná cvičení a činnosti a vyhýbá se jim - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením <p>-měří svou <u>tělesnou zdatnost</u>, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu</p> <p>-sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne a týdne, zaznamenává jejich rozsah a intenzitu</p> <p>-žák sleduje přímo nebo ze záznamu <u>pohybovou činnost</u>, určuje zjevné nedostatky</p> <p>-žák zpracovává a vyhodnocuje a prezentuje naměřená <u>data</u> i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení 	<ul style="list-style-type: none"> - různé zaměření <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické <i>akce</i> - turistický pochod - orientace a chování v přírodě - přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla <p>Bruslení</p> <p>Lyžování</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - zásady fair play v chování a jednání <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - speciální cvičení dle druhu oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí) - všestranné rozvíjení pohybové činnosti - zásady správného držení těla, dechová, relaxační a vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky <p>TV a digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - testy <u>tělesné zdatnosti</u>, rozvojové pohybové programy - měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne - hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) 	<p>odpovědně</p> <p>OSV – sebeovládání a smysl pro řád</p> <p>MKV – lidské vztahy, kultur- ní difference</p> <p>EV – vztah člověka k přírodě</p> <p>Týdenní lyžařský kurz</p> <p>OSV – zodpovědnost za zdraví své i druhých</p>	<p>Tělocvična</p> <p>Hřiště, tělocvična</p> <p>Tělocvična, terén, hřiště</p> <p>Terén, školní výlety Stadion, kluziště</p> <p>Terén</p> <p>Zátěž a hodnocení se odvíjí od věku žáků a vychází z jejich somatotypu a procesu zlepšování (individuální přístup)</p> <p>pomůcky pro měření <u>tělesné zdatnosti</u> (výkonů) - krokoměr, chytré hodinky</p>
--	---	---	--

<p>- <i>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</i></p> <p>- <i>vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</i></p>	<p>-záznam pohybu – různé způsoby sledování <u>pohybových činností</u> z hlediska kvality a kvantity pomocí digitálních technologií</p> <p>-korekce pohybu na základě digitálního záznamu</p> <p>-<u>evidence dat</u> a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií</p> <p>-různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií</p>		<p>pomůcky pro měření <u>pohybu</u> – mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera</p> <p>pomůcky pro <u>evidenci dat</u> – tabulkový procesor, speciální online aplikace; software pro prezentaci)</p>
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. a 7. – dívky

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - umí vyhodnotit a korigovat chyby - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá základy akrobacie - zvládá základní cvičební prvky na různých náradích - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - dokáže vyhodnotit a korigovat chyby - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku - zvládá základy aerobiku a kondičního cvičení, používá základní názvosloví - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km - osvojí si zásady přežití a orientace v přírodě, ví 	<p>Komunikace v Tv, názvosloví</p> <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běh vytrvalostní - sprint - skok daleký – technika - hod kriketovým míčkem - hod granátem na dálku, na cíl - vrh koulí – nácvik techniky <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - cvičení na náradí a s náčiním - jednoduché sestavy <p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché taneční kroky - jednoduché sestavy – aerobic, stepaerobic, posilování - vyrovnávací a posilovací cvičení <p>Míčové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - házená, ringo, vybíjená, florbal - základy volejbalu a basketbalu <p>Turistika, pobyt v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - turistický pochod <p>- orientace a chování v přírodě</p>	<p>Výchova ke zdraví Přírodopis Zeměpis Dějepis Výtvarná výchova Informatika</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání, mezilidské vztahy VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým, projevovat se v řešení problémů samostatně a zodpovědně EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, kulturní odlišnosti EV – vztah člověka k prostředí, vliv prostředí na zdraví MV – interpretace vztahu</p>	<p>Hřiště</p> <p>Tělocvična</p> <p>Tělocvična, hřiště</p>

<p>jak se ukrýt, vybudovat nouzový přístřešek, zajistit vodu, potravu, teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, získané dovednosti uplatní při hrách - zvládá základy běžeckého lyžování - uplatňuje vhodné a bezpečné chování na horách (ve ztížených podmínkách) - osvojuje si techniky sjezdového a běžeckého lyžování - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - orientuje se v pojmech, prevenci a korekci oslabení, přizpůsobí denní režim zdravotnímu oslabení, rozpozná nevhodná cvičení a činnosti a vyhýbá se jim - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - měří svou <u>tělesnou zdatnost</u>, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu - sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne a týdne, zaznamenává jejich rozsah a intenzitu - žák sleduje přímo nebo ze záznamu <u>pohybovou činnost</u>, určuje zjevné nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla <p>Zimní sporty</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruslení – jízda vpřed, vzad, zastavení, otočky, jednoduchý skok, hry - lyžování – základy běžeckého lyžování <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <p>zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Doplňkové sportovní aktivity</p> <p>Minigolf, bowling, netradiční hry a sporty – dle možností</p> <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - speciální cvičení – dle druhu oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí) - všestranné rozvíjející pohybové činnosti - zásady správného držení těla, dechová, relaxační, vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky <p>TV a digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - testy <u>tělesné zdatnosti</u>, rozvojové pohybové programy - měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne 	<p>mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu</p>	<p>Terén, školní výlety</p> <p>Stadion, kluziště, te</p> <p>Zátěž a hodnocení se odvíjí od věku žákyň</p> <p>pomůcky pro měření <u>tělesné zdatnosti</u> (výkonů) - krokoměr, chytré hodinky</p> <p>pomůcky pro měření <u>pohybu</u> – mobilní telefon,</p>
--	---	---	---

<p>-žák zpracovává a vyhodnocuje a prezentuje naměřená <u>data</u> i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>- vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>- hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)</p> <p>-záznam pohybu – různé způsoby sledování <u>pohybových činností</u> z hlediska kvality a kvantitativy pomocí digitálních technologií</p> <p>-korekce pohybu na základě digitálního záznamu</p> <p>-<u>evidence dat</u> a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií</p> <p>-různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií</p>		<p>tablet, fotoaparát, kamera</p> <p>pomůcky pro <u>evidenci dat</u> – tabulkový procesor, speciální online aplikace; software pro prezentaci)</p>
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Tělesná výchova - chlapci

Ročník: 8. a 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá techniku nové atletické disciplíny i další náročnější techniky - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá různé akrobatické a gymnastické prvky, sestavy - zvládá techniku postojů a pádů - zvládá základy sebeobrany - zvládá příslušné taneční kroky - ovládá základy rytmické gymnastiky - praktikuje kondiční a posilovací cvičení - užívá osvojené názvosloví a pravidla - uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytrvalostní běh - sprint - překážkový běh - skok daleký - hod granátem, kriketovým míčkem - vrh koulí <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - cvičení s náčiním a na nářadí - přeskoky <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - střehové postoje - pády stranou, vzad - sebeobrana <p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojení základů rytmické gymnastiky - taneční kroky - kondiční a posilovací cvičení <p>Míčové a jiné sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví - pravidla osvojovaných her, herní situace, organizace prostoru a pohybových činnos- 	<p>Zeměpis Přírodopis Fyzika Výchova ke zdraví Informatika OSV – rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí - poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance - angažovaný přístup k druhým (projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně MKV – lidské vztahy, kulturní difference</p>	<p>Poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví při cvičení.</p> <p>Hřiště</p> <p>Tělocvična</p> <p>Tělocvična</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti - umí poskytnout první pomoc - orientuje se v pojmech, prevenci a korekci oslabení, přizpůsobí denní režim zdravotnímu oslabení, rozpozná nevhodná cvičení a činnosti a vyhýbá se jim - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením <p>-měří pomocí testů <u>tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných</u>, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu</p> <p>-vyhodnocuje pomocí digitálních technologií podíl pohybové aktivity a pohybové neaktivity v měřeném pohybovém režimu, porovnává je s předchozím měřením</p> <p>-žák pozoruje přímo nebo ze záznamu <u>pohybovou činnost</u>, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>-navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - speciální cvičení dle druhu oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí) - všestranné rozvíjení pohybové činnosti - zásady správného držení těla, dechová, relaxační a vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí <p>TV a digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - testy <u>tělesné zdatnosti</u>, rozvojové pohybové programy - měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne - hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) -záznam pohybu – různé způsoby sledování <u>pohybových činností</u> z hlediska kvality a kvantity pomocí digitálních technologií -korekce pohybu na základě digitálního záznamu 		<p>pomůcky pro měření <u>tělesné zdatnosti</u> (výkonů) - krokoměr, chytré hodinky</p> <p>pomůcky pro měření <u>pohybu</u> – mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera</p> <p>pomůcky pro <u>evidenci dat</u> – tabulkový procesor,</p>
--	--	--	---

<p>-žák zpracovává, vyhodnocuje, prezentuje a sdílí naměřená <u>data</u> v rámci skupinové prezentace</p> <p>-navrhne možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (webové stránky, časopisy atd.)</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>- vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>-<u>evidence dat</u> a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií</p> <p>-různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií</p>		<p>speciální online aplikace; software pro prezentaci)</p>
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8. a 9. – dívky

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli - zvládá i náročnější techniky atletických disciplín - získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy - zvládá různé akrobatické a gymnastické prvky, sestavy - dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí - při cvičení uplatní svůj fyzický fond - zvládá jednoduché taneční kroky - používá správnou techniku a názvosloví - dovede sestavit jednoduchý tréninkový plán na zlepšení své kondice - užívá osvojené názvosloví, pravidla, uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech - dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) - zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km - zvládá bezpečný pohyb na bruslích všemi směry - zvládá základy běžeckého a sjezdového 	<p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytrvalostní běh - běh na krátké tratě - skok daleký – další techniky - hod granátem, kriketovým míčkem - vrh koulí – zlepšování techniky <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - cvičení na náradí a s náčiním - úpoly <p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - kondiční a posilovací cvičení - různé druhy aerobního cvičení - posilování, strečink, pilates, powerjoga <p>Míčové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví, pravidla osvojovaných her, herní situace, organizace prostoru a pohybových činností, zásady jednání a chování - historie a současnost sportu <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>Zimní sporty</p> <ul style="list-style-type: none"> - bruslení - sjezdové a běžecké lyžování 	<p>Výchova ke zdraví Přírodopis Zeměpis Dějepis Matematika Fyzika Chemie Výtvarná výchova Informatika</p> <p>OSV – rozvoj schopnosti poznání, sebepoznání, sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy</p> <p>VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým, projevoval se v jednání a v řešení problémů samostatně a odpovědně</p> <p>EGS – Evropa a svět nás</p>	<p>Hřiště</p> <p>Tělocvična</p> <p>Tělocvična</p> <p>Tělocvična Hřiště</p>

<p>lyžování</p> <ul style="list-style-type: none"> - získané dovednosti uplatní i při hře - zdokonaluje osvojené techniky - uplatňuje poznatky o bezpečném pobytu na horách a v neznámém terénu <ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost <ul style="list-style-type: none"> - užívá osvojené názvosloví, povely, signály na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře periodik - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti hráče, rozhodčího, diváka - sleduje určené pohybové výkony, eviduje je a hodnotí - dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - odmítá drogy a jiné škodlivé látky - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti, umí poskytnout první pomoc - orientuje se v pojmech, prevenci a korekci oslabení, přizpůsobí denní režim zdravotnímu oslabení, rozpozná nevhodná cvičení a činnosti a vyhýbá se jim - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především 	<p>Doplňkové sportovní aktivity Minigolf, bowling, netradiční sporty dle možností</p> <p>Komunikace v TV</p> <ul style="list-style-type: none"> - názvosloví, povely, signály, základy grafického zápisu pohybu - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech - historie a současnost sportu - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - jednání a chování v duchu olympionismu <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Význam pohybu pro zdraví Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - speciální cvičení – dle druhu oslabení (oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení smyslových a nervových funkcí) - všestranné rozvíjející pohybové činnosti - zásady správného držení těla, dechová, relaxační, vyrovnávací cvičení, posilovací a protahovací cviky - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí 	<p>zajímá</p> <p>MKV – lidské vztahy, kulturní difference</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí a vliv prostředí na zdraví člověka</p> <p>MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu</p>	<p>Příroda, terén</p> <p>Stadion Kluziště Hory</p> <p>Hodnocení a zátěž se odvíjí od věku žáků</p> <p>pomůcky pro měření <u>tělesné zdatnosti</u> (výkonů) - krokoměr, chytré hodinky</p>
--	--	---	--

<p>v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <ul style="list-style-type: none"> - měří pomocí testů <u>tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných</u>, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu <p>-žák pozoruje přímo nebo ze záznamu <u>pohybovou činnost</u>, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>-navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu</p> <p>-žák zpracovává, vyhodnocuje, prezentuje a sdílí naměřená <u>data</u> v rámci skupinové prezentace</p> <p>-navrhuje možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (webové stránky, časopisy atd.)</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - vyhýbá se činností, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>TV a digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - testy <u>tělesné zdatnosti</u>, rozvojové pohybové programy - měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne - hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) -záznam pohybu – různé způsoby sledování <u>pohybových činností</u> z hlediska kvality a kvantity pomocí digitálních technologií -korekce pohybu na základě digitálního záznam -<u>evidence dat</u> a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií -různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií 		<p>pomůcky pro měření <u>pohybu</u> – mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera</p> <p>pomůcky pro <u>evidenci dat</u> – tabulkový procesor, speciální online aplikace; software pro prezentaci)</p>
---	--	--	--

Činnosti ovlivňující zdraví

- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program
- aktivně organizuje svůj pohybový režim, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně s konkrétním účelem
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu
- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
- odmítá drogy a jiné škodlivé látky jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- zvládá osvojované pohybové dovednosti (v souladu s osobními předpoklady) a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, rekreačních činnostech
- dokáže posoudit provedení osvojované pohybové dovednosti, označit zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Činnosti podporující pohybové učení

- užívá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice a dodržuje ji
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché závody, soutěže, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
- uplatňuje základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

Zdravotní tělesná výchova

- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením a usiluje o jejich optimální provedení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení*
- *zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení*
- *vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení*

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný.

Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vyučují využije různé metody a formy práce, např. skupinovou a párovou práci, diskusi, výklad, samostatnou práci, soutěže, dotazníky, testy, referáty, dramatizaci a projekty.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výchova ke zdraví je zaměřeno na:

- Poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- Pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- Poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- Využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci a k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- Propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- Chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu a duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- Ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- Aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a druhých lidí a jednání ve specifických rolích a situacích)
- Výchova demokratického občana (angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědného chování)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení,...)
- Multikulturní výchova (schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy, etnický původ,...)
- Enviromentální výchova (vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí)
- Mediální výchova (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, schopnost

rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které vyžadují volbu různých postupů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k řešením a závěrům

Žáci

- vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby a metody
- vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení
- vytvářejí si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob jejich řešení
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikace mezi žáky

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- osvojují si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuse
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k tomu, aby hodnotili své činnosti

Žáci

- spolupracují v týmu
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k tomu, aby vhodně prezentovali své myšlenky a názory

Žáci

- formují si volní a charakterové rysy
- respektují názory ostatních
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje žákům, aby účelně využívali pomůcky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Žáci

- efektivně organizují vlastní práci
- využívají znalosti v běžné praxi
- vhodně přistupují k výsledkům své práce

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívají je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání

- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky
- učí se vyhledávat, ukládat, třídit a vyhodnocovat konkrétní informace z ověřených zdrojů, které jsou zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí, a to jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu.
- pomocí digitálních technologií měří, ukládají, vyhodnocují, případně sdílí konkrétní data týkající se jejich osoby ve vztahu ke zdraví a bezpečí, monitorují z hlediska zdraví a bezpečí konkrétní situace v jejich blízkém okolí, naměřená data zpracovávají, uchovávají ve vhodných formátech, sdílejí, hodnotí, o zjištěných výsledcích diskutují a vyvozují návrhy na možná opatření s cílem zlepšit zjištěný stav

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vysvětlí souvislost mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob - rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání léků - zařazuje do svého režimu aktivní pohyb a relaxaci - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - uvědomuje si zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami, argumentuje ve prospěch zdraví - používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky - vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - poruchy příjmu potravy - pitný režim - ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví a zdraví jiných - prevence a intervence - odpovědnost jedince za zdraví - podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví - vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních chorob - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota <p>Tělesná a duševní hygiena</p> <ul style="list-style-type: none"> - zásady osobní, intimní a duševní hygieny - režim dne - vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - otužování, relaxační techniky - význam pohybu pro zdraví – pohybový 	<p>Výchovy Přírodopis Zeměpis Fyzika Chemie Dějepis Informatika</p> <p>VDO – samostatné a odpovědné řešení problémů OSV – učit se dovednostem seberegulace, utváření postojů a hodnotové orientace EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na lidské zdraví</p>	

<p>návykových látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol - rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování - uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání, zneužívání - kriticky se vyjadřuje k projevům násilí - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví <p>- využívá pravidla silničního provozu z hlediska osobního bezpečí</p> <p>- dovede přivolat pomoc, poskytnout první pomoc v případě nehody</p> <p>- umí klasifikovat mimořádné události- rozumí integrovanému záchrannému systému</p> <p>- zná zásady ochrany člověka za mimořádných událostí , varovné signály, preventivní opatření</p> <p>- zná zásady chování po vyhlášení mimořádné události a evakuace</p> <p>- projevuje odpovědný vztah k sobě samému i k druhým</p> <p>- respektuje přijatá pravidla chování mezi vrstevníky a partnery</p> <p>- kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů</p> <p>- orientuje se v příkladech pozitivních životních cílů a hodnot</p> <p>- odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví</p> <p>- posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí</p>	<p>režim</p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - autodestruktivní závislosti - rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, trestná činnost, těžké životní situace a jejich zvládání - šikana a jiné projevy násilí, bezpečné prostředí ve škole - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečnost v dopravě – rizika silniční a železniční dopravy - vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) <p>Mimořádné události – klasifikace mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovné signály a jiné způsoby varování a chování po jejich vyhlášení - tíšňová volání - evakuace, improvizovaná ochrana prevence 	<p>OSV – zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích</p> <p>MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému</p> <p>EGS – svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení</p>	
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - samostatně zaznamenaná pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - svěří se se zdravotním problémem - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomé vlastní identity - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - žebříček hodnot <p>Výchova ke zdraví a digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. 	<p>Projekty:</p> <p>Výživa a zdraví</p> <p>Dopravní výchova</p>
--	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - dokáže sestavit jídelníček podle zásad zdravé výživy - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - rozpozná klamavou reklamu a vyjádří k ní vlastní názor - rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými nemocemi a poraněními - usiluje o aktivní podporu zdraví - zná techniky pro zvládání stresu - poskytne nezbytnou první pomoc i při vážnějších poraněních - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - ví co je stres a jaký je jeho vliv na zdraví, zná techniky jeho zvládání a relaxace, posilování duševní odolnosti - uvědomuje si rizika spojená se zneužíváním návykových látek, další rizikové a zdraví ohrožující chování - uplatňuje osвоенé dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - uplatňuje zásady bezpečného pohybu na internetu, v rizikovém prostředí - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví, osobní bezpečí, při mimořádných událostech, dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, v dopravě, při sportu 	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - zásady zdravé výživy a jejich vliv na zdraví - alternativní výživové směry - výživa zvláštních skupin (nemocných, těhotných, dětí,...) - reklamy na potraviny - ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) <p>Základy první pomoci</p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <p>Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - auto - destruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný 	<p>Výchovy Přírodopis Dějepis Fyzika Chemie Matematika Informatika</p> <p>OSV – učit se dovednostem seberegulace, sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace pro zvládání každodenní existence VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, v jednání a řešení problémů se projevovat samostatně a odpovědně</p>	<p>Besedy a exkurze – dle nabídky a možností</p>

<ul style="list-style-type: none"> - v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy) - chápe pozitivní a negativní vliv chování na kvalitu sociálního klimatu - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - vhodně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - uvědomuje si vlastní osobnost, jedná asertivně a ohleduplně, dokáže spolupracovat, komunikovat, respektovat druhé a jejich názory, dokáže vyjádřit vlastní názor, uvědomuje si dopad svého chování a jednání - dovede posoudit své schopnosti a možnosti - orientuje se ve světě práce - umí vyhledat, zpracovat a předat informace z tohoto tématu - odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví - posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí - vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle 	<p>internet), doping ve sportu, násilné chování, trestná činnost, šikana a projevy násilí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví <p>bezpečné prostředí ve škole, bezpečnost v dopravě</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, prevence</p> <p>Vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> - kamarádství, přátelství, láska - partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dětství, puberta, dospívání- tělesné, duševní a společenské změny - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví- zdraví reprodukční soustavy <p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utváření vědomí vlastní identity - Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – respektování sebe sama a druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, 	<p>EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivů prostředí</p> <p>MKV- schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti a zařazovat je do systému</p> <p>schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse</p> <p>schopnost objevovat vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů</p> <p>EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda vůle, morálka, zodpovědnost, kritické myšlení</p> <p>MDV – vliv medií na jednání člověka, kritické vnímání med. sdělení</p> <p>Projekty:</p> <p>Kouření a já</p> <p>Dospívání</p> <p>Volba povolání</p>	
--	--	---	--

<p>zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - svěří se se zdravotním problémem - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního chování a jednání</p> <p>Volba povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebepoznání, sebehodnocení - potenciál světa práce - potenciál jednotlivce - orientace na trhu práce <p>Výchova ke zdraví a digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální síť – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. 		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědný vztah k sobě samému i druhým - využívá osvojené sociální dovednosti - obhájí příklady pozitivních cílů a hodnot - respektuje názory druhých - aktivně přispívá k vytváření pozitivního klimatu ve skupině - vysvětlí rizika spojená se zneužíváním návykových látek - orientuje se v trestně právní problematice návykových látek - používá způsoby odmítání návykových látek a rizikového chování v modelových situacích i ve styku s vrstevníky - obhájí příklady pozitivních životních cílů jako protiargument zneužívání návykových látek - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým - vyhodnotí možný manipulativní vliv médií, vrstevníků a sekt - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech - orientuje se v klasifikaci mimořádných událostí, ví jak se zachovat, jak ochránit své zdraví a zdraví jiných osob, jak předcházet vzniku mimořádných událostí - respektuje přijatá pravidla soužití - orientuje se v zákonech o rodině - orientuje se v problematice uzavírání 	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah k sobě samému, k druhým lidem - cvičení sebekontroly, sebereflexe, sebeovládání, zvládání problémových situací - stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení - pozitivní hodnoty - přijímání názorů druhých, efektivní a asertivní komunikace a kooperace - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování <p>Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech</p> <p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, 	<p>Výchovy Přírodopis Fyzika Chemie Dějepis Informatika</p> <p>VDO – samostatné a odpovědné řešení problémů, angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a druhých, jednání ve specifických rolích a situacích MDV – reklama, kritický přístup k mediálním sdělením, vliv médií na jednání člověka</p>	<p>Besedy, exkurze – dle nabídek a možností</p>

<p>sňatků</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní informace o sexualitě - osvojí si anatomii pohlavních orgánů - osvojí si pojmy z oblasti sexuality - zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci - zná základní pravidla hygieny pohlavního styku - uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti, vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není zralý pro těhotenství a porod - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství - orientuje se v možnostech a ve vhodnosti jejich použití - zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech - vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě - respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou - orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů - pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit - vysvětlí způsoby přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu - orientuje se v možnostech léčby HIV a AIDS a zdůvodní preventivní opatření v boji proti šíření viru HIV - v případě problémů umí vyhledat odbornou pomoc - vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu těhotenství a porodu - orientuje se v základech péče o zdraví těhotné ženy - zvládá základy péče o novorozence a kojence 	<p>komunikace se službami odborné pomoci pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulativní reklama a informace, působení sekt, vrstevníků - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí <p>Partnerství, sňatek, rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztahy a pravidla soužití mezi partnery, v rodině - zákon o rodině - rodina úplná, neúplná, ... - uzavírání sňatků <p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexuální dospívání a reprodukční zdraví- zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - slovníček pojmů - intimní hygiena - předčasná sexuální zkušenost a její rizika - poruchy pohlavní identity - antikoncepce - předčasné ukončení těhotenství - etická stránka sexuality - nevhodné chování v oblasti sexuality - sexuální zneužití, obchod se ženami 	<p>EGS – morálka, osobní zodpovědnost svoboda lidské vůle, kritické myšlení, kreativita</p> <p>EV – vysoké oceňování zdraví, chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví jiných lidí, zodpovědnost za své zdraví i zdraví jiných lidí</p> <p>Projekty: Svatba Prevence zneužívání návykových látek</p>	
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve vybraných profesích, jejich pracovních činnostech - posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a přípravy na něj - orientuje se v poradenských službách pro volbu povolání - prokáže schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví - posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí - vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - samostatně zaznamená pomoci digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - svěří se se zdravotním problémem - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních 	<ul style="list-style-type: none"> - reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích - sexualita z hlediska odlišné kultury a víry - sexualita a zákon - Ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - promiskuita - odborná pomoc <p>Těhotenství, porod, péče o dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> - těhotenství a rodičovství mladistvých - početí, vývoj plodu, porod - péče o zdraví těhotné ženy - základy péče o novorozence a kojence <p>Volba povolání</p> <ul style="list-style-type: none"> - profesní orientace, trh práce - možnosti absolventa - zaměstnání a pracovní příležitosti <p>Výchova ke zdraví a digitální technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální síť – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.) 		
--	--	--	--

<p><i>her</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> - webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd. 		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Výstupy – 2. stupeň

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- orientuje se ve světě práce, dovede posoudit své schopnosti a možnosti, zná možnosti uplatnění absolventa ZŠ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- *chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny*
- *uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím*
- *respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví*

- *projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy*
- *dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování*
- *svěří se se zdravotním problémem*
- *dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her*
- *uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*
- *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí*
- *uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla*
- *chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel*

Vzdělávací oblast - Člověk a svět práce

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 1. i 2. stupeň zvolen název Pracovní činnosti.

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozoruje pokrok u všech žáků

Žáci

- osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost
- vede je k uplatňování vlastních nápadů

Žáci

- promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie

Žáci

- rozšiřují si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učí se popsat postup práce

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Žáci

- pracují ve skupině
- vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žáci

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k vyhledávání pracovních postupů prostřednictvím digitálních technologií

Žáci

- využívají k práci pracovní postupy prostřednictvím digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět - Pracovní činnosti
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí stříhat textil a nalepit textilií - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání - zná základy správného stolování a společenského chování <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky - pečuje o nenáročné rostliny <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upraví stůl pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování 	<p>Práce s drobným materiálem - papír</p> <p>Práce s drobným materiálem - přírodniny</p> <p>Práce s drobným materiálem – textil</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>Pěstitelské činnosti</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>Příprava pokrmů</p>	<p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)- VDO, EV</p> <p>kolektivní práce</p> <p>práce ve skupinách</p>	<p>koláž</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se zadní steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<p>Práce s drobným materiálem - papír, karton</p> <p>Práce s drobným materiálem - přírodniny</p> <p>Práce s drobným materiálem - textil</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>Příprava pokrmů</p> <p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Konstrukční činnosti</p>	<p>VDO - Občanská společnost a škola - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)</p> <p>EV - Základní podmínky života</p>	<p>nácvik zadního stehu na čtvrtce</p> <p>textilní koláž</p> <p>kolektivní práce</p> <p>zasetí velikonočního osení</p> <p>vánoční posezení práce ve skupinách</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídít při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil - naučí se zadní steh - umí přišít knoflíky - umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - dovede sestavovat stavebnicové prvky - umí montovat a demontovat stavebnici - zná základy péče o pokojové rostliny -otírání listů, zalévání, kypření, - umí zasít semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p>	<p>Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <p>- papír a karton</p> <p>- přírodniny</p> <p>- textil</p> <p>Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi</p> <p>Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti</p> <p>Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	<p>MKV - lidské vztahy - etnický původ</p> <p>Vv , prvouka</p> <p>EV - vztah člověka k ŽP</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze.</p> <p>nácvik zadního stehu na čtvrtce</p> <p>textilní koláž</p> <p>kolektivní práce</p> <p>zasetí velikonočního osení</p> <p>vánoční besídka práce ve skupinách</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - zná základy péče o pokojové rostliny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu 	<p>Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků - papír a karton - přírodniny - textil</p> <p>Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi – plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem</p> <p>Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti</p> <p>Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	<p>kolektivní práce</p> <p>MKV-lidské vztahy -etnický původ</p> <p>Vv, přírodověda</p> <p>EV-vztah člověka k prostředí</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze (dle svých schopností a možností) Vv</p>	

<p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede základní vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy 	<p>Tvorba výrobku dle videonávodu</p> <p>Práce s drobným materiálem</p> <p>Konstrukční činnosti</p> <p>Pěstitelské práce</p> <p>Příprava pokrmů</p>	<p>EGS-Evropa a svět nás zajímá</p>	
---	---	-------------------------------------	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - zná základy péče o pokojové rostliny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - seznámí se s rostlinami jedovatými, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úraze - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<p>Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce s textilem <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) - práce s návodem - práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem <p>Pěstitelské činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování <p>Tvorba výrobku dle videonávodu</p>	<p>kolektivní práce</p> <p>MKV-lidské vztahy -etnický původ</p> <p>EV-vztah člověka k prostředí -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)</p> <p>Vv</p>	

Práce s drobným materiálem

1. období

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

1.období

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2.období

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

1.období

- provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

2.období

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

1.období

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2.období

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6.- 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Hlavním cílem je poskytnout žákům širší informace o technických a řemeslných oborech a současně v praktických částech předmětu jim dát možnost rozvinout manuální zručnost.

Výuka probíhá v odborné učebně pracovních činností.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k :

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Předmětem prolínají průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí
- Výchova demokratického občana – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní
- Multikulturní výchova – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel- rodič
- Environmentální výchova – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí
- Mediální výchova – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Žáci

- poznávají smysl a cíl učení
- mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- se zajímá o náměty
- klade otevřené otázky

Žáci

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikují v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Žáci

- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používají správné technické názvosloví
- využívají informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žáků sebedůvěru

Žáci

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Žáci

- respektují pravidla při práci
- dokáží přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Žáci

- dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používají bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržují technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbají na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívají v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Žáci

- ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- samostatně rozhodují, které technologie pro jakou činnost nebo řešený problém použít
- vytvářejí a upravují digitální obsah pracovního postupu při tvorbě vlastního výrobku
- využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci a zautomatizovali rutinní činnosti
- chápou význam digitálních technologií v pracovních činnostech, seznamují se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje svoji pracovní činnost - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti <p>a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla <p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program 	<p>Občanská výchova, matematika, informatika</p> <p>OSV - obecná kreativita</p> <p>EV</p> <p>VDO – rozvíjení kritického myšlení, aktivita, kooperace</p> <p>EGS</p>	<p>Práce se dřevem, plasty</p> <p>Výrobky dle materiálních a časových možností</p>

<ul style="list-style-type: none"> - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu <ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model - ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 			<p>Práce v programu Lego Digital Designer</p>
--	--	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<p>- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p> <p>- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p> <p>- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>- organizuje svoji pracovní činnost</p> <p>- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech</p> <p>- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadí</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti</p> <p>- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem</p>	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla <p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program 	<p>Matematika, informatika, občanská výchova</p> <p>OSV - obecná kreativita</p> <p>VDO – rozvíjení kritického myšlení, aktivita, kooperace</p> <p>EV</p> <p>EGS</p>	<p>Výrobky dle materiálních a časových možností</p> <p>Práce se dřevem, plasty</p> <p>Práce v programu Lego Digital Designer</p>

<p><i>zpracovávaného materiálu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky</i> - <i>dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku</i> - <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</i> - <i>navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</i> - <i>provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i> - <i>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</i> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</i> - <i>ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i> - <i>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</i> 			
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model - ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách - posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života 	<p>DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program <p>SVĚT PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 	<p>Občanská výchova, matematika, přírodopis, fyzika, chemie</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem</p> <p>EV – obnovitelné zdroje elektrické energie, znečištění</p> <p>OSV</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů</p>	<p>Elektromontážní souprava</p> <p>Práce v programu Sweet Home 3D</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje svoji pracovní činnost - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu 	<p>PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla 	<p>Občanská výchova, fyzika, chemie</p> <p>OSV</p>	<p>Práce s kovy</p>

<p>- <i>správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky</i></p> <p>- <i>dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku</i></p> <p>- <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu</i></p> <p>- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p> <p>- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p> <p>Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:</p> <p>- <i>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i></p> <p>- <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</i></p> <p>- <i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i></p> <p>- <i>byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání</i></p>	<p>SVĚT PRÁCE</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 	<p>EV – péče o životní prostředí, ekologické problémy</p> <p>VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů</p>	<p>Výrobky dle materiálních a časových možností</p>
---	---	---	---

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Výstupy – 2. stupeň

Práce s technickými materiály

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Design a konstruování

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
- navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Svět práce

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

NEPOVINNÝ PŘEDMĚT - NÁBOŽENSTVÍ

Komentář k ŠVP ZV.

Návrh řešení pro katechety.

Název předmětu: **Náboženství.**

Tento předmět není umístěn v RVP ZV. Vycházíme ze zákonné úpravy pro výuku náboženství na státních školách. (zákon č. 561/2004 sb. § 15)

Charakteristika:

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy. (Zákon č. 561/2004 Sb. §15). Tento zákon upravuje podmínky vyučování náboženství tohoto nepovinného předmětu, vychází z ustanovení čl. 16 Listiny práv a svobod. Výuka nepovinného předmětu náboženství probíhá v souladu se zásadami a cíli vzdělávání stanovenými tímto zákonem.

Pokud je dostatečný počet přihlášených žáků na nepovinný předmět náboženství vyučuje se:

- po jednotlivých ročnících
- ve vyučovacích skupinách, kde jsou spojeny tyto ročníky: 1-3, 4-9

Vyučující nepovinného předmětu náboženství musí být v pracovněprávním vztahu ke škole, kde vyučuje a disponuje pověřením statutárního orgánu církve pro výuku náboženství, přičemž splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zákona 563/2004 Sb. §14.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tématických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Předmět se vyučuje v hodinové dotaci 1 hodina týdně a jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV. Předmět dále rozvíjí obsahy průřezových témat. Ty jsou rozvedeny přímo v osnově. Předmět se podílí na strategii rozvíjení klíčových kompetencí školy, vedle toho nabízí i své vlastní strategie, také uvedené přímo v osnově. Očekávané výstupy pro jednotlivé ročníky jsou uvedeny v osnově.

Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pjetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Doprovází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se sdílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

Výuka tohoto předmětu vede k budoucí spolupráci s jinými církvemi v duchu křesťanských ideálů pro službu v této společnosti a výchově opravdového občana naší vlasti, který je ochoten se veřejně i pracovně angažovat pro společnost, jak v místním regionu, tak v evropském kontextu.

Nepovinný předmět náboženství nabízí tyto možné aktivity, které cyklicky a spirálovitě navazují na obsah předmětu ve všech vyučovacích skupinách:

- 3 návštěvy místního kostela s odborným výkladem (období před Vánocemi a Velikonocemi, vysvětlení chrámové symboliky)
- exkurze po místních kulturních památkách souvisejících s obsahem nepovinného předmětu náboženství
- účast na výtvarných soutěžích, které rozšiřují tématické okruhy jednotlivých ročníků (Dny lidí dobré vůle – Velehrad)
- účast na pouti žáků základních škol v našem regionu
- celodenní exkurze na významné kulturní místo související s výukou
- návštěva místní charity a beseda s jejími zaměstnanci v souvislosti s probíraným sociálním tématem (stacionář, dům pokojného stáří, pečovatelská služba)
- účast na tříkrálové sbírce
- podle možností adopce na dálku
- zapojení do papežského misijního díla
- možná účast na celostátní biblické olympiádě

**Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí
pro I. výukový blok
(1. – 3. třída)**

Kompetence k učení

1. Třídí informace a na základě jejich propojení je efektivně využívá v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě.
Obsahem učební látky je objevit na základě biblických příběhů schopnost žáků promýšlet události svého života.
2. Žák operuje ze základními termíny, znaky a symboly a pomocí učitele je dokáže vysvětlit a uvést do souvislostí.
Předmět poskytuje žákům základní porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku.
3. Samostatně pozoruje a kriticky posuzuje výsledky svého jednání, z nich pak vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti.
Předmět rozvíjí schopnost kritického posouzení výsledků svého jednání tím, že dává dostatek příležitostí k výchově svědomí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém.
Výuka vede k pozornosti morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem.
2. Učí se kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.
Předmět dává dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování, žáci se v nich dále učí obhájit svá etická rozhodnutí a jsou vedeni k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost.

Kompetence komunikativní

1. Vyjadřuje své myšlenky a názory, poslouchá „promluvám“ druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje.
Předmět dává dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků v nichž mohou vyjádřit svůj názor.
2. Rozlišuje různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků.
Předmět pomáhá v rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty; vede k rozvinutí neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání.
3. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie.
Předmět seznamuje s možnostmi mediálních prostředků a učí je využívat pro získávání informací.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Obsah předmětu je zaměřen na skutečnost, že člověk je Bohem přijímán a milován. Ovlivňuje vnitřní svět své osobnosti, vnímá sociální význam událostí zažitých ve svém okolí a uvědomuje si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v ní je schopen pozitivně působit.

2. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají a dělají.

V předmětu je žák veden k promýšlení svého vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků.

Kompetence občanské

1. Žák si váží vnitřních hodnot člověka, je schopen se vcítit do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

Tento bod rozvíjí předmět náboženství v budování uvědomělého postoje žáka vůči násilí fyzickému a psychickému, přičemž se zaměřuje na sociální rozměr víry a hříchu; součástí je idea křesťanské lásky.

2. Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdraví člověka.

Předmět rozvíjí zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu. Svobodné rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot.

Kompetence pracovní

1. Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.

Žáci se v rámci výuky učí pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami, při zpracovávání daných témat ve výuce vytváří konkrétní účinný výrobek. Při této činnosti se seznamují se základy bezpečnosti a nutnosti dodržovat vymezená pravidla.

Kompetence digitální

1. Učíme žáky vyhledávat, hodnotit a zpracovávat informace k probíraným tématům z různých zdrojů na internetu s důrazem na ověřování pravdivosti informací
2. Učíme žáky respektovat pravidla slušného chování v digitálním světě
3. Vedeme žáky, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohledem a respektem k ostatním
4. Učíme žáky rozpoznávat rizika spojená s používáním digitálních technologií a chránit se před nimi

Ročníkové výstupy pro I. ročník

Bůh mě má rád

Žák na konci roku:

1. oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě
2. je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista.
3. objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání
4. zná a rozumí základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života
5. projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem
6. popíše základní symboly postu a velikonoce a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství
7. objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život
8. zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi
9. chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě

Učivo

Téma

<p>1.1.1. každý člověk je originál a všichni tvoříme jednotu</p> <p>1.1.2. vnímáme „řeč“ obyčejných věcí kolem sebe a učíme se naslouchat svému okolí a tím se učíme pozitivnímu vztahu k Bohu, který vede k rozhovoru s ním</p> <p>1.1.3. uvědomění si pozitivního prožitku z projevu důvěry a lásky a potřeby poděkovat za něj</p> <p>1.1.4. rozeznáváme co kladného i záporného můžeme svým chováním způsobit</p> <p>1.1.5. učíme se skrze modlitbu o pomoc pro své bližní</p> <p>1.1.6. vysvětlit symboliku společného stolu pro rodinné slavnosti, při společném jídle, při narozeninách atd.</p> <p>1.1.7. učíme se vidět kolem sebe znamení křesťanského světa, učíme se znamení kříže a vnímáme modlitbu jako rozhovor s Bohem</p>	<p>1.1. kdo jsem Já a život ve společenství</p> <p>Bůh mě má rád a je se mnou</p>
<p>1.2.1. seznámení se s významem pojmu advent</p> <p>1.2.2. přiblížení si biblických postav Marie a Josefa jako rodičů Ježíše</p> <p>1.2.3. základní biblické události o narození Ježíše, jako světla, které ukazují na cestu</p>	<p>1.2. objevení smyslu adventu a Vánoc</p>
<p>1.3.1. první seznámení Biblí</p> <p>1.3.2. proměnit smutek v radost – svatba v Káni Galilejské</p> <p>1.3.3. mohu se stát Ježíšovým učedníkem – Ježíš povolává učedníky</p> <p>1.3.4. vím na koho se mohu obrátit s prosbou o pomoc – utišení bouře</p> <p>1.3.5. stát se jistým ve svém životě - dům na skále a na písku</p> <p>1.3.6. úcta k nemocným a postiženým - uzdravení slepého</p>	<p>1.3. porozumění náboženské formě řeči Bible na příbězích Ježíšova života</p>
<p>1.4.1. vědomé vstoupení do postní doby a poznání</p>	<p>1.4. uvedení do období postní doby a</p>

<p>znamení kříže</p> <p>1.4.2. seznámení se základními biblickými událostmi: Svatého týdne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vjezd do Jeruzaléma - Poslední večeře - Velikonoční liturgie <p>1.4.3. vnímání symbolů: bolesti, smutku, světla, tmy, zvonů, velikonoční svíce</p> <p>1.4.4. neděle je dnem, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání</p> <p>1.4.5. seznámení s událostí seslání Ducha Svatého</p>	<p>slavnosti Velikonoc, kdy křesťané slaví vítězství života nad smrtí</p>
<p>1.5.1. moje maminka a Maria „maminka všech lidí“</p> <p>1.5.2. uvědomění si, že patřím mezi Ježíšovy přátele, že patřím do církve, kde spolu s druhými žiji své radosti a problémy a scházím se ke společné modlitbě</p> <p>1.5.3. naučit se modlitbu Otče náš a rozlišit modlitbu díky, proseb a chval</p>	<p>1.5. objevení, že církev je duchovní rodina</p>

Ročníkové výstupy pro II. ročník

Bůh nás zve

Žák na konci roku:

1. je si vědom působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě
2. na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem
3. orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života
4. umí prožívat období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc
5. disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě
6. objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem
7. má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě

Učivo

Téma

<p>2.1.1. Boží přítomnost ve stvořeném světě, ve společenství bratrů a sester i ve světě techniky</p> <p>2.1.2. na základě poznatku, že Bůh zná každého z nás jménem a má nás rád, vnímám stvořený svět jako znamení Boží lásky</p> <p>2.1.3. Bůh stvořil člověka jako svůj obraz; vše co učinil Bůh bylo dobré</p> <p>2.1.4. seznámení s příběhem o pádu člověka; objevit schopnost rozlišovat dobro a zlo a jejich důsledky</p> <p>2.1.5. základní biblické příběhy z počátků dějin spásy</p> <p>2.1.6. seznámení s životním příběhem světců, jako příklad</p>	<p>2.1. stvoření světa a první hřích člověka</p>
--	--

k následování (Tarzicius, Dominik Sávio, Marie Goretti)	
2.2.1. seznámení se symbolikou adventního věnce a praktického uvádění do adventní doby, jako přípravy na příchod milující osoby 2.2.2. naučit se formulovat a chápat slova modlitby „Zdravas Maria“ 2.2.3. Vánoce připomínají a symbolizují narození Ježíše Krista (Bůh vstupuje na tuto zem), jako největší dar Boha vůči člověku	2.2. Advent a Vánoce jako čas očekávání radostné zvěsti
2.3.1. první odhalení Ježíšova poslání – dvanáctiletý Ježíš v chrámě 2.3.2. Ježíšovo ztotožnění s člověkem – Ježíšův křest 2.3.3. Učit se odolávat pomocí modlitby pokušením – Ježíš na poušti 2.3.4. zkušenost důvěry a strachu – Ježíš kráčí po moři 2.3.5. význam přátelství a pomoci bližnímu – Ježíš uzdravuje a pomáhá	2.3. evangelijní příběhy Ježíšova života
2.4.1. seznámení s liturgií Popeleční středy – symbolika popela 2.4.2. pronikáme do základních biblických událostí Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - poslední večeře - příběh pašijí 2.4.3. poznáváme liturgii velikonočního třídní a uvědomujeme si podle svých možností jejich smysl 2.4.4. uvědomění si symboliky velikonoční svíce a Ježíšova zmrtvýchvstání jako největšího zázraku křesťanské víry	2.4. proniknutí do liturgie postní a velikonoční doby
2.5.1. zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje apoštolům a zve je k následování 2.5.2. nejdůležitější události Mariína života, jako vzoru křesťana 2.5.3. pomoc bližním - milosrdný Samaritán (Charita) 2.5.4. působení Božího slova – podobenství o rozséváči 2.5.5. příběh seslání Ducha Svatého, který zbavuje a proměňuje strach člověka v pokoj; základní symboly znázorňující Ducha Svatého 2.5.6. objevení přítomnosti církve všude tam, kde žijí křesťané	2.5. následování Ježíše svým životem

Ročníkové výstupy pro III. Ročník

Bůh k nám přichází

Žák na konci roku:

1. spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky
2. poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka
3. chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život ¹
4. je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem
5. chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu

6. rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii
7. umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky

¹ Pokud se ve vyučování připravuje k přijetí svátosti smíření a eucharistie.

Učivo	Téma
3.1.1. štěstí člověka vyplývá z jeho blízkosti Bohu a v konání dobra 3.1.2. překážku opravdovému štěstí vytváří hřích; pojem „dědičný hřích“ a „hřích“ 3.1.3. Desatero: <ul style="list-style-type: none"> - vidíme Boží lásku a setkáváme se s ní – 1. přikázání - Boží jméno a jeho symboly – 2. přikázání - slavení neděle – 3. přikázání - rodina jako společenství – 4. přikázání - hodnota lidského života – 5. přikázání - čistota srdce (Anička Zeliková) – 6. a 9. přikázání - úcta k majetku svému i bližních – 7. a 10. přikázání - citlivost vůči vyslovenému slovu – 8. přikázání 	3.1. Desatero
3.2.1. Bůh přijímá a miluje každého člověka, takového jaký je 3.2.2. Bůh odpouští hřích a proměňuje jej 3.2.3. co je to svědomí 3.2.4. co je to svátost smíření a co způsobuje 3.2.5. Bůh přichází k člověku čistého srdce – Maria jako vzor	3.2. Advent a Vánoce, jako čas k připravování čistého srdce pro přijetí Krista
3.3.1. Mše svatá – seznámení s liturgickým prostorem kostela 3.3.2. Písmo svaté jako Boží slovo: <ul style="list-style-type: none"> - bohoslužba slova a bohoslužba oběti - objevit tajemství proměňování - svaté přijímání jako setkání s Kristem 	3.3. mše svatá
3.4.1. doba postní jako příprava na Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání 3.4.2. seznámit s průběhem a významem biblické události poslední večeře a pochopit souvislost poslední večeře se mší svatou 3.4.3. porozumět významu přítomnosti Ježíše Krista v eucharistii. 3.4.4. zopakovat a prohloubit význam velikonoční události pro život křesťana	3.4. doba postní a velikonoční příprava a samotná hostina u stolu Páně
3.5.1. setkání s Ježíšem působí v našem srdci proměnu 3.5.2. Maria člověk hluboké víry nás nasměrovává ke Kristu 3.5.3. seznámení s dary Boží lásky – jednotlivé svátosti	3.5. společenství církve zve na hostinu

Průřezová témata

Nepovinný předmět náboženství se prostřednictvím průřezových témat orientuje na integrální rozvoj osobnosti žáka v jednotě jejích složek fyzických, psychických a duchovních. Smyslem je, aby si žák uměl kvalifikovaným způsobem klást otázky po smysluplnosti lidské existence ve světě a společnosti, aby rozuměl nabídkám různých typů odpovědí a aby cítil potřebu formulovat samostatně svoji vlastní odpověď a stal se v duchu této odpovědi a podle svých možností schopným utvářet vlastní život.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci zařazuje předmět do výuky témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Nepovinný předmět náboženství lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k rozvoji schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidských vztahů a morálnímu rozvoji.

osobnostní rozvoj:

Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

- Nepovinný předmět náboženství klade v prvních ročnících důraz na uvědomění si pozitivního vztahu k sobě samému, žák poznává na základě probírané látky základní zásady chování, zodpovědnosti a křesťanská východiska důstojnosti lidské osoby (1.1, 2.1.2, 2.1.3, 3.2.1, 3.2.2).

(číselné znaky jsou odkazy na tematické celky a probírané učivo v jednotlivých ročnících)

sociální rozvoj:

Vzájemné poznávání se ve společenství, výchova k dobrým vztahům a chování podporujícím dobré vztahy

- Kvalita vztahů žáka k lidem je v nepovinném předmětu náboženství dávana do vztahu s Bohem jako nedílná součást identity křesťana, která vytváří základní zásady chování v rodině a v kolektivu. Výuka rozvíjí a koriguje schopnost žáka důvěřovat a mít solidaritu s druhými (1.1, 1.3.6, 2.3.5, 2.5.3, 3.1.3, 3.3).

morální rozvoj:

Rozvíjí duchovní postoj a hodnoty a jejich projevy v chování a životě lidí; vytváří povědomí o pomáhajícím a prosociálním chování.

- Nepovinný předmět náboženství pomáhá k rozvoji vědomostí o obecných principech lidského jednání a o hodnotě křesťanských mravních ideálů, vede k uznání důstojnosti člověka bez ohledu na jeho schopnost podat výkon a rozvíjí duchovní postoj žáka na základě zkušenosti s pozitivním příkladem biblických příběhů a Desatera.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Skrze využití tematických okruhů enviromentální výchovy v hodinách nepovinného předmětu náboženství vedeme žáky k poznání a k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí, rozvíjíme vztah odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince; ovlivňujeme v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Nepovinný předmět náboženství se v prvních ročnících v rámci tohoto průřezového tématu zabývá především rozvojem tematického okruhu lidské aktivity a problému životního prostředí (1.1.3,2.1, 3.1.3).

MEDIÁLNÍ A DIGITÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v nepovinném předmětu náboženství plní v 1. vzdělávacím období funkci spíše rozlišovací a orientační. Pomáhá žáka vybavit základní úrovní mediální gramotnosti. Žák je seznámen s různými médii, ve kterých se pracuje s křesťanskou tematikou, a s jejich využitím v oblasti sebevzdělání i osobním životě. Žák je také seznámen také s různými typy sdělení, jejich rozlišováním a nabídkou:

- křesťanské pořady v televizi – Velikonoce, Vánoce, filmy, hry, s uvedením do tématu a následným vyhodnocením v hodině,
- seznámení s „uměním číst“ v časopisech pro tuto věkovou kategorii
- využívání internetu a počítačové mediální techniky v hodinách, kde společně diskutujeme a předáváme své pohledy na shlédnuté programy (1.2.3, 2.1.5, 3.4.).

(Čísla jsou z osnov nepovinného předmětu náboženství)

Doporučujeme:

- výlet na významné místo v regionu a propojit s ŠVP
- účast na děkanátní, popř. diecézní, pouti dětí
- návštěva farního kostela a seznámení se s liturgickým prostorem
- zapojení se do výtvarných soutěží
- účastna farních dnech, akcích školy a obce

Literatura:

1. *Rámcově vzdělávací program pro základní vzdělávání – Výzkumný ústav pedagogický v Praze, Praha 2005*
2. *Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, Praha 2005*
3. *Klíčové kompetence v základním vzdělávání, Výzkumný ústav pedagogický v Praze, Praha 2007*
4. *Internetový portál VUPPraha.cz*
5. *Náboženská výchova ve službě české škole, PhDr.Ludmila Muchová Ph.D., Brno 2005(v tomto skriptu je na str. 29 umístěn RVP pro výuku náboženství na státních školách schválený ČBK.)*
6. *Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Katedra pedagogiky, Alternativní předmětová osnova náboženské výchovy na státních školách – východisko pro*

konstrukci školního vzdělávacího programu pro nepovinný předmět náboženství, PhDr. Ludmila Muchová Ph.D., České Budějovice 2005

7. ČBK – modrá řada dokumentů – Osnovy náboženské výchovy pro základní školy, Praha 1996

8. ČBK – modrá řada dokumentů – Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1.- 9. ročníku základní školy, Praha 2004

9. Skriptum ze semináře pořádaným sekci pro katechezi o ŠVP a zařazením nepovinného předmětu náboženství do jejich realizace na státních školách – 2007

Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí pro II. výukový blok (4. – 5. třída)

Kompetence k učení

1. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
Učitel předmětu učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými atd.) týkajícími se Bible, a to tak aby jejich poselství nejen pochopili, ale také dokázali realizovat ve svém životě; zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
2. Samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Obsahem učební látky je rozvíjení schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V tomto směru se chce předmět se chce systematicky zabývat v tomto směru etickým rozměrem života žáků
3. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení.
Učební látka nepovinného předmětu náboženství umožňuje projektovou práci (advent nebo postní doba), kdy si žáci stanoví konkrétní cíle a po ukončení projekt společně vyhodnotí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
Tuto kompetenci rozvíjí předmět náboženství tím, že učí vnímat a řešit nejruznější problémové situace podle příkladu biblických postav.
2. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení.
Předmět vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště.
3. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy.

Předmět náboženství nabízí pro řešení současných problémů příklad biblických postav. Zařazujeme do výuky modelové příklady, kde se učíme vlastnímu úsudku a zkušenosti.

Kompetence komunikativní

1. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.
Ve vyučování klademe důraz na týmovou práci, při níž vedeme diskuze, učíme se formulovat své myšlenky. Využíváme metody verbální a neverbální komunikace obsahující prvky prezentace výsledků.
2. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
V předmětu vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací. Zapojení se do soutěží a aktivit mezi školami a regiony v náboženských a komunikativních dovednostech. Zapojení se do života farnosti – liturgie, nástěnka, atd.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která dál podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
Tento bod rozvíjí předmět náboženství tím, že v tématických celcích „Bible průvodce naším životem“ a „Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království“ si žák osvojí pozitivní představu o sobě samém (Mojžíš) a přivlastní si vzorce řízení svého jednání (Vyvolený národ, horské kázání), které vedou k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
2. Přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
Obsah předmětu náboženství rozvíjí schopnost žáků žít ve společenství, které se vytváří společnou diskuzí a společným řešením daných úkolů. Žák si cení a respektuje jiný názor na základě seznámení se s evangelními blahoslavenstvím. Pochopil, že tyto zkušenosti pomáhají při řešení svých osobních vztahů i dalších personálií v životě.
3. Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi dokáže v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
Tématické celky předmětu náboženství vedou k uvědomování si podílu na spoluvytváření světa. Učí se vnímat svět jako společný domov ve kterém má každý své místo, za který jsme zodpovědní a který vypovídá o svém Tvůrci.

Kompetence občanské

1. Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, uvědomuje si jejich povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
Obsah předmětu seznamuje žáka s klady i zápory života společnosti ve které žijeme. Učí vcítit se do situace trpících lidí, vede k postoji milosrdenství, ke kreativnímu a iniciativnímu řešení situace a k nabídnutí účinné pomoci druhým lidem. K prezentaci názorů žáků se využívá diskusního kruhu či panelové diskuze, je poskytována možnost projevit své pocity a nálady a upozornit na psychické a fyzické násilí se kterým se setkávají.

2. Chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
Žák pochopí základní principy života člověka skrze učební látku (Mojžíš, Ježíšova blahoslavenství) vycházející s židovsko - křesťanské tradice, o niž se opírá Kodex základních lidských práv (Listina základních práv a svobod).

Kompetence pracovní

1. Adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.
Předmět náboženství nabízí rozvoj kreativity, učí novým cestám a netradičním způsobům s materiály tak, aby výsledek pracovní činnosti byl nejen kvalitní a funkční, ale aby současně přinesl žákovi radost; vede k samostatnému rozhodování se mimo vyučování, zapojení se do života farnosti, přípravě akcí pro mladší spolužáky i rodiče.

Kompetence digitální

1. Učíme žáky vyhledávat, hodnotit a zpracovávat informace k probíraným tématům z různých zdrojů na internetu s důrazem na ověřování pravdivosti informací
2. Učíme žáky respektovat pravidla slušného chování v digitálním světě
3. Vedeme žáky, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohledem a respektem k ostatním
4. Vedeme žáky, aby odlišovali vlastní a cizí digitální obsah (u cizích digitálních obsahů uvádějí zdroj)
5. Učíme žáky řešit problémy a rozhodovat se v situacích s využíváním digitální dovednosti, např. při hledání odpovědí na otázky týkající se křesťanství, při řešení etických dilemat nebo při ochraně sebe a ostatních
6. Učíme žáky rozpoznávat rizika spojená s používáním digitálních technologií a chránit se před nim

Ročníkové výstupy pro IV. ročník

Žák na konci roku:

1. objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé
2. hlouběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života
3. rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje je a je připraven vnitřně se na něm angažovat
4. disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení
5. je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet
6. rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou
7. vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu

Učivo

Téma

4.1.1. uvědomit si důležitost Božího slova pro život – znalost pořadí a názvů knih SZ a NZ	4.1. Bible, průvodce naším životem
4.1.2. příběh o Mojžíšovi a putování Izraelitů do zaslíbené země – motivace pro moji životní cestu - Hospodin oslovuje Mojžíše i každého z nás tam,	

<p>kde jsme</p> <ul style="list-style-type: none"> - „hořící keř“ - Hospodin oslovuje ochotné a připravené srdce člověka - událost „Velké noci“ a následné vyjítí z egyptského otroctví - „přechod Rudým mořem“ odvaha k vykročení na cestu životem - „putování pouští“ Bůh doprovází své děti na cestě života ke svobodě - „zaslíbená země“ dovršení cesty Mojžíše a Izraelitů; splnění slibů Hospodinem 	
<p>4.2.1. aktivní a tvůrčí prožívání přítomnosti připravit cestu pro narození Ježíše</p> <p>4.2.2. poznávání, že život je směřování ke světlu</p> <p>4.2.3. příklady svatých a současné vzory pomáhající kráčet ke světlu a být světlem pro druhé</p> <p>4.2.4. seznámení s událostmi Ježíšova narození podle Matoušova a Lukášova evangelia</p>	<p>4.2. Advent a Vánoce, cesta ke světlu a prožívání přítomnosti</p>
<p>4.3.1. seznámení s textem a událostí horského kázání</p> <p>4.3.2. blahoslavenství jako životní program křesťana na cestě ke štěstí</p> <p>4.3.3. seznámení s blahoslavenstvími v horském kázání</p> <p>4.3.4. Ježíš uzdravuje slepé, hluché a nemocné na jejich životních cestách</p> <p>4.3.5. za koho pokládám Ježíše</p>	<p>4.3. Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království</p>
<p>4.4.1. okolnosti odchodu Izraelitů z Egypta a slavnost židovské „Velké noci“</p> <p>4.4.2. souvislosti mezi základní událostí života Izraele, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší mši svatou</p> <p>4.4.3. událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti</p> <p>4.4.4. události křížové cesty s poukazem na lidi, kteří se setkali s Ježíšem</p> <p>4.4.5. propojení události vyjítí z Egypta a současnou křesťanskou velikonoční liturgií</p> <p>4.4.6. „prázdný hrob“ očima apoštola Petra</p> <p>4.4.7. evangelijní události po Ježíšově zmrtvýchvstání</p>	<p>4.4. díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra</p>
<p>4.5.1. rozměr společenství při mši svaté a objevování vlastního místa v něm</p> <p>4.5.2. církev jako společenství, ve kterém má každý své místo a svůj úkol</p> <p>4.5.3. zopakovat znalosti o průběhu mše svaté a uvědomit si, že jde o prostor setkávání člověka s Bohem a člověka s člověkem</p> <p>4.5.4. základní křesťanské modlitby a jejich aplikace pro život člověka</p> <p>4.5.5. znalost liturgie církevního roku s poukazem na osobní zapojení křesťana do této liturgie</p>	<p>4.5. vrůstání do společenství církve shromážděné kolem Ježíše</p>

Ročníkové výstupy pro V. ročník

Žák na konci roku:

1. je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět
2. je otevřený pro spolupráci v místním regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy
3. je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory
4. nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku
5. chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života
6. chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení

Učivo	Téma
5.1.1. vnímáme svět, ve kterém žijeme jako náš společný domov, kde máme své místo a jsem schopen za ně nést zodpovědnost 5.1.2. seznámení s životem národního patrona sv. Václava 5.1.3. odpověď Abraháma na Boží výzvu; rozhodnutí pro nový život, vydání se na cestu a uzavření smlouvy s Hospodínem (mapa) 5.1.4. seznámení se světovými náboženstvími mající svůj počátek u Abraháma	5.1. objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu
5.2.1. uvědomit si význam ticha potřebného k naslouchání a k osobní modlitbě 5.2.2. Jan Křtitel jako ten, který ohlašuje narození Mesiáše 5.2.3. zeměpisné reálie okolí Betléma, v Palestině a Středozeří související narozením Ježíše	5.2. Advent a Vánoce – dobrota a láska chtějí přicházet skrze ztišení a naslouchání k člověku
5.3.1. svátost křtu, eucharistie, smíření, biřmování, manželství, kněžství, pomazání nemocných jako viditelná znamení Boží přítomnosti ve světě 5.3.2. objevení Ježíše na základě evangelijního výroku „kdo jsem...“	5.3. objevení Ježíše skrze svátosti
5.4.1. reálie křížové cesty – Ježíšovo utrpení, smrt a zmrtvýchvstání je nám nadějí, že Bůh nás neopouští i v temných chvílích života (návštěva křížové cesty, hospice – uvědomění si bolesti jako součásti života) 5.4.2. vnímání velikonoční události ne pouze jako biblické historické události, ale jako aktuálního poselství pro svět a pro zkušenost člověka s nemocí, utrpením a smrtí 5.4.3. výklad průběhu velikonoční liturgie v kontextu liturgického roku 5.4.4. velikonoční symboly	5.4 objevení velikonočního tajemství skrze utrpení a smrt
5.5.1. počátky šíření křesťanství v Evropě v prvních staletích (apoštol Pavel) 5.5.2. počátky šíření křesťanství v naší vlasti (sv. Cyril a Metoděj)	5.5. šíření křesťanství v Evropě

5.5.3. křesťanské církve u nás s v Evropě	
5.5.4. Duch Svatý, který sjednocuje – ekumenismus (A.C. Stojan)	
5.5.5. svým křesťanským jednáním se zapojujeme do vytváření současné společnosti	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

Rozvoj osobnosti formou cvičení seberegulace a sebeorganizace.

Nepovinný předmět náboženství se systematicky věnuje rozvíjení tématu svědomí v jehož rámci žák dokáže reflektovat své jednání a jednání druhých lidí z hlediska dobra a zla a motivuje žáky k trpělivé práci na rozvíjení pozitivních volných vlastností, tato oblast je rozvíjena všude, kde je tématem rozvíjení svědomí žáka od heteronomního směrem k autonomnímu.

Rozvíjením tématu „svědomí“ se zabýváme v tématickém celku „Díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra“ (4.4.3.), předmět se snaží motivovat žáky k trpělivé práci na biblických příkladech např. putování izraelitů do zaslíbené země (4.1.2.)

Sociální rozvoj:

Rozvíjí dovednosti dobré komunikace, empatického a aktivního naslouchání a také rozvíjí základní komunikační dovednosti pro spolupráci.

V hodinách náboženství se učí aktivnímu naslouchání shrnováním a parafrázováním myšlenek z biblických textů zaměřených k tématickým celkům; dále seznamujeme s pravidly efektivního dialogu, který potom prakticky procvičujeme pod vedením vyučujícího na tématech týkajících se konkrétních životních situacích a souvisejícími s přečteným biblickým textem.

Tématický celek „Advent a Vánoce – cesta ke světlu a prožívání přítomnosti“ nám nabízí skrze vánoční biblické texty možnost procvičení se v aktivním naslouchání a následné komunikaci o prožití vánočního období. (4.2.4.) Dalším vhodným tématem k rozvinutí průřezového tématu osobnostní a sociální výchova v části sociální rozvoj žáka je látka v tématickém celku „Šíření křesťanství v Evropě“ (5.5.5.)

Morální rozvoj:

Schopnost řešit problémy spolu s rozhodovacími dovednostmi vedou k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k rozhodování a řešení životních situací.

V této části tématu seznamujeme žáky s typy problémů ve vztazích mezi lidmi, jejich obvyklými příčinami, důsledky a strategiemi překonávání. Sledujeme reálné problémy křesťanů v této sekulární společnosti, dostáváme se ke konkrétním problémům žáků a společně hledáme řešení na daná témata. Při výuce si na konkrétním příkladu uvědomujeme mravní rozměry různých způsobů lidského chování.

Tuto část průřezového tématu procvičíme při tématu „Bible průvodce naším životem“, kde se věnujeme biblické postavě Mojžíše (4.1.2.) , nebo v tématickém celku „Objevení

domova a vyjítí na cestu k Bohu“, kde dané téma můžeme rozvinout na biblické postavě Abraháma. (5.1.3.)

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola utváří a rozvíjí demokratické vědomosti, dovednosti a postoje potřebné pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti.

V tomto vzdělávacím období klademe důraz na vytváření společenství mezi žáky navzájem, vyučujícími a farnostmi, kde žáci zakoušejí otevřené partnerství budované na principu evangelního poselství lásky a svobody. Tématický okruh rozvíjíme zaměřením se na dodržování pravidel života daných Abrahámovi a Mojžíšovi, která vedou k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

S tímto průřezovým tématem se setkáme v tématickém celku “Bible průvodce naším životem“ v učivu o hořícím keři. (4.1.2.) Postava Abraháma nás vybízí k rozhodování se k novému životu a vydání se na cestu svého osobního života k plnohodnotnému životu v občanské společnosti. (5.1.3.)

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, vycházíme ze zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí rodině a získaných v obci a nejbližším okolí. Téma rozšiřujeme na sousední národy, na život v nich, zvyky a tradice.

V hodinách náboženství seznamujeme žáky s místními zvyky a tradicemi, které vycházejícími s křesťanství, které dalo Evropě tvář – Vánoce, velikonoce a slavnost místního kostela, srovnáváme je se slavením těchto svátků v okolních národech Evropy. Téma doplníme událostmi s života našich světců, kteří sehráli svoji nezastupitelnou roli v dějinách Evropy.

Přiblížení zvyků a tradic vycházejících z křesťanství, které prožíváme o Vánocích, velikonocích a při místních slavnostech patronů kostela nám toto téma otevře v učivu vztahujícím se k těmto událostem. (4.2.1., 5.4.4.) Učitel vede žáky v tomto tématu k poznání a pochopení života a díla významných křesťanských Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobní vzory – patroni Evropy sv. Benedikt, sv. Cyril a Metoděj a další národní světci – sv. Václav, sv. Vojtěch. (4.2.3., 5.5.)

Multikulturní výchova

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost. Klademe důraz na uplatňování principu slušného chování a kvalitu mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti.

Předmět náboženství rozvíjí tuto oblast v tomto tématu tím, že rozvíjí křesťanské chápání lidské osobnosti jako Božího obrazu, ze kterého plyne obecné uznání práva na lidskou důstojnost. Zejména při uplatňování principu slušného chování a kvality mezilidských vztahů vycházíme v tomto tématu z Ježíšova Horského kázání.

Tématický okruh průřezového tématu realizovaného skrze mezilidské vztahy se v hodinách náboženství uskuteční při probírání látky Horského kázání v tématickém celku – Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království. (4.3.1., 4.3.2., 4.3.3.)

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí se rozvíjí v tomto okruhu v tomto zaměření: ochrana přírody a kulturních památek, uvést příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti, ochrana přírody při velkých církevních setkáních, krajínotvorné prvky.

Nepovinný předmět náboženství vytváří v tomto průřezovém tématu možnost otevřít biblický pohled na lidské aktivity a problémy životního prostředí. Na tomto základě rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na toto prostředí, pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí. Pro toto téma je důležité si také uvědomit propojení mezi životním prostředím a péčí o kulturní památky na místní a regionální úrovni.

Tento okruh realizujeme v hodinách budováním pozitivního vztahu žáka k ochraně životního prostředí v tématickém celku „Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu“ kde si žák uvědomuje, že svět je náš společný domov a my máme za něj osobní zodpovědnost. Učíme se vnímat estetické hodnoty prostředí v místě bydliště popř. našeho regionu. (5.1.1.) Ve vyučování náboženství propojíme souvislosti mezi životním prostředím a kulturními památkami tak, že uskutečníme výlet k místním památkám, kde se seznámíme s historií, vznikem a umístěním v krajině. Naše aktivita přírodnímu prostředí se stává konkrétní skrze výzdobu tohoto místa nebo úklidem jeho okolí atd. (4.5.2)

Mediální a digitální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – v tomto tématickém okruhu pěstujeme kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, učíme žáky rozlišování zábavných prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, vedeme k chápání podstaty mediálního sdělení, objasňujeme jeho cíle a pravidla.

Náplň učiva v nepovinném předmětu náboženství vede k **využívání potenciálu médií a digitálních technologií, jako zdroje informací a zábavy**. Napomáhá rozvoji citlivosti vůči návykovým stereotypům při sledování televize, internetu a při trávení volného času u počítačových her. Pro uplatnění žáka v pluralitní společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa a s kterými se setkává v médiích. V tomto tématickém celku reagujeme na tyto potřeby při rozebírání obsahů konkrétních mediálních pořadů ve vyučovací skupině pomocí vzájemného dialogu a hledáním skutečné pravdy.

V učivu věnovanému vánočnímu období využíváme znalosti žáka, které získal skrze média a porovnáváme se skutečnou biblickou zvěstí a současným křesťanským pohledem na prožití vánoční radostné zvěsti. (4.2.3.) V jiné části učiva se věnujeme velikonočnímu tajemství, tuto tematiku konfrontujeme se zpracováním v médiích a s probíraným učivem a s konkrétním životem v rodině a farnosti. (5.4.2.) Tímto vyhodnocováním konkrétních informací jak z médií, tak z konkrétního života konfrontujeme s životem podle křesťanských zásad a tím rozvíjíme citlivost vůči návykovým stereotypům a trávení volného času

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí pro III.výukový blok

(6. – 9. třída)

Kompetence k učení

1. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
Předmět vede k porozumění souvislostí Starého a Nového zákona a propojení biblické zvěsti s konkrétním životem a s životem církve. Vzhledem k této skutečnosti je žák nucen pracovat odpovědně s informacemi a efektivně je využívat nejen v procesu školního vyučování, ale i v praktickém životě.
2. Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
Předmět vede k potřebě umět si naplánovat, zorganizovat a zároveň vyhodnotit svůj život podle evangelijních pravd. Ve vyučování využíváme různé vyučovací metody a strategie: zážitkovou pedagogiku, metody kritického učení, skupinovou práci, aktivní učební metody, návštěvy a exkurze, projektovou práci; Tyto aktivity vedou k celoživotnímu růstu podle křesťanských zásad a pravidel.
3. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Předmět poskytuje dostatek příležitostí k reflexi problémových situací o jejichž řešení učitel se žáky diskutuje a vede je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení a byli schopni hledat kritéria pro volbu různých řešení s pozorností vůči učení církve.

Kompetence k řešení problémů

1. vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.
Žák se učí od prvního stupně rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky a navíc si uvědomovat jejich možné důsledky, a to nejen z pohledu přítomnosti, ale i s horizontu věčného života. Získané vědomosti z života světců jsou příkladem pro opravdový křesťanský život, motivují k překonání nezdarů a k trpělivému vyhledávání své osobní cesty života do budoucnosti.
2. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.
Náplň učiva v tomto vzdělávacím období objasňuje řešení problémů očima křesťana v tomto světě; žáci s vyučujícím diskutují a prakticky si ověřují správnost řešení problémů, na základě toho rozvíjí své duchovní postoje křesťana ve víře, naději a lásce a aplikují je i v jiných oborech své činnosti. Vytváříme praktické problémové úlohy a situace při nichž je nutné řešit praktické problémy spojené s novým prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve.
3. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.
Vyučování vede k umění činit uvážlivá rozhodnutí, k uvědomování si jejich důsledků a k osobní zodpovědnosti za ně skrze výchovu a formaci k osobní svobodě a lásce, k růstu vlastního svědomí a k odpovědnosti za své skutky. Toto vede ke schopnosti je obhájit na základě lásky k bližnímu a z hlediska spásy na veřejnosti.

Kompetence komunikativní

1. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.
Předmět náboženství využívá narativního způsobu předávání učební látky tak, aby to podněcovalo ke společným diskuzím a vhodným reakcím na dané téma, to vede ke schopnosti udržet si a obhájit svůj křesťanský názor v tváři v tvář současné pluralitě světa.
2. Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
Obsahově předmět prohlubuje porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vede žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace je v tomto předmětu obohacena o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Přitom předmět využívá zážitkových prvků ve výuce. Předmět využívá informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací aj. a také ke komunikaci v rámci celosvětové církve i mimo ni.
3. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
Předmět náboženství klade důraz na vytváření společenství. Základem každého společenství je vzájemná komunikace mezi lidmi a také s Bohem. Žák je připraven být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama, aby mohl být připraven milovat bližní nezištnou bliženskou láskou, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky.

Kompetence sociální a personální

1. Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy – tvořený z různých ročníků – jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci. Žák pravdivě vidí své schopnosti a je připraven nasadit je pro bližní. Seznámení s konkrétními formami organizované pomoci potřebným lidem skrze křesťanské a humanitární organizace.
2. Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Na tomto bodu této klíčové kompetence se předmět náboženství podílí zvláště systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který učí žáky asertivnímu chování. Rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají slabším a mladším“. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, tímto zvyšujeme schopnost přijímání rolí v praktickém životě.

Kompetence občanské

1. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
Předmět náboženství rozvíjí odpovědnost žáků jednak vůči světu samotnému, jednak vůči lidem, ale také vůči Bohu. Postoj zodpovědnosti žáci dávají do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledají jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě. Předmět vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Zároveň v nich rozvíjí ohleduplnost a schopnost účinné pomoci v různých situacích, a to na základě příkladu učitele, který je připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
2. Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.
Žák má v předmětu náboženství porozumět vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství, ale i v jiných náboženstvích ve vztahu ke křesťanství. Z hlediska školy tak dostává žák šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Učivo interpretuje tradice a kulturní i historické dědictví skrze životy světců, na základě jejich úcty si žáci budují pozitivní vztah k uměleckým dílům s prioritním zaměřením na místní či regionální kulturní památky.
3. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.
Obsahy předmětu rozvíjejí postoj křesťanské odpovědnosti za svět zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Jde zde tedy o prohloubení motivace k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu. Žáci jsou v předmětu motivováni k vlastnímu aktivnímu šetrnému chování vůči světu a ke společným reflexím tohoto svého jednání.

Kompetence pracovní

1. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
Žáci se učí v hodinách pravdivě dívat na své schopnosti a kvality. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si, že skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje a proto jeho pracovní činnost dostává jiný rozměr. Zakouší radost z práce ve prospěch druhých. Žák má poznat, že není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení.
2. Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.
Tento předmět vede žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i jejich rodiče. Umožňuje žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků.

Zapojuje žáky do přípravy školních a farních pastoračních projektů, kde mohou rozvíjet svou kreativitu.

Kompetence digitální

1. Učíme žáky vyhledávat, hodnotit a zpracovávat informace k probíraným tématům z různých zdrojů na internetu s důrazem na ověřování pravdivosti informací
2. Učíme žáky respektovat pravidla slušného chování v digitálním světě
3. Vedeme žáky, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohledem a respektem k ostatním
4. Učíme žáky využívat digitální technologie pro tvorbu digitálního obsahu, např. textů, plakátů, prezentací, videí nebo blogů, které odráží křesťanské postoje a hodnoty
5. Vedeme žáky, aby odlišovali vlastní a cizí digitální obsah (u cizích digitálních obsahů uvádějí zdroj)
6. Učíme žáky řešit problémy a rozhodovat se v situacích s využíváním digitální dovednosti, např. při hledání odpovědi na otázky týkající se křesťanství, při řešení etických dilemat nebo při ochraně sebe a ostatních
7. Učíme žáky rozpoznávat rizika spojená s používáním digitálních technologií a chránit se před nimi

Ročníkové výstupy pro VI. ročník

Společně objevujeme víru

Žák na konci roku:

1. má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve druhým lidem
2. má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot
3. má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci
4. zná a chápe symboly víry (Credo)
5. zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře
6. rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu

Učivo

Téma

6.1.1 poznávají, že otevřenost, připravenost k pomoci, poctivost a důvěra jsou podstatné předpoklady pro kamarádství a přátelství 6.1.2 prožívají společenství jako dar a učí se žít společenství s Bohem, který je láska 6.1.3 objevujeme znamení kříže jako znamení přátelství mezi Bohem a člověkem 6.1.4 příklady přátelství mezi Bohem a člověkem - Abrahám, Josef, David, Šalamoun - sv. Ludmila, sv. Zdislava, sv. Jan Sarkander, sv. Jan Nepomucký	6.1. objevujeme přátelství mezi Bohem a člověkem
6.2.1. životní pravidla pomáhají k zařazení do společnosti; dávají jistotu a jsou pomocí při nacházení orientace a role ve skupině 6.2.2. starozákonní Desatero jako souhrn Božích pravidel naplňuje Ježíš svými přikázáními a radami	6.2. Advent – Vánoce, Ježíš se narodil pouze do čistého srdce

6.2.3. Ježíšovo narození - symboly víry (Credo) - ve světle ikon - v symbolice jesliček	
6.3.1. knihy NZ jsou zapsány jako záznamy svědků víry 6.3.2. dělení knih NZ a orientace v textech 6.3.3. symboly víry: jsou vyznáním osobního přátelství mezi člověkem a Tvůrcem; věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země; věřím v Ježíše Krista; věřím v Ducha Svatého. 6.3.4. víra je vyjádření důvěry, odevzdání a přijetí toho, co pro nás Bůh vykonal - příklady apoštolů a prvních křesťanů - příklad sv. Ludmily, sv. Zdislavy, sv. Jana Nepomuckého, sv. Jana Sarkandra	6.3. přijetí symbolů víry
6.4.1. svévolné zneužívání moci silnějšími, prožívání strachu a bolesti, potřeba podpory 6.4.2. víra v Ježíše Krista umožňuje překonat strach a moc zla – seznámení s pašijovými událostmi 6.4.3. konfrontace se smrtí blízkého člověka – křesťanská odpověď – víra ve vzkříšení mrtvých 6.4.4. víra v Ježíše Krista umožňuje nahlédnout nad důsledky zla a povzbuzuje k budování spravedlivého světa – emauzští mučedníci 6.4.5. seznámení s různými významy mše svaté a orientace v mešních textech	6.4. objevení postní a velikonoční doby jako zdroje naděje
6.5.1. rozvíjení své osobnosti a působení na své okolí v duchu křesťanských hodnot 6.5.2. život v prvních křesťanských obcích a můj život ve farním společenství 6.5.3. společně objevujeme víru skrze rozhovor s Bohem – modlitba: soukromá, společná, slovy a beze slov, gesta a symboly - prohloubit schopnost meditace - modlitba jako koncentrace na Boží přítomnost	6.5. víra jako dialog s Bohem a lidmi

Ročníkové výstupy pro VII. ročník

Rosteme ve víře

Žák na konci roku :

1. osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle
2. oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě
3. osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie
4. rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život

5. umí popsat základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období
6. zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se

Učivo	Téma
7.1.1. zpráva o stvoření jako vyznání víry, výpověď o Bohu a ne přírodovědecké tvrzení vzniku světa 7.1.2. Bůh projevuje svou lásku a dobrotu skrze lidskou svobodu 7.1.3. rovnost a důstojnost muže a ženy vyplývá ze stvoření člověka jako obrazu Božího 7.1.4. otevřenost pro základní životní zkušenosti; zkušenost vlastní identity a vzájemné ocenění a přijetí mezi mužem a ženou 7.1.5. formy přátelství lásky ve vztahu muže a ženy 7.1.6. skrze symboly a viditelná znamení vnímáme svými smysly neviditelná znamení Boží přítomnosti a přátelství vůči člověku	7.1. tajemství života
7.2.1. advent a Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a bolesti 7.2.2. připravenost a ochota nasadit své schopnosti pro druhé lidi 7.2.3. seznámení s humanitními a křesťanskými pomocnými organizacemi (Charita, Člověk v tísni, Adra) 7.2.4. pochopení, že v každém člověku je přítomný Kristus, motivuje křesťany k pomoci (příklad Matky Terezy, otec Damián, příklad místní charity)	7.2. Advent a Vánoce, otvíráme srdce potřebným
7.3.1. prohloubit svůj vztah k Bohu skrze svátosti a Boží slovo 7.3.2. svátosti ve službě životu z víry <ul style="list-style-type: none"> - křest: svátost víry, symbolika křtu - biřmování: svátost dospělosti ve víře, související symbolismy - smíření: skutečnost odpuštění a smíření jako poznání Boha a sebe sama - eucharistie: jako hostina – Abrahám a tři muži; pascha - manželství: manželský slib a symboly - kněžství: úkol a poslání kněží a biskupů - pomazání nemocných: pomazání olejem významy v dějinách spásy a symboly s tím související 7.3.3. dělení knih SZ a orientace a jejich textech 7.3.4. obrazná řeč Bible; vysvětlení na konkrétním příkladu biblického obrazu	7.3. růst ve víře skrze svátosti a Boží slovo
7.4.1. odvaha ptát se na smysl utrpení způsobeného zlem a nespravedlností 7.4.2. starozákonní Bůh jako zachránce člověka, který vyvádí svůj národ z otroctví, dává mu svobodu a umožňuje nový život v zaslíbené zemi paralely: volání Izraele po svobodě a naše touha po	7.4. prožití postní a velikonoční doby na základě příběhu vyjití z Egypta do zaslíbené země

svobodě Boží jednání s Izraelem a jeho jednání dnes Mojžíš hovoří s Bohem a jak s Ním hovořím já putování pouští a putování životem cíl v zaslíbené zemi a můj cíl 7.4.3. otevření se víře ve zmrtvýchvstalého Krista; reflexe vlastního postoje k víře	
7.5.1. život a růst křesťanství na počátku novověku - Karel IV., Václav IV., Jan Nepomucký, husitství - reformace, rozkol křesťanů v Evropě, protireformace v naší vlasti 7.5.2. modlitba a její nutnost v životě křesťana 7.5.3. konkrétní způsoby modlitby - stělná modlitba, recitovaná modlitba, prosby, díky, chvály - příklady svatých : sv. Tarzicius, sv. Jan z Kříže, otec Pio	7.5. orientace v historii křesťanství a ve spirituální hodnotě modlitby

Ročníkové výstupy pro VIII. ročník

Utvářet život

Žák na konci roku :

1. zná Desatera a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem
2. má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce
3. aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality
4. má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje.
5. si osvojil na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování

Učivo	Téma
8.1.1. Kdo jsem: získat realističtější pohled na svou osobu; objevení svých vlastností a schopností k rozvíjení dialogu s sebou i ostatními bližními 8.1.2. porozumět světu jako místu v němž se zjevil Bůh a na němž roste Boží království 8.1.3. vidět lidi kolem sebe jako své bližní a po vzoru Ježíše se nasazovat za jejich dobro 8.1.4. existence vlastního svědomí a mít odpovědnost za své skutky 8.1.5. výchova a formace vlastního svědomí skrze vlastní životní zásady	8.1. sebepoznání a rozhodnutí pro život
8.2.1. uvědomění si náboženské a politické situace v izraelském národě při události narození Ježíše Krista 8.2.2. advent jako příprava na vnitřní přijetí živého Krista do svého života 8.2.3. získání osobního pohledu na událost narození Božího Syna podle slova evangelií	8.2. žít svůj život s Láskou v srdci

<p>8.2.4. Ježíšovo narození a přítomnost na tomto světě je přítomností Krista v bližních – podstata křesťanského jednání ve světě; Ježíš touží žít v srdci každého člověka</p>	
<p>I. – III. přikázání 8.3.1. povolání ke svobodě a lásce: rozlišit různé pojetí svobody a lásky biblický pohled na svobodu a lásku SZ a NZ 8.3.2. Desatero a starověké zákoníky, Listina lidských práv a svobod 8.3.3. podstatou víry je svoboda projevující se skrze důvěru v hodnoty a jistotu z nich vyplývající; víra v jednoho Boha 8.3.4. pojetí víry v současném světě a zneužívání Božího jména 8.3.5. jak trávím volný čas, který mi nabízí Bůh 8.3.6. židovský šabat a křesťanská neděle</p>	<p>8.3. základní křesťanská orientace při utváření osobního života</p>
<p>8.4.1. přijetí ohraničenosti člověka v životě a smrti Ježíše dává odpuštění viny nový rozměr vyplývající z bezpodmínečné Boží lásky k člověku 8.4.2. vina jako realita lidského života a Boží odpuštění, které následuje po opravdové lítosti; křesťanství jako stálá možnost obnovy 8.4.3. svátost smíření jako vnitřní uzdravení a počátek nového života ve společenství 8.4.4. prohloubení pojmu „hřích“ – je to překážka ve vztahu ke Kristu 8.4.5. Boží láska k člověku je silnější než zlo – zmrtvýchvstání Krista</p>	<p>8.4. každé zlo se skrze lásku dá proměnit v dobro</p>
<p>IV. – X. přikázání 8.5.1. společenství – psychický a sociální rozměr – nalézání smyslu vlastního lidství 8.5.2. zodpovědné soužití mezi lidmi podle Desatera, které dává základní orientaci 8.5.3. křesťanský pohled na rodinu; autorita a formy jejího zneužití 8.5.4. hodnoty života: potraty, eutanázie, 8.5.5. láska - mezi přáteli, vztah muže a ženy, láska rodičovská a sourozenecká ... ve vztahu k Bohu 8.5.6. vztah k osobnímu vlastnictví, výchova k prosociálnímu jednání a uvědomění si závažnosti vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi</p>	<p>8.5. utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky a vztahu ke Kristu</p>

Ročníkové výstupy pro IX. Ročník

Věřit a žít

Žák na konci roku :

1. aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu
2. má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka
3. rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života
4. osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace
5. vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti
6. dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog
7. zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství
8. žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti

Učivo	Téma
9.1.1. být otevřený pro druhé a darovat sebe samého; umění sdílet se a naslouchat 9.1.2. důvěra v Boha nebo v sebe – biblický příběh Ezaua a Jákoba; existenciální otázky a odpovědi 9.1.3. jít do života s Bohem: role ticha v životě křesťana modlitba jako základní orientace člověka vůči Bohu a světu modlitba jako osobní setkání 9.1.4. církev je společenství s Ježíšem uprostřed a má misijní rozměr 9.1.5. seznámení se světovými náboženstvími 9.1.6. víra vyvoleného národa	9.1. lidé hledají Boha
9.2.1. advent jako očekávání a očista pro přijetí Ježíše do svého srdce 9.2.2. rozumět a žít liturgii v době adventní a vánoční 9.2.3. Bůh se stal člověkem: Ježíš jako historická postava Ježíšovo Božství – vtělené Boží slovo (evangelium podle Jana) Ježíš se stává člověkem z lásky k lidem	9.2. Advent a Vánoce – nové narození Ježíše jako člověka a Boha
9.3.1. výchova ke schopnosti objevovat a interpretovat skryté a otevřené výpovědi o Bohu – biblická zpráva o stvoření (Gen. 1-3. kapitola) 9.3.2. Bůh svěřuje svět člověku, aby se podílel na stvořitelském díle 9.3.3. křesťanství v našem regionu i v naší vlasti a současný ekumenismus 9.3.4. světové křesťanské církve; historie a současnost evropského křesťanství	9.3. žít otevřeně s Ježíšem
9.4.1. smysl postní doby pro současného praktikujícího křesťana a sekularizovanou společnost	9.4. syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista

9.4.2. žít a rozumět liturgii v postní době 9.4.3. Bůh je Láska a miluje všechny lidi; biblické citace zvl. NZ a příklad evangelií 9.4.4. odpověď člověka na Boží lásku: starozákonní příběhy - příklady ze současnosti (Matka Tereza, Jan Nepomuk Neumann, Jan Pavel II.) - negativní odpověď – chci být jako Bůh (Gen.) 9.4.5. Jasná a zřetelná analýza velikonoc a osobního života křesťana	
9.5.1. vnitřní život křesťana: modlitba jako dialog – rozhovor s Bohem (druhy) žít podle evangelia; křesťanský životní styl 9.5.2. Společenství: rodina jako základní společenství církve mezilidské vztahy ve skupině vrstevníků a křesťanství živé společenství s Ježíšem uprostřed společenství církve – manželství, zasvěcený život 9.5.3. misijní a evangelizační rozměr křesťanství	9.5. věřit v Ježíše, žít s Ježíšem; pojd' a následuj mě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

Psychohygiena – jde o živá setkání dotýkající se dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích.

Vycházíme z předpokladu, že pozitivně orientovaná mysl a řeč je dobrou ochranou proti zátěžím. Proto v hodinách nepovinného předmětu náboženství se v tomto okruhu průřezového tématu věnujeme dovednosti vhodně se podpořit pozitivními vizualizacemi – představami o sobě, o umění si odpustit, ale i o vyrovnaném sebepojetí a seberegulativní dovednosti. Sociální dovednosti rozvíjíme procvičováním aktivního naslouchání a asertivního chování. Stres se snažíme podchytit pomocí osobních rozhovorů vycházejících z křesťanské tradice, která se promítá do současného života. Téma nabízí v modelových situacích žákům možnosti, kde se mohou obrátit při svých osobních obtížích.

Aktuální problémy osobnostního rozvoje týkající se psychohygieny v tomto předmětu rozvíjíme na základě zprávy o stvoření a skutečnosti lásky Boha k člověku. Žáky vedeme k pozitivnímu myšlení tím, že je učíme vnímat neustále nový rozměr věcí, který se skrývá za tím co vnímají svými smysly. Žákům se tak otevírá nový pohled na život a na svět. (7.1.) Žáci v tomto tématickém okruhu mají pochopit, že Ježíš vstupuje do života člověka, který se mu otevře, a může v něm dál působit: léčí komplexy, narovnává co je pokřivené a tím se otevíráme novým povzbuzujícím podnětům pro zvládání či prevenci stresových situací a jiných potíží v životě člověka. (8.1.1., 8.1.3. 9.1.1.)

Sociální rozvoj:

Toto průřezové téma v tématickém okruhu nazvaném sociální rozvoj se zaměřuje na téma **kooperace**. Téma celkově slučuje dovednosti, které byly již v nižších ročnících ve vyučování procvičené; schopnost seberegulace, schopnost přijímat názory druhých, kritické hodnocení, komunikační dovednosti, společné hledání řešení problémů, tato témata nabízí v tomto výukovém bloku každému žákovi příležitost k utváření si praktických životních dovedností.

V nepovinném předmětu náboženství se látka předává tak, že se dotýká existenciálních potřeb samotného žáka, tím se samotný žák stává učivem, stává se jím i vyučovací skupina a

stávající jim i běžné situace každodenního života. Smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrém vztahu k Bohu, k sobě samému, k dalším lidem a světu. Křesťanství se v tomto předmětu předává tak, že pomáhá k utváření pozitivního nezraňujícího postoje v sobě samému a k druhým, vede také k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů.

Tuto dovednost upevňujeme v učivu týkajícím se společenství, v tématickém celku „Objevujeme přátelství mezi člověkem a Bohem“ klademe důraz na vytváření pozitivních vztahů k Bohu sobě a společnosti (6.1.1., 6.1.2.). V dalším tématickém celku „Utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky“ vytvoříme podmínky pro realizaci cvičení se ve schopnosti přijímat názory druhých a kriticky vyhodnocovat situace ve svém reálném životě. (8.5.) V učebním tématickém celku „Pojď a následuj mě“ tyto dovednosti završíme. (9.5.)

Morální rozvoj:

Hodnoty, postoje, praktická morálka – V této části průřezového tématu klademe důraz na vytváření a formaci svědomí, povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost atd.; pomáhající a prosociální chování; dovednosti rozhodování v morálně problematických situacích všedního dne.

Celý tento tématický celek se dotýká vyučování náboženství, je tímto předmětem rozpracováván do konkrétní podoby praktického života věřícího křesťana v konkrétní rodině a na konkrétním místě. Formou zařazení tohoto průřezového tématu do vyučování můžeme zdůraznit tato probíraná vyučovací témata.

Touto částí průřezového tématu rozvineme probírané učivo v nepovinném předmětu náboženství v těchto tématických učebních celcích. V celku „Ježíš se narodí pouze do čistého srdce“ se zaměřujeme na prohlubování, vnímání a vytváření hodnot a jejich zařazení do života. (6.2.1., 6.2.2.) V celku „Sebepoznání a rozhodnutí pro život“ objasňujeme problematiku svědomí, zabýváme se jeho výchovou a formací, v hodinách diskutujeme o osobní zodpovědnosti svých skutků. (8.1.4., 8.1.5.) V celku „Každé zlo se skrze lásku dá proměnit v dobro“ zde se učíme rozvíjet a upevňovat své postoje skrze vzájemné odpuštění a zakoušení Boží lásky a toto se stává základem k prosociálnímu chování žáka. (8.4.)

Výchova demokratického občana

Tématický okruh „**Občan, občanská společnost a stát**“ se dotýká každého žáka tím že jej přivádí k odpovědnému postoji vůči společnosti, ke schopnosti aktivně se uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku, vede k uvědomění si své úlohy občana v demokratické společnosti, zároveň učí principům soužití s minoritami.

V průřezovém tématu se věnujeme tématickému okruhu – občan, občanská společnost a stát – v předmětu se zaměřujeme na osvojování vztahu k demokratickým hodnotám tím, že tyto postoje a hodnoty opíráme o principy křesťanské morálky (samostatnost a angažovanost, spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost – opřené o křesťanský pohled na osobnost člověka, schopnost zaujmout stanovisko opřené o křesťanské hodnoty v pluralitě hodnot, motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším na základě principů křesťanského pojetí vztahu k druhým lidem). Předmět dále vede zejména k respektování kulturních a etnických odlišností zejména s důrazem na náboženské odlišnosti.

Tématický okruh zařadíme do vyučovacího tématu „Utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky a vztahu ke Kristu“ téma uplatníme při hledání způsobu vzájemného soužití podle Desatera. Čtvrté až desáté přikázání formuluje zásady odpovědného soužití mezi lidmi. Jsou konkretizací všeobecně platného: „Co nechceš, aby jiní činili tobě, nedělej ty jim.“ (8.5.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané – v tomto okruhu průřezového tématu je kladen důraz na kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie. Dále se v tématu zabýváme tím, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, seznamujeme se s mezinárodními organizacemi a jejich přispěním k řešení problémů dětí a mládeže.

Předmět náboženství vede k porozumění náboženským zdrojům evropské kultury, obsažených křesťanství, islámu a judaismu, stejně k pochopení těch mezníků evropské civilizace, které byly s náboženstvím jako důležitou součástí kultury spojeny. V tématických hodinách se věnujeme tomu, co naši civilizaci rozděluje i spojuje a ukážeme celou škálu organizací věnující se problémům týkajících se dětí a mládeže (Pokoj a dobro atd.).

Klíčové mezníky evropské historie prohloubíme v tomto tématu v učební látce „Orientace v historii křesťanství a ve spirituální hodnotě modlitby“. Probereme pomocí průřezového tématu tyto události: počátky křesťanství v Evropě a v naší vlasti, přiblížíme pozitivní vývoj českého království v kontextu Evropy za vlády Karla IV. a nezkresleně dobu reformace a protireformace. (7.5.1.) Kořeny a zdroje evropské civilizace a to co Evropu rozděluje a spojuje v hodinách přiblížíme v tématickém celku „Žít otevřeně s Ježíšem“. Seznámení se specifiky náboženství působících v počátcích a v průběhu růstu evropské civilizace, uvědomit si společné základy víry v rámci křesťanských církví a uvědomění si, že také islám pochází od Abraháma. Žák se seznámí s ekumenismem a naučí se být tolerantní k jiným náboženstvím. (9.3.1., 9.3.2.)

Multikulturní výchova

Multikulturalita náboženství – současného světa a jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných náboženských a sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

V hodinách náboženství v tomto průřezovém tématu poskytujeme základní údaje k prohloubení poznatků o různých světových náboženstvích a sociokulturních skupinách. Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

Prohloubením a rozvinutím učební látky o postavě Abraháma jako otce všech monoteistických náboženství si uvědomujeme rozmanitost a zároveň určitou vstřícnost, této náboženské multikulturality a z toho vycházejících sociokulturních skupin nejen v Evropě. (6.1.4., 9.3.1., 9.3.2.) V předmětu si také díky průřezovému tématu uvědomujeme obrovskou pluralitu názorů v náboženské rovině od světových náboženství přes různé sekty, okultismus až k ateizmu. Všechny tyto socioskupiny spolu žijí v Evropském prostoru a uplatňují svá práva a zároveň respektují jeden druhého. (9.4.3., 9.5.3.)

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí – se zaměřením k životnímu stylu člověka a vztahu k prostředí, klade důraz na zodpovědnost vůči zdraví svému, bližním i stvořené přírodě.

Probíraná látka v nepovinném předmětu náboženství vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování a tím přispívá k vnímání života jako nejvyššího daru Boha vůči člověku. Vede k vnímavému a citlivému přístupu ke všem stvořeným věcem. Na základě základních křesťanských pravidel demonstrujeme problematiku vztahů k člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné mladé generace za život v budoucnosti.

Předmět náboženství v tomto tématu vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě na podkladě uvědomování si Božích stop ve stvořeném světě. Žák chápe stvořený svět jako symbol Boží přítomnosti a skrze tento pohled má úctu ke všemu stvořenému. Na základě biblické zprávy si žák uvědomuje, že je člověk součástí stvoření a je za svět zodpovědný.

(7.1.1., 7.1.2.) Do učiva o Božích přikázáních zahrnujeme v rámci tohoto tématu také problematiku zodpovědnosti člověka za svůj život a za své zdraví, ale také za zdraví svých bližních, tím si uvědomujeme zodpovědnost za životní prostředí, kde všechny tyto vztahy prožíváme. (8.5.4.)

Mediální a digitální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – tématický okruh nabízí intenzivní pohled na tyto pochody v mediální výchově: přiblížit a vyzkoušet různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá.

V předmětu náboženství a v této části průřezového tématu, se budeme věnovat možnosti rozvinout schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritickému odstupu od nich na základě křesťanského stylu života a biblického poznání, které se vyučuje v těchto hodinách. Naučíme se základní principy pro objevení podstaty sdělovaného mediálního obrazu a slova, umění rozlišovat fakty od fikce. Tato forma vyučování vede k uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplňování evangelijní radostnou zvěstí.

Co a jak sdělují média ve vztahu mezi sdělením a skutečností pravdy si v tomto okruhu prakticky ukážeme a vyhodnotíme tak, aby si žák byl schopen vytvořit svůj svobodný úsudek o pravdivosti mediálního sdělení v oblasti praktického křesťanského života. Osobní život utváříme podle základních křesťanských hodnot (8.3.) a tyto hodnoty analyzujeme s těmi, které nám nabízí média. (8.3.1., 8.3.2., 8.3.4.) S využitím internetu, záznamů na DVD atd.

Práce v realizačním týmu – výchova a formace pro utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, pravidelnost výstupů s týmu.

Pomocí tohoto okruhu v tomto průřezovém tématu zdůrazňujeme význam společenství v životě křesťanů a význam evangelizace a misijního poslání – „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium“. Realizujeme možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace v konkrétním čase a místě (liturgický rok a farnost), která vyústí v pravidelné výstupy v místních časopisech, kabelových televizích, při prezentacích na farních dnech atd.

Tento tématický okruh realizujeme na učebních tématech cyklicky se opakujících a to Vánoce a Velikonoce. Téma (7.2.) „Otevíráme srdce druhým“ nám přibližuje Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a ochotu nasadit své schopnosti pro dobro druhých. (7.2.1., 7.2.2., 7.2.5.) V učebním tématu „Syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista“ (9.4.) v učivu o Bohu, který je láska a miluje všechny lidi bez rozdílu a vede je k tvořivé činnosti, jako odpověď člověka na tuto Boží lásku. Tento podnět z učiva prakticky realizujeme v tomto okruhu při utváření týmu s různými modifikacemi, které vedou ke konkrétním evangelizačním cílům a k pravidelnosti ve výstupech pro školu, farnost atd. (9.4.3., 9.4.4.)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

Psychohygienu – jde o živá setkání dotýkající se dovedností pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích.

Vycházíme z předpokladu, že pozitivně orientovaná mysl a řeč je dobrou ochranou proti zátěžím. Proto v hodinách nepovinného předmětu náboženství se v tomto okruhu průřezového tématu věnujeme dovednosti vhodně se podpořit pozitivními vizualizacemi –

představami o sobě, o umění si odpustit, ale i o vyrovnaném sebezpojetí a seberegulativní dovednosti. Sociální dovednosti rozvíjíme procvičováním aktivního naslouchání a asertivního chování. Stres se snažíme podchytit pomocí osobních rozhovorů vycházejících z křesťanské tradice, která se promítá do současného života. Téma nabízí v modelových situacích žákům možnosti, kde se mohou obrátit při svých osobních obtížích.

Aktuální problémy osobnostního rozvoje týkající se psychohygieny v tomto předmětu rozvíjíme na základě zprávy o stvoření a skutečnosti lásky Boha k člověku. Žáky vedeme k pozitivnímu myšlení tím, že je učíme vnímat neustále nový rozměr věcí, který se skrývá za tím co vnímají svými smysly. Žákům se tak otevírá nový pohled na život a na svět. (7.1.) Žáci v tomto tématickém okruhu mají pochopit, že Ježíš vstupuje do života člověka, který se mu otevře, a může v něm dál působit: léčí komplexy, narovnáva co je pokřivené a tím se otevíráme novým povzbuzujícím podnětům pro zvládání či prevenci stresových situací a jiných potíží v životě člověka. (8.1.1., 8.1.3. 9.1.1.)

Sociální rozvoj:

Toto průřezové téma v tématickém okruhu nazvaném sociální rozvoj se zaměřuje na téma **kooperace**. Téma celkově slučuje dovednosti, které byly již v nižších ročnících ve vyučování procvičené; schopnost seberegulace, schopnost přijímat názory druhých, kritické hodnocení, komunikační dovednosti, společné hledání řešení problémů, tato témata nabízí v tomto výukovém bloku každému žákovi příležitost k utváření si praktických životních dovedností.

V nepovinném předmětu náboženství se látka předává tak, že se dotýká existenciálních potřeb samotného žáka, tím se samotný žák stává učivem, stává se jím i vyučovací skupina a stávající jim i běžné situace každodenního života. Smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrém vztahu k Bohu, k sobě samému, k dalším lidem a světu. Křesťanství se v tomto předmětu předává tak, že pomáhá k utváření pozitivního nezraňujícího postoje v sobě samému a k druhým, vede také k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů.

Tuto dovednost upevňujeme v učivu týkajícím se společenství, v tématickém celku „Objevujeme přátelství mezi člověkem a Bohem“ klademe důraz na vytváření pozitivních vztahů k Bohu sobě a společnosti (6.1.1., 6.1.2.). V dalším tématickém celku „Utváření důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky“ vytvoříme podmínky pro realizaci cvičení se ve schopnosti přijímat názory druhých a kriticky vyhodnocovat situace ve svém reálném životě. (8.5.) V učebním tématickém celku „Pojď a následuj mě“ tyto dovednosti završíme. (9.5.)

Morální rozvoj:

Hodnoty, postoje, praktická morálka – V této části průřezového tématu klademe důraz na vytváření a formaci svědomí, povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost atd.; pomáhající a prosociální chování; dovedností rozhodování v morálně problematických situacích všedního dne.

Celý tento tématický celek se dotýká vyučování náboženství, je tímto předmětem rozpracováván do konkrétní podoby praktického života věřícího křesťana v konkrétní rodině a na konkrétním místě. Formou zařazení tohoto průřezového tématu do vyučování můžeme zdůraznit tato probíraná vyučovací témata.

Touto částí průřezového tématu rozvineme probírané učivo v nepovinném předmětu náboženství v těchto tématických učebních celcích. V celku „Ježíš se narodí pouze do čistého srdce“ se zaměřujeme na prohlubování, vnímání a vytváření hodnot a jejich zařazení do života. (6.2.1., 6.2.2.) V celku „Sebezpoznání a rozhodnutí pro život“ objasňujeme problematiku svědomí, zabýváme se jeho výchovou a formací, v hodinách diskutujeme o osobní zodpovědnosti svých skutků. (8.1.4., 8.1.5.) V celku „Každé zlo se skrze lásku dá proměnit v dobro“ zde se učíme rozvíjet a upevňovat své postoje skrze vzájemné odpuštění a zakoušení Boží lásky a toto se stává základem k prosociálnímu chování žáka. (8.4.)

Výchova demokratického občana

Tématický okruh „**Občan, občanská společnost a stát**“ se dotýká každého žáka tím že jej přivádí k odpovědnému postoji vůči společnosti, ke schopnosti aktivně se uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku, vede k uvědomění si své úlohy občana v demokratické společnosti, zároveň učí principům soužití s minoritami.

V průřezovém tématu se věnujeme tématickému okruhu – občan, občanská společnost a stát – v předmětu se zaměřujeme na osvojování vztahu k demokratickým hodnotám tím, že tyto postoje a hodnoty opíráme o principy křesťanské morálky (samostatnost a angažovanost, spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost – opřené o křesťanský pohled na osobnost člověka, schopnost zaujmout stanovisko opřené o křesťanské hodnoty v pluralitě hodnot, motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším na základě principů křesťanského pojetí vztahu k druhým lidem). Předmět dále vede zejména k respektování kulturních a etnických odlišností zejména s důrazem na náboženské odlišnosti.

Tématický okruh zařadíme do vyučovacího tématu „Utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky a vztahu ke Kristu“ téma uplatníme při hledání způsobu vzájemného soužití podle Desatera. Čtvrté až desáté přikázání formuluje zásady odpovědného soužití mezi lidmi. Jsou konkretizací všeobecně platného: „Co nechceš, aby jiní činili tobě, nedělej ty jim.“ (8.5.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané – v tomto okruhu průřezového tématu je kladen důraz na kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie. Dále se v tématu zabýváme tím, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, seznamujeme se s mezinárodními organizacemi a jejich přispěním k řešení problémů dětí a mládeže.

Předmět náboženství vede k porozumění náboženským zdrojům evropské kultury, obsažených křesťanství, islámu a judaismu, stejně k pochopení těch mezníků evropské civilizace, které byly s náboženstvím jako důležitou součástí kultury spojeny. V tématických hodinách se věnujeme tomu, co naši civilizaci rozděluje i spojuje a ukážeme celou škálu organizací věnující se problémům týkajících se dětí a mládeže (Pokoj a dobro atd.).

Klíčové mezníky evropské historie prohloubíme v tomto tématu v učební látce „Orientace v historii křesťanství a ve spirituální hodnotě modlitby“. Probereme pomocí průřezového tématu tyto události: počátky křesťanství v Evropě a v naší vlasti, přiblížíme pozitivní vývoj českého království v kontextu Evropy za vlády Karla IV. a nezakresleně dobu reformace a protireformace. (7.5.1.) Kořeny a zdroje evropské civilizace a to co Evropu rozděluje a spojuje v hodinách přiblížíme v tématickém celku „Žít otevřeně s Ježíšem“. Seznámení se specifiky náboženství působících v počátcích a v průběhu růstu evropské civilizace, uvědomit si společné základy víry v rámci křesťanských církví a uvědomění si, že také islám pochází od Abraháma. Žák se seznámí s ekumenismem a naučí se být tolerantní k jiným náboženstvím. (9.3.1., 9.3.2.)

Multikulturní výchova

Multikulturalita náboženství – současného světa a jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných náboženských a sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

V hodinách náboženství v tomto průřezovém tématu poskytujeme základní údaje k prohloubení poznatků o různých světových náboženstvích a sociokulturních skupinách. Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat

svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

Prohloubením a rozvinutím učební látky o postavě Abraháma jako otce všech monotheistických náboženství si uvědomujeme rozmanitost a zároveň určitou vstřícnost, této náboženské multikulturality a z toho vycházejících sociokulturních skupin nejen v Evropě. (6.1.4., 9.3.1., 9.3.2.) V předmětu si také díky průřezovému tématu uvědomujeme obrovskou pluralitu názorů v náboženské rovině od světových náboženství přes různé sekty, okultismus až k ateizmu. Všechny tyto socioskupiny spolu žijí v Evropském prostoru a uplatňují svá práva a zároveň respektují jeden druhého. (9.4.3., 9.5.3.)

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí – se zaměřením k životnímu stylu člověka a vztahu k prostředí, klade důraz na zodpovědnost vůči zdraví svému, bližním i stvořené přírodě.

Probíraná látka v nepovinném předmětu náboženství vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování a tím přispívá k vnímání života jako nejvyššího daru Boha vůči člověku. Vede k vnímavému a citlivému přístupu ke všem stvořeným věcem. Na základě základních křesťanských pravidel demonstrujeme problematiku vztahů k člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné mladé generace za život v budoucnosti.

Předmět náboženství v tomto tématu vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě na podkladě uvědomování si Božích stop ve stvořeném světě. Žák chápe stvořený svět jako symbol Boží přítomnosti a skrze tento pohled má úctu ke všemu stvořenému. Na základě biblické zprávy si žák uvědomuje, že je člověk součástí stvoření a je za svět zodpovědný. (7.1.1., 7.1.2.) Do učiva o Božích přikázáních zahrnujeme v rámci tohoto tématu také problematiku zodpovědnosti člověka za svůj život a za své zdraví, ale také za zdraví svých bližních, tím si uvědomujeme zodpovědnost za životní prostředí, kde všechny tyto vztahy prožíváme. (8.5.4.)

Mediální a digitální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – tématický okruh nabízí intenzivní pohled na tyto pochody v mediální výchově: přiblížit a vyzkoušet různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá.

V předmětu náboženství a v této části průřezového tématu, se budeme věnovat možnosti rozvinout schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritickému odstupu od nich na základě křesťanského stylu života a biblického poznání, které se vyučuje v těchto hodinách. Naučíme se základní principy pro objevení podstaty sdělovaného mediálního obrazu a slova, umění rozlišovat fakty od fikce. Tato forma vyučování vede k uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplňování evangelijní radostnou zvěstí.

Co a jak sdělují média ve vztahu mezi sdělením a skutečností pravdy si v tomto okruhu prakticky ukážeme a vyhodnotíme tak, aby si žák byl schopen vytvořit svůj svobodný úsudek o pravdivosti mediálního sdělení v oblasti praktického křesťanského života. Osobní život utváříme podle základních křesťanských hodnot (8.3.) a tyto hodnoty analyzujeme s těmi, které nám nabízí média. (8.3.1., 8.3.2., 8.3.4.) S využitím internetu, záznamů na DVD atd.

Práce v realizačním týmu – výchova a formace pro utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, pravidelnost výstupů s týmu.

Pomocí tohoto okruhu v tomto průřezovém tématu zdůrazňujeme význam společenství v životě křesťanů a význam evangelizace a misijního poslání – „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium“. Realizujeme možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace v konkrétním čase a místě (liturgický rok a farnost), která vyústí v pravidelné výstupy v místních časopisech, kabelových televizích, při prezentacích na farních dnech atd.

Tento tématický okruh realizujeme na učebních tématech cyklicky se opakujících a to Vánoce a Velikonoce. Téma (7.2.) „Otevíráme srdce druhým“ nám přibližuje Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a ochotu nasadit své schopnosti pro dobro druhých. (7.2.1., 7.2.2., 7.2.5.) V učebním tématu „Syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista“ (9.4.) v učivu o Bohu, který je láska a miluje všechny lidi bez rozdílu a vede je k tvořivé činnosti, jako odpověď člověka na tuto Boží lásku. Tento podnět z učiva prakticky realizujeme v tomto okruhu při utváření týmu s různými modifikacemi, které vedou ke konkrétním evangelizačním cílům a k pravidelnosti ve výstupech pro školu, farnost atd. (9.4.3., 9.4.4.)

VI. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Řídí se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláškou č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi i rodičům informace o tom, jak danou problematiku žák zvládá, jak je shopen osvojené vědomosti a dovednosti použít v konkrétních situacích, na jaké úrovni si osvojil potřebné strategie k učení, v čem se zlepšil a v čem ještě naopak chybí.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů a kompetencí formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Do komplexního hodnocení žáka je zahrnuto také hodnocení jeho chování a projevů během vzdělávání po celou dobu školní docházky.

6.1 Způsoby hodnocení žáka

a) Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení žáka se vztahuje k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech a současně k utváření klíčových kompetencí. Ve všech ročnících jsou žáci klasifikováni známkou.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktické testy
- kontrolními písemnými pracemi
- analýzou různých činností žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP)
- rozhovory se žákem

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno před kolektivem třídy, výjimka je možná při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nehromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do poznámek do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel vede soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka i průkazným způsobem, aby bylo možné doložit správnost celkové klasifikace žáka.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci odvolat. Opravené písemné práce jsou předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Klasifikace žáků po jejich návratu do školy po nepřítomnosti:

- 1 – 4 pracovní dny: 2 dny na doplnění látky, po uplynutí této doby je možné žáka zkoušet ústně i písemně
- 5 – 9 pracovních dnů: 5 dnů na doplnění látky, po uplynutí této doby je možné žáka zkoušet ústně i písemně
- 10 a více pracovních dnů: vyučující upraví chybějící zápisy tak, aby žák nebyl přetěžován dopisováním chybějící látky (pokud sešit není jediný zdroj informací)

b) Způsoby hodnocení žáka

Hodnocení dosažených výsledků žáka je prováděno průběžně a několika způsoby:

- průběžná klasifikace
- vysvědčení
- sebehodnocení žáka
- výstupní hodnocení
- hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Průběžná klasifikace:

- je vedena v žákovské knížce a v dokumentaci učitele (záznamy o klasifikaci)
- řídí se pravidly klasifikace, která jsou obsažena v klasifikačním řádu
- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka
- využíváme pěti klasifikačních stupňů

Výchovný poradce seznamuje ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

b) Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, na obou stupních základní školy.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. hodnocení s uvedením počtu chyb.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je možné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého vzdělávání hodnoceny z českého jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu celého školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení).

c) Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje se sebeúcta a sebevědomí žáků. Chybí potřeba chápat jako věc přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci o chybě se žáky hovoří, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat: - co se mu daří

- v čem má rezervy

- jak bude pokračovat dál.

Při školní práci je žák veden k tomu, aby komentoval své výkony a výsledky. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

d) Opravná zkouška

Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni školy

- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů; žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě do devátého ročníku.

Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném období.

e) Vysvědčení

- vydáváme žákovi každé pololetí
- hodnocení výsledků vzdělávání je vyjádřeno klasifikačním stupněm
- stupně celkového hodnocení žáka na vysvědčení jsou uvedena ve školním řádu

f) Výstupní hodnocení

Obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výstupní hodnocení vydáváme na konci prvního pololetí školního roku, v němž plní povinnou školní docházku a na konci prvního pololetí pátého ročníku, pokud se hlásí ke vzdělávání ve střední škole. Pokud je součástí přijímacího řízení stanovena talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

Výstupní hodnocení obsahuje: - možnosti žáka a jeho nadání

- předpoklady pro další vzdělávání nebo uplatnění
- chování v průběhu povinné školní docházky
- další významné skutečnosti ve vzdělávání žáka

g) Hodnocení chování žáka

Pro hodnocení chování žáka platí zásady uvedené v klasifikačním řádu a je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu.

Při hodnocení chování sledujeme: - neomluvenou absenci

- dodržování školních pravidel dle školního řádu

- chování k ostatním spolužákům

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi dobré

2 – uspokojivé

3 – neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák respektuje pravidla školního řádu, chová se podle nich, respektuje dospělé a spolužáky. Porušování pravidel, která vedou ke kázeňskému opatření třídního učitele nebo ředitele školy, se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanovením školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo jiných osob. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy nebo sníženou známku z chování (stupeň 2) dopouští dalších přestupků.

6.2 Kritéria hodnocení

a) Klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky a zákonitosti uceleně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky správně, projevuje se u něho samostatnost a tvořivost. Ústní a písemný projev je správný, přesný výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky a zákonitosti v podstatě uceleně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů.

Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti a úplnosti požadovaných poznatků a zákonitostí nepodstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti a úplnosti požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují nedostatky. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák se požadované poznatky neosvojil uceleně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností má velmi podstatné nedostatky. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

b) Klasifikace ve vzdělávacích oborech s převahou praktického a výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, v činnostech je velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a aktivně se stará o životní prostředí.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, v činnostech je aktivní. Pracuje samostatně, ale méně tvořivě. V postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby, výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a stará se o životní prostředí.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a tvořivý. V postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a v malé míře přispívá k ochraně životního prostředí.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Získané poznatky dovede využít jen za soustavné pomoci učitele. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a zdatnost. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví a o životní prostředí.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. V činnostech a dovednostech má podstatné nedostatky, získané vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele.. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné a nepřesné. Nerozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Nedodržuje předpisy o ochraně zdraví, nedbá na ochranu životního prostředí.

6.3 Zásady pro používání slovního hodnocení

- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je předcházet.

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení.

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 - výborný	ovládá bezpečně
2 - chvalitebný	ovládá
3 - dobrý	v podstatě ovládá
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 - výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 - chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 - dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 - dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 - výborný	výstižné a poměrně přesné
2 - chvalitebný	celkem výstižné
3 - dobrý	myšlenky vyjadřuje dost nepřesně
4 - dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 - výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 - chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 - dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby

4 - dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické chyby nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 - výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	učí se svědomitě
3 - dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.4 Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje	Časový harmonogram
Podmínky ke vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> - zajistit materiální, technické, ekonomické, hygienické podmínky ke vzdělávání - vytvořit příjemné a inspirativní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - získání dostatečných finančních zdrojů na provoz školy ze strany zřizovatele - zpracování grantů a projektů - spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování, rozbor dokumentace, pohovory s učiteli, vychovatelkou, rodiči, se zástupci zřizovatele, školské rady, - hodnocení ČŠI - dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, SWOT analýza 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně - 1 x za 3 roky
Průběh vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> - zajistit vzdělávání ve škole podle ŠVP v souladu s RVP 	<ul style="list-style-type: none"> - zajištění kvalifikovaného obsazení pedagogických i provozních zaměstnanců - naplňování výstupů ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> - hospitační činnost, autoevaluace učitelů, pedagogická tvořivost (metodické materiály, projekty), tematické plány 	<ul style="list-style-type: none"> - průběžně
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, školskou radou a zřizovatelem	<ul style="list-style-type: none"> - podpořit vzdělávání všech žáků školy - poskytnout přiměřenou podporu žákům se speciálními 	<ul style="list-style-type: none"> - úspěšnost při přijímacím řízení na střední školy - individuální přístup při práci se žáky 	<ul style="list-style-type: none"> - rozbor výsledků přijímacího řízení na střední školy - vedení individuálních vzdělávacích plánů 	<ul style="list-style-type: none"> - každoročně - průběžně

	vzdělávacími potřebami i žákům mimořádně nadaným - zlepšit spolupráci s rodiči	- spolupráce s rodiči	- rozhovory, rozbor dokumentace, dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, třídní schůzky, nabídka konzultačních hodin pro rodiče, kulturní a společenské akce školy, veřejná vystoupení	- průběžně - 1x za 3 roky - 2x za 1 rok - průběžně
Výsledky vzdělávání žáků	- naplňovat klíčové kompetence a výstupy ŠVP	- zlepšování vzdělávacích výsledků žáků a vedení vyučovacího procesu v souladu s ŠVP prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků - individuální přístup při práci se žáky	- rozbor výchovně vzdělávacích výsledků žáků, vědomostní a dovednostní testy (SCIO)	- čtvrtletně na pedagogických radách - průběžně

	<ul style="list-style-type: none"> - umožnit každému dítěti zažít pocit úspěšnosti a seberealizace při školní práci - minimalizovat a řešit výchovné problémy 	<ul style="list-style-type: none"> - využívání kvalitní práce výchovného poradce, školního metodika prevence a služeb poradenských zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> - výstupní hodnocení, vyhodnocení nejlepších žáků, vyhodnocení soutěží - monitoring (sociálně-patologické jevy), dotazníky, minimální preventivní program 	<ul style="list-style-type: none"> - každoročně - aktuálně dle potřeby - každoročně
Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP	<ul style="list-style-type: none"> - zajistit odborný růst pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání - zajistit vzdělávání vedoucích pracovníků v oblasti řízení školy - zajistit vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech 	<ul style="list-style-type: none"> - účast na DVPP dle aktuální nabídky a plánu 	<ul style="list-style-type: none"> - plán DVPP, vedení přehledu o vzdělávání pracovníků, kontrola osobní dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 až 2x ročně

	vedoucích k prohloubení vyučované specializace	- využívání získaných poznatků ve výuce	- pozorování, rozhovor, hospitační činnost zaměřená na způsoby a efektivitu výuky	
Výsledky práce školy	- zhodnotit práci školy ve školním roce - naplnit koncepční záměry ŠVP	- úroveň pedagogického procesu, účelné hospodaření a čerpání rozpočtu školy, výsledky hlavní a doplňkové činnosti školy - spokojený žák, spokojený zaměstnanec	- výroční zpráva školy, rozbor výsledků hospodaření - hodnocení ČŠI	- každoročně